

วิทยานิพนธ์

พัฒนาการงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
ในฐานะข้อมูล ABI/INFROM , Social Science Citation Index
และ Science Citation Index ที่เผยแพร่ระหว่างปี 1999-2003
The Development of Library and Information Science Research
in ABI/INFROM, Social Science Citation Index and Science
Citation Index Database, Distributed 1999-2003

วิทยานิพนธ์

ของ

นางสาวกิตติยา สัตยวณิช

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จฯ
..... 5 ค.ศ. 2553
..... 11/2/53
.....

เลขเรียกหนังสือ
296
020.72
16744
2549

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

2549

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จและบรรลุล่วงประสงค์ได้ด้วยอาศัยบุคคลผู้มีน้ำใจดีหลายท่านที่ช่วยเหลือผู้วิจัย ทั้งในด้านคำแนะนำเชิงวิชาการ และกำลังใจ

ขอกราบขอบพระคุณสำหรับความกรุณาของ ศาสตราจารย์ ดร.สายหยุด จำปาทอง ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์จุมพจน์ วณิชกุล รองศาสตราจารย์หรรษา ศิวรักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลลดา พงศ์พัฒนโยธิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนิตย์ เข็นสบาย และอาจารย์ศิริกาญจน์ โพธิ์เขียว ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ และให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ทุก ๆ ท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา จากวันแรกที่เข้าศึกษาจวบจนกระทั่งวันสุดท้ายที่สำเร็จเป็นความรู้สึกระตือรือร้นและความภาคภูมิใจอีกครั้งหนึ่ง

ขอขอบพระคุณเซอร์ของตาล ศรีว่าอุดม ผู้อำนวยการโรงเรียนช่างคาวู๊ดศึกษา ที่ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้วิจัยมีโอกาสศึกษาจนประสบความสำเร็จ

ขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ตลอดจนผู้ที่มีได้กล่าวถึงที่เป็นกำลังใจให้วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

สุดท้ายหากวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีคุณค่าและอำนวยประโยชน์ต่อผู้ดำเนินการค้นคว้า ผู้วิจัยขอขอบพระคุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แก่ บุพการี ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ด้วยความเคารพอย่างสูง

กิตติยา สัตยวณิช

กิตติยา สัตยวณิช. (2549). พัฒนาการงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ใน
ฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index
ที่เผยแพร่ระหว่างปี 1999-2003. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. คณะกรรมการควบคุม
รองศาสตราจารย์จุมพจน์ วณิชกุล รองศาสตราจารย์หรรษา ศิวรักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ชลลดา พงศ์พัฒนาโยธิน

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการและสังเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้าน
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ในฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation
Index และ Science Citation Index ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ.1999-2003 ในด้านปีที่พิมพ์
การบริหาร กระบวนการทางเทคนิค ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ เทคโนโลยีและการ
ประยุกต์ใช้ ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และ
สารสนเทศศาสตร์ และประเภทของห้องสมุด งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์คืองานวิจัยทาง
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่เผยแพร่ในฐานข้อมูล ABI/INFROM, Citation Index
และ Science Citation Index ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ.1999-2003 จำนวน 710 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัยได้แก่ แบบวิเคราะห์งานวิจัยที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ และค่าไคสแควร์ (χ^2)

สรุปผลการศึกษามีสาระสำคัญดังนี้

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ แบ่งขอบเขตเนื้อหาออกเป็น 6 ด้าน คือ การบริหาร
กระบวนการทางเทคนิค ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ ผู้ใช้
การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
งานวิจัยมีการเผยแพร่มากที่สุดที่ฐานข้อมูล Social Science Citation Index รองลงมาคือฐานข้อมูล
Science Citation Index ส่วนฐานข้อมูล ABI/INFROM มีการเผยแพร่งานวิจัยน้อยที่สุด ขอบเขต
เนื้อหาที่เผยแพร่มากที่สุดคือ ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ

ความสัมพันธ์ระหว่างฐานข้อมูลกับปีที่พิมพ์ และประเภทของห้องสมุดที่ศึกษามีความ
สอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนในด้านเนื้อหาของงานวิจัยไม่แสดงความสอดคล้องอย่างมี
นัยสำคัญกับฐานข้อมูล ทำให้เนื้อหาของงานวิจัยในแต่ละฐานข้อมูลไม่แตกต่างกัน

KITTIYA SATAYAWANIT. (2006). THE DEVELOPMENT OF THE LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE RESEARCH IN THE ABI/INFROM, SOCIAL SCIENCE CITATION INDEX AND SCIENCE CITATION INDEX DATABASE, DISTRIBUTED 1999-2003. BANGKOK : BANSOMDEJCHAOPRAYA RAJABHAT UNIVERSITY. ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR CHUMPOT WANICHGUL, ASSOCIATE PROFESSOR HANSA SIVARAKS, ASSISTANTE PROFESSOR CHOLLADA PONGPATTANAYOTHIN.

The objective of this research was to study of the development and to synthesize of the research that contain the content of the library and informative science in the ABI/INFROM, Social Science Citation Index and the 1999-2003 publicized Science Citation Index Database, about the publishing year, administrative, technical process, resources and information sources, technology and the application, users the usage of information resources and the services, the study of library science and information science, and the types libraries. The researches used to synthesized were 710 researches of the library and information science published in the ABI/INFROM, Social Science Citation Index during 1999-2003 publicized Science Citation Index databases. The tools used in this research were research analytical forms. The data were analysed; synthesized and presents in percentage and Qui-square value (χ^2)

The results of the study were as follows :

The research were synthesized by divided into 6 parts : 1) the administration, 2) technical process, 3) resources and information sources, 4) technology and the application, 5) users and the usage of information resource and the services, 6) education in library and information science. The research were most published in Social Science Citation Index database, next were published in Science Citation Index databases. The ABI/INFROM database had published the least of researches. The research contents which most published were resources and information sources.

The correlation of the databases, the published year, and the type of the library studies were significantly correlated, while other factors had no relation with the databases.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญเรื่อง	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์.....	8
2.2 ฐานข้อมูล.....	21
2.3 การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัย	27
2.4 การสังเคราะห์งานวิจัย.	32
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
3.2 ตัวแปรที่ทำการศึกษา.....	45
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	46
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 การวิเคราะห์งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ในฐานข้อมูล ABI/INFOTRACK, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ในแต่ละด้าน	49
4.2 การสังเคราะห์ขอบเขตเนื้อหาวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ	77
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	85
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	88
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	90
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.....	99
ภาคผนวก ข.....	101
ภาคผนวก ค.....	144
ประวัติผู้วิจัย.....	148

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำแนกตามฐานข้อมูลและปีพิมพ์.....	49
ตารางที่ 2 ขอบเขตเนื้อหา งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ จำแนกตามฐานข้อมูล.....	54
ตารางที่ 3 ขอบเขตเนื้อหา งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ จำแนกตามปีที่พิมพ์	58
ตารางที่ 4 ขอบเขตเนื้อหา งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง การบริหาร แยกตามฐานข้อมูล.....	61
ตารางที่ 5 ขอบเขตเนื้อหา งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง กระบวนการทางเทคนิคจำแนกตามฐานข้อมูล.....	63
ตารางที่ 6 ขอบเขตเนื้อหา งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ จำแนกตามฐานข้อมูล.....	65
ตารางที่ 7 ขอบเขตเนื้อหา งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้จำแนกตามฐานข้อมูล.....	67
ตารางที่ 8 ขอบเขตเนื้อหา งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ จำแนกตามฐานข้อมูล.....	69
ตารางที่ 9 ขอบเขตเนื้อหา งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำแนกตามฐานข้อมูล.....	71
ตารางที่ 10 ขอบเขตเนื้อหา งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำแนกตามประเภทของห้องสมุดที่ศึกษา.....	73
ตารางที่ 11 ความสอดคล้องระหว่างฐานข้อมูลกับปีที่พิมพ์.....	77
ตารางที่ 12 ความสอดคล้องระหว่างงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์กับฐานข้อมูล.....	78
ตารางที่ 13 ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหา งานวิจัยกับปีที่พิมพ์.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 14	ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัย ด้านการบริหาร กับฐานข้อมูล..... 80
ตารางที่ 15	ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัย ด้านกระบวนการ ทางเทคนิค กับฐานข้อมูล..... 80
ตารางที่ 16	ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัย ด้านทรัพยากรและ แหล่งสารสนเทศ กับฐานข้อมูล..... 81
ตารางที่ 17	ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัย ด้านเทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ กับฐานข้อมูล..... 81
ตารางที่ 18	ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัย ด้านผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการกับฐานข้อมูล..... 82
ตารางที่ 19	ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัย ด้านการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ กับฐานข้อมูล..... 83
ตารางที่ 20	ความสอดคล้องระหว่างงานวิจัยที่มีเนื้อหาจำแนกตาม ประเภทของห้องสมุด กับฐานข้อมูล..... 83

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1	แผนภูมิจำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จากฐานข้อมูล.....	48
แผนภูมิที่ 2	แผนภูมิจำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ.1999-2003.....	51
แผนภูมิที่ 3	แผนภูมิจำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ที่เผยแพร่ในปี ค.ศ.1999.....	51
แผนภูมิที่ 4	แผนภูมิจำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ที่เผยแพร่ในปี ค.ศ.2000.....	52
แผนภูมิที่ 5	แผนภูมิจำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ที่เผยแพร่ในปี ค.ศ.2001	53
แผนภูมิที่ 6	แผนภูมิจำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ที่เผยแพร่ในปี ค.ศ. 2002.....	53
แผนภูมิที่ 7	แผนภูมิจำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ที่เผยแพร่ในปี ค.ศ.2003	54
แผนภูมิที่ 8	แผนภูมิขอบเขตงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ที่เผยแพร่ในฐานข้อมูล	55
แผนภูมิที่ 9	แผนภูมิขอบเขตงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ที่เผยแพร่ในฐานข้อมูล ABI/INFOTRAC	56
แผนภูมิที่ 10	แผนภูมิขอบเขตงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ที่เผยแพร่ในฐานข้อมูล SCI	57
แผนภูมิที่ 11	แผนภูมิขอบเขตงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ที่เผยแพร่ในฐานข้อมูล SSCI	57
แผนภูมิที่ 12	แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่องการบริหารจำแนกตามปีที่พิมพ์	58
แผนภูมิที่ 13	แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่อง กระบวนการทางเทคนิคจำแนกตามปีที่พิมพ์	59

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

หน้า

แผนภูมิที่ 14	แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่อง ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศตามปีที่พิมพ์	59
แผนภูมิที่ 15	แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ ตามปีที่พิมพ์	60
แผนภูมิที่ 16	แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่อง ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ ตามปีที่พิมพ์	60
แผนภูมิที่ 17	แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่อง การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ ตามปีที่พิมพ์	61
แผนภูมิที่ 18	แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่อง การบริหาร	62
แผนภูมิที่ 19	แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่อง การบริหาร ตามฐานข้อมูล	63
แผนภูมิที่ 20	แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่อง กระบวนการทางเทคนิค.....	64
แผนภูมิที่ 21	แผนภูมิแสดงขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่อง กระบวนการทางเทคนิค ตามฐานข้อมูล	65
แผนภูมิที่ 22	แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่อง ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ	66
แผนภูมิที่ 23	แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่อง ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ ตามฐานข้อมูล.....	67
แผนภูมิที่ 24	แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้	68
แผนภูมิที่ 25	แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ ตามฐานข้อมูล	69
แผนภูมิที่ 26	แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่อง ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ	70

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

	หน้า
แผนภูมิที่ 27 แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่องผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ ตามฐานข้อมูล.....	71
แผนภูมิที่ 28 แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่องการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ตามฐานข้อมูล	72
แผนภูมิที่ 29 แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ เรื่องการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ ตามฐานข้อมูล	73
แผนภูมิที่ 30 แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ที่มีเนื้อหาตามประเภทห้องสมุดที่ศึกษา	74
แผนภูมิที่ 31 แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ที่มีเนื้อหาตามประเภทห้องสมุดที่ศึกษา ในฐานข้อมูล Social Science Citation Index	75
แผนภูมิที่ 32 แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ที่มีเนื้อหาตามประเภทห้องสมุดที่ศึกษา ในฐานข้อมูล Science Citation Index	76
แผนภูมิที่ 33 แผนภูมิขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ที่มีเนื้อหาตามประเภทห้องสมุดที่ศึกษา ในฐานข้อมูล ABI/INFROM	76

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บรรณารักษศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการจัดและการให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วบรรณารักษศาสตร์จะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในห้องสมุด โดยที่การปฏิบัตินั้นมีแนวทางมาจากหลักการ หรือวิธีการที่ได้มาจากการปฏิบัติกันมาในอดีต โดยพึ่งความรู้ที่ได้จากประสบการณ์จริงด้วยการลองผิดลองถูกซึ่งเชื่อว่าจะได้ผลดี (สุนทร แก้วฉาย, 2522 : 7) ดังนั้นการที่ศาสตร์แขนงนี้จะเจริญเติบโตได้ต้องแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการบริการให้บรรลุผลที่ดีตามเป้าหมาย (ภรณี ศิริโชติ, 2521 : 12)

เมื่อเกิดสภาวะการณ์ความท่วมท้นของสารสนเทศที่มีมากเกินไปเกินความสามารถของบุคลากรงบประมาณ และเทคนิคที่ใช้อยู่เดิมจะสามารถจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนความความก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม จึงส่งผลให้เกิดวิชาสารสนเทศ ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการและกระจายสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ (แมนมาส ขวลิขิต, 2532 : 35) ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้เกิดสถาบันบริการสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย และสถาบันที่ให้บริการสารสนเทศควรมีการวางแผนการดำเนินงานเพื่อพัฒนางานเทคนิคให้ทันสมัย โดยนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ และคอมพิวเตอร์เข้ามามีใช้ในการปฏิบัติงานและงานบริการ เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับสารสนเทศที่ทันสมัย รวดเร็ว และตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ (ัชชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ, 2537 : 5)

ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดที่มีอยู่ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ นับว่าเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีประโยชน์ และจำเป็นอย่างยิ่งที่ห้องสมุดจะขาดเสียมิได้ เพราะเป็นสารสนเทศที่ให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้าที่ทันกับความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก นอกจากนี้ยังให้ประโยชน์ทางด้านวิชาการซึ่งมีข้อมูลที่ส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการมีความรู้ ทันต่อความเจริญก้าวหน้าของวิชาการสาขาต่าง ๆ (บานชื่น ทองพันชั่ง, 2539 : 36) ซึ่งในปัจจุบัน มีการพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ขึ้นมา เพื่อช่วยในการเก็บข้อมูลข่าวสารและสามารถเรียกใช้ได้อย่างมีระบบ ข้อมูลในรูปแบบสื่อถูกถ่ายโอนลงในซีดีรอม ที่มีขนาดเล็กแต่มีสมรรถนะสูงในการเก็บข้อมูล (ราม ป้อมทอง, 2538 : 39) เมื่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มมากขึ้นทำให้เกิดสารสนเทศที่อยู่ในรูปแบบของฐานข้อมูลออนไลน์ โดยฐานข้อมูลออนไลน์เข้ามามีบทบาทในการสืบค้นสารสนเทศ

ต่าง ๆ และเหตุการณ์ที่ทันสมัยได้มากขึ้น (วงศ์สว่าง เชาว์ชุตติ, 2539 : 12)

ปัจจุบัน ธุรกิจฐานข้อมูลและอุตสาหกรรมฐานข้อมูลเจริญเติบโตและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง โดยมีการพัฒนาขึ้นเป็นอุตสาหกรรมฐานข้อมูลเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการในลักษณะที่ผู้ใช้ปลายทางมีความสำคัญ และสามารถสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลได้เอง (นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ, 2535 : 84)

สำหรับองค์กรที่เป็นผู้บุกเบิกบริการฐานข้อมูลออนไลน์คือ ไคอะลอก ซึ่งได้เปิดบริการเมื่อปี ค.ศ. 1963 (ลีปาน ทรัพย์ทอง, 2531 : 26) โดยให้บริการฐานข้อมูลมากกว่า 380 ฐานข้อมูล โดยเป็นฐานข้อมูลด้านบรรณานุกรม ตัวเลข เนื้อหา ภาพ และมีผู้ใช้บริการทั่วโลก นอกจากนี้ยังมีฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์อื่น ๆ ที่เสียค่าใช้จ่ายในการใช้บริการซึ่งเข้ามามีบทบาทและเป็นที่ยอมรับในการสืบค้นสารสนเทศออนไลน์ของผู้ใช้บริการ เช่น บีโออาร์เอส ดีเอโอ อีริค เป็นต้น (นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ, 2543 : 73)

ฐานข้อมูลออนไลน์ มีการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลการศึกษาและงานวิจัยในทุกสาขาวิชาซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและใช้เป็นแหล่งอ้างอิงที่สำคัญของผู้ที่อยู่อยู่ในวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดการพัฒนาทางวิชาการให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตลาดแรงงาน ความต้องการของผู้ใช้ ผลของการศึกษายังสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นงานบริหาร งานเทคนิค หรืองานบริการให้ดีและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ (เพ็ญสุภา นาทอง, 2543 : 6)

ฐานข้อมูล ABI/INFROM เป็นฐานข้อมูลที่จัดจำหน่ายโดยบริษัทไคอะลอก ที่รวบรวมข้อมูลทางด้านธุรกิจการจัดการและเศรษฐศาสตร์ (ทิพวรรณ แซ่ตั้ง, 2541 : 1) ฐานข้อมูล Social Science Citation Index เป็นฐานข้อมูลด้านสังคมศาสตร์ ฐานข้อมูล Science Citation Index เป็นฐานข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ถูกจัดทำขึ้นโดย ISI Citation Database ซึ่งผู้ให้บริการส่วนใหญ่ในประเทศไทยรู้จักและใช้ฐานข้อมูลทั้ง 3 ฐานนี้ในการอ้างอิงหรือการอ้างถึงว่ามีการอ้างถึงตนเองหรืองานของตนเองมากน้อยเพียงใด (เปล่งศรี อิงคนันท์, 2541 : 1-2)

ปัจจุบัน งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ได้เผยแพร่อยู่ในฐานข้อมูลต่าง ๆ ทั้งฐานข้อมูลเฉพาะสาขาวิชาและในฐานข้อมูลวิชาอื่นซึ่งยังไม่ปรากฏว่ามีกรณีการวิเคราะห์งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในฐานข้อมูล ABI/INFROM , Social Science Citation Index และ Science Citation Index ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาลักษณะ และประโยชน์ของงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่ผ่านมาในฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ที่เผยแพร่ในปี ค.ศ. 1999-2003 เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า วิจัยต่อไป การวิจัยครั้งนี้จะทำให้เห็นสภาพการณ์และแนวโน้มของงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนา

วิชา และหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และเป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาชีพ
บรรณารักษ์ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการของงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านบรรณารักษศาสตร์และ
สารสนเทศศาสตร์ ในฐานะข้อมูล ABI / INFROM , Social Science Citation Index และ Science
Citation Index ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ.1999-2003

2. เพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัยศาสตร์ทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ใน
ฐานข้อมูล ABI/INFROM , Social Science Citation Index และ Science Citation Index ที่เผยแพร่
ระหว่างปี ค.ศ.1999-2003

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จำกัดเฉพาะงานวิจัยด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่ปรากฏ
ในฐานะข้อมูล ABI / INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ซึ่ง
เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ. 1999 – 2003 โดยสังเคราะห์เนื้อหา 6 ด้าน คือ 1.) การบริหาร
2.) กระบวนการทางเทคนิค 3.) ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ 4.) เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้
5.) ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และบริการ 6.) การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และ
สารสนเทศศาสตร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของศาสตร์ทางบรรณารักษศาสตร์ไปในทางที่
เจริญขึ้น โดยนำเทคโนโลยีและเทคนิคที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการ

2. งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ หมายถึง การค้นคว้า แสวงหา
ความรู้ ความจริง โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ และกระบวนการที่เป็นระบบ มีความเป็นวิชาการ
มุ่งแสวงหาความรู้สนองตอบความต้องการของบุคคล

3. ฐานข้อมูล หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันมารวม
กันไว้ในระบบการจัดการฐานข้อมูล ซึ่งสามารถที่จะทำการเชื่อมโยงและดึงข้อมูลมาใช้ได้ตาม
ต้องการ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการบันทึก และการค้นคืนสารสนเทศ มีการ
แสดงผลผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ หรือทางเครื่องพิมพ์ โดยมีการเชื่อมโยงเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วย
ระบบเครือข่าย

4. **ฐานข้อมูลออนไลน์** หมายถึง การรวบรวมและจัดเก็บสารสนเทศจำนวนมากไว้บนอินเทอร์เน็ต เพื่อให้สามารถสืบค้นในรูปของฐานข้อมูลโดยเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลของผู้ผลิตได้ในระบบเชื่อมตรงไปยังผู้จัดจำหน่ายโดยอาศัยอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ สายสื่อสาร อุปกรณ์รับสัญญาณ เป็นต้น

5. **ฐานข้อมูล ABI/INFORM** เป็นฐานข้อมูลครุชนิและสาระสังเขปงานวิจัยรวมถึงบทความ บทบรรณาธิการ บทวิจารณ์ หนังสือ คอลัมน์ถาม - ตอบปัญหา และข่าวสารด้านธุรกิจ การจัดการ และการตลาด จากวารสารวิชาการและนิตยสารสาขาดังกล่าวทั่วโลกประมาณ 1,000 ชื่อ นับตั้งแต่ปี ค.ศ.1986 จนถึงปัจจุบัน มีจำนวนระเบียบข้อมูลกว่า 1 ล้านระเบียบ และมีการปรับปรุงให้ทันสมัยทุกเดือน

6. **ฐานข้อมูล Social Science Citation Index** เป็นฐานข้อมูลสหสาขาทางสังคมศาสตร์ 50 สาขาวิชา ถึง 1,700 รายชื่อ มีข้อมูลย้อนหลังตั้งแต่ปี 1972 จนถึงปัจจุบัน มีงานวิจัยและบทความมากกว่า 2.8 ล้านเรื่อง ซึ่งมีสาระสังเขปโดยผู้เขียนบทความ 60 เปอร์เซ็นต์ มีงานวิจัยและบทความใหม่ประมาณ 2,800 เรื่องต่อสัปดาห์ และมีรายการอ้างอิงใหม่ประมาณ 50,000รายการต่อสัปดาห์

7. **ฐานข้อมูล Science Citation Index** เป็นฐานข้อมูลสหสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ขยายเนื้อหาวิชาให้ครอบคลุมวารสารชั้นนำใน 164 สาขา ถึง 3,500 ชื่อเรื่อง และมีข้อมูลย้อนหลังตั้งแต่ปี 1974 จนถึงปัจจุบัน มีงานวิจัยและบทความมากกว่า 14 ล้านเรื่อง ซึ่งมีสาระสังเขปโดยผู้เขียนงานวิจัยและบทความถึง 70 เปอร์เซ็นต์ มีบทความใหม่ประมาณ 17,000 เรื่องต่อสัปดาห์ และมีรายการอ้างอิง (Cited References) ใหม่ประมาณ 300,000 รายการต่อสัปดาห์

8. **ปี ค.ศ. 1999-2003** หมายถึง ช่วงปีที่งานวิจัยเผยแพร่ในฐานข้อมูล นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 1999 ถึง 31 ธันวาคม 2003

9. **การวิเคราะห์เนื้อหา** หมายถึง เทคนิควิธีวิจัยวิธีหนึ่ง ใช้สำหรับวินิจฉัยแยกแยะ แจกแจง สาระหรือแนวคิดที่ปรากฏในเนื้อหาของข่าวสารหรือเอกสารว่ามีแนวโน้มไปทางใด โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์เป็นเครื่องมือในการวิจัย มีระเบียบวิธีพรรณนาเนื้อหาที่ปรากฏชัดเจน มีความเป็นปรนัย เป็นระบบ แสดงปริมาณเป็นตัวเลขได้

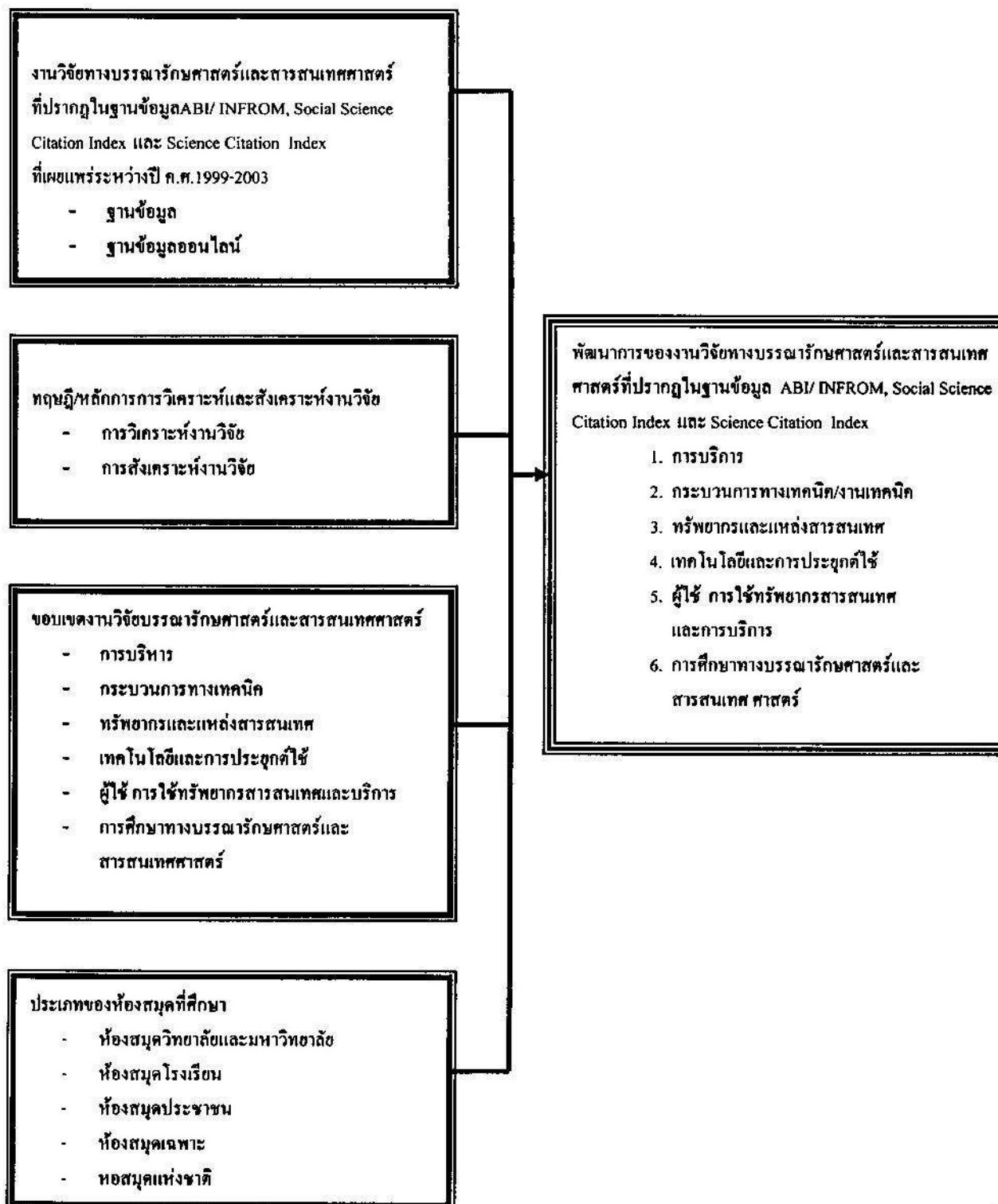
10. **การสังเคราะห์เนื้อหา** หมายถึง การนำผลงานการวิจัยที่มีเนื้อเรื่องอย่างเดียวกัน หรือมีเนื้อหาสัมพันธ์กันมาสรุปเข้าด้วยกัน

11. **แบบวิเคราะห์งานวิจัย** หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ชื่อฐานข้อมูล ชื่องานวิจัย ชื่อผู้เขียนงานวิจัย ปีที่เผยแพร่ ขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงพัฒนาการงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่ปรากฏ ในฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ.1999-2003
2. เพื่อนำผลการสังเคราะห์งานวิจัยมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหา งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่ปรากฏในฐานข้อมูล ABI/ INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ.1999 – 2003 โดยนำเสนอผลของการศึกษาไว้ 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

1. ลักษณะงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
2. ฐานข้อมูล
 - 2.1 ความหมายของฐานข้อมูลและฐานข้อมูลออนไลน์
 - 2.2 ความสำคัญของฐานข้อมูลออนไลน์
 - 2.3 ลักษณะของฐานข้อมูลออนไลน์
 - 2.4 บริการสารสนเทศออนไลน์
 - 2.5 ฐานข้อมูล
 - ABI/INFROM
 - Social Science Citation Index
 - Science Citation Index
3. การวิเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัย
 - 3.1 ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา
 - 3.2 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์เนื้อหา
 - 3.3 ประเภทของการวิเคราะห์เนื้อหา
 - 3.4 ขั้นตอนของการวิเคราะห์เนื้อหา
 - 3.5 ประโยชน์ของการวิเคราะห์เนื้อหา
 - 3.6 การวิเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
4. การสังเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัย
 - 4.1 ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัย

- 4.2 ประเภทของการสังเคราะห์งานวิจัย
- 4.3 พัฒนาการของการสังเคราะห์งานวิจัย
- 4.4 ความจำเป็นของการสังเคราะห์งานวิจัย
- 4.5 ความสำคัญของการสังเคราะห์งานวิจัย

ตอนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับฐานข้อมูลออนไลน์
- 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาทางบรรณารักษศาสตร์
และสารสนเทศศาสตร์
- 2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับเกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์งานวิจัย

1. ลักษณะงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

คำว่า “วิจัย” นั้นมีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย ซึ่งโดยทั่วไปแล้วสรุปได้ว่า การวิจัย หมายถึง การแสวงหาความรู้ การศึกษาหาข้อเท็จจริงอย่างมีระบบ และมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน ภายในขอบเขตที่กำหนดไว้โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ความจริงในสิ่งที่วิจัย นั้น ๆ สำหรับประเภทของการวิจัย สามารถจำแนกได้หลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้จำแนกว่า จะใช้เกณฑ์ใดเป็นหลัก เช่น จำแนกตามลักษณะการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามลักษณะวิชา เป็นต้น

การวิจัยสามารถนำมาใช้ในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ได้อย่างน้อย 2 ประเด็นคือ ใช้การวิจัยเพื่อแก้ปัญหา และใช้การวิจัยเพื่อที่จะจัดหาข้อมูลภูมิหลังที่จะเป็นในการที่จะ ช่วยให้เกิดความเข้าใจในขอบเขตของวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (Walker, 1963 : 277)

การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ อาจเป็นการวิจัยโดยบุคคลเดียว การวิจัยกลุ่ม การวิจัยที่ได้รับและไม่ได้รับการช่วยเหลือทางการเงิน และอาจเป็นการวิจัยในหรือนอก สถาบันการศึกษา (Schick, 1962 : 83)

สำหรับในประเทศไทย ผู้วิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนทางด้าน บรรณารักษศาสตร์ บรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ นักวิชาการ นักวิจัย และนิสิตนักศึกษาปริญญาโทสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ แต่ส่วนใหญ่แล้วผู้ที่ทำงานวิจัยทาง บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในประเทศไทยจะเป็น นิสิตนักศึกษาปริญญาโท ซึ่งมี ผลงานในรูปของงานวิจัย วิทยานิพนธ์หรือปริญญานิพนธ์ในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ

ศาสตร์ ที่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์ และ สารสนเทศศาสตร์ ในสถาบันที่มีการเปิดสอนสาขาดังกล่าวในปัจจุบัน (ภรณ์ ศิริโชติ, 2521 : 12 ; ชูติมา สัจจามันท์, 2537 : 5)

1.1 ขอบเขตของการศึกษาสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

นับตั้งแต่มีการเปิดสอนบรรณารักษศาสตร์ ตั้งแต่ ปี ค.ศ.1887 และมีการปรับปรุงวิธีการ ศึกษาและการสอน รายวิชาต่าง ๆ โดยเน้นว่า การศึกษาบรรณารักษศาสตร์เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ วิชาชีพเท่านั้น ดังนั้น โรงเรียนบรรณารักษศาสตร์จึงต้องอยู่กับมหาวิทยาลัย จึงมีการจัดตั้ง โรงเรียนบรรณารักษศาสตร์แห่งใหม่ชื่อว่า Graduate Library School ซึ่งจัดตั้งโดยมหาวิทยาลัย จีคาโก ในปี ค.ศ. 1926 มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนวิธีการศึกษาแบบใหม่ที่ใช้การอภิปราย การค้นคว้า ทดลองและผลิตสิ่งพิมพ์ทางวารสาร (นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ, 2538 : 19 ; Stieg, 1992 : 136)

ต่อมาได้มีการเปิดสอนสารสนเทศศาสตร์ ในปี ค.ศ.1967 ซึ่งเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งที่ศึกษาถึง คุณสมบัติและพฤติกรรมของสารสนเทศ เพื่อการเข้าถึงและสามารถใช้ประโยชน์ได้สูงสุดสารสนเทศ เกี่ยวข้องกับตัวความรู้ ซึ่งสัมพันธ์กับแหล่งเดิมของสารสนเทศ การรวบรวม การสำนักงาน การ จัดเก็บ การค้นคืน การตีความ การถ่ายโอน การเปลี่ยนแปลง การใช้ประโยชน์ของสารสนเทศ ทั้งนี้รวมถึงการศึกษาระบบสารสนเทศที่เกิดจากระบบธรรมชาติและระบบที่ประดิษฐ์ขึ้น การใช้รหัส สำหรับการส่งทอดข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ และการศึกษาถึงเครื่องปฏิบัติการ และเทคนิคการ ประมวลผล สารสนเทศจึงเป็นสหสาขาวิชาหรือสหวิทยาการซึ่งพัฒนามาจากศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณิตศาสตร์ ตรรกศาสตร์/ตรรกวิทยา ภาษา จิตวิทยา เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ วิจัย คำเนิงงาน การสื่อสาร บรรณารักษศาสตร์ การจัดการ และสาขาอื่น ๆ (นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ, 2532 : 24)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์จะมีความแตกต่างกันใน หลายลักษณะ แต่ไม่ใช่เรื่องสองเรื่องที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง แนวทางของศาสตร์ทั้งสองตั้งอยู่บน พื้นฐานเดียวกันและมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันคือต่างก็มีลักษณะเกี่ยวข้องกับการจัดการสารสนเทศ และเป็นสหวิทยาการเช่นเดียวกัน (ชูติมา สัจจามันท์, 2537 : 1-2 ; น้าทิพย์ วิภาวิน, 2535 : 32-48) ด้วยเหตุผลดังกล่าว สารสนเทศจึงเข้ามามีผลทำให้การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์มีการพัฒนา เปลี่ยนแปลงไปในช่วงปลายศตวรรษที่ 1970 โดยเปลี่ยนเป็นหลักสูตรที่รวมวิชาทางด้าน บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์เข้าด้วยกัน เป็นการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในเรื่อง การจัดหา การทำบัตรรายการ การจัดเก็บและการเผยแพร่เอกสาร ส่วนองค์ประกอบด้านสารสนเทศ ได้แก่ การเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับห้องสมุดอัตโนมัติ ระบบการจัดเก็บและการค้นสารสนเทศ

ออนไลน์ ฐานข้อมูลบรรณานุกรม การวิเคราะห์และการออกแบบระบบ และระบบอัตโนมัติที่สนับสนุนงานห้องสมุด (กรณี ศิริโชค, 2541 : 35-47)

1.2 วิธีวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

ยังไม่มีวิธีวิจัยแบบใดที่ใช้เฉพาะกับการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ แต่ได้ใช้แบบวิธีวิจัยเช่นเดียวกับสาขาวิชาอื่น (Camovsky, 1957 : 234) ซึ่งวิธีการวิจัยที่ใช้กันทั่วไป มี 4 แบบ คือ

1.2.1 การวิจัยจากเอกสาร หรือการวิจัยทางประวัติศาสตร์ (documentary research or historical research)

1.2.2 การวิจัยเชิงพรรณนา หรือการวิจัยแบบสำรวจ (descriptive research or survey)

1.2.3 การวิจัยแบบทดลอง (experiment research)

1.2.4 การศึกษาเฉพาะกรณี (case study)

วิธีการวิจัยต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นเครื่องมือที่จะช่วยนักวิจัยในการทดสอบสมมติฐาน ตลอดจน การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล การเลือกใช้วิธีวิจัยแบบใดหรือเลือกใช้วิธีวิจัยหลายแบบด้วยกันนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหาและชนิดของข้อมูล วิธีการวิจัยที่เลือกใช้อย่างเหมาะสมจะเป็นการวาง โครงการในการแก้ปัญหา และช่วยให้งานวิจัยประสบความสำเร็จ

1.2.1 การวิจัยจากเอกสารหรือการวิจัยทางประวัติศาสตร์

การวิจัยจากเอกสารหรือการวิจัยทางประวัติศาสตร์ บางครั้งเรียกว่า การวิจัยจากห้องสมุด การวิจัยแบบนี้เป็นการค้นหาข้อเท็จจริงจากการศึกษาเอกสารและบันทึกต่าง ๆ ซึ่งอาจเก็บไว้ในห้องสมุดอย่างมีระเบียบแบบแผน (Reichman, 1964 : 31) การวิจัยทางประวัติศาสตร์เป็นการกำหนดหลักการในอดีตเพื่อนำไปสู่หลักการปัจจุบัน โดยการคาดหมายอย่างมีเหตุผลและหลักฐาน ช่วยให้เข้าใจเรื่องปัจจุบันได้ดีขึ้น การวิจัยเอกสารหรือการวิจัยทางประวัติศาสตร์สำหรับบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์นั้นส่วนมากใช้ในการวิจัยภูมิหลังของบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ได้แก่ ปรัชญาทางบรรณารักษศาสตร์ หน้าที่ของห้องสมุด ห้องสมุดกับสังคม ชีวิตประวัติ และประวัติของห้องสมุด (McMullen, 1957 : 110)

1.2.2 การวิจัยเชิงพรรณนาหรือการวิจัยแบบสำรวจ

การวิจัยเชิงพรรณนาหรือการวิจัยแบบสำรวจ เป็นความพยายามอย่างมีระเบียบแบบแผนในการวิเคราะห์ ตีความ รายงานสภาพปัจจุบันของสังคม หมู่คณะหรือขอบเขตใดขอบเขตหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลซึ่งนำมาจัดประเภท กำหนดหลักการ และตีความ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ในอนาคตอันใกล้ (Whitney, 1960 : 161) การสำรวจที่ใช้ในวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คือ การสำรวจห้องสมุด (library survey) ซึ่งอาจสำรวจห้องสมุดแห่งเดียว หรือสำรวจ

ห้องสมุดประเภทใดประเภทหนึ่ง โดยเป็นการศึกษาที่มุ่งให้สภาพการณ์กระจ่างชัดขึ้นในระยะเวลาที่กำหนด (Carnovsky, 1957 : 244) อาจประเมินห้องสมุดโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ และเสนอแนะการปรับปรุงในอนาคต ในการสำรวจห้องสมุดต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด กิจกรรมของห้องสมุด การปฏิบัติงาน บุคลากร การให้บริการและผู้ใช้ห้องสมุด โดยรวบรวมข้อมูลในระยะเวลาที่กำหนด การสำรวจจะต้องศึกษาสภาพทั้งหมดของปัญหาที่จะสำรวจ (Line, 1997 : 11)

1.2.3 การวิจัยแบบทดลอง

การทดลอง เป็นวิธีการวิจัยที่มีการควบคุมสภาพการณ์ที่ตั้งขึ้นเพื่อ ทดสอบสมมติฐาน ซึ่งมักจะใช้อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ และห้องทดลอง ปัจจัยสำคัญในการวิจัยแบบนี้ ขึ้นอยู่กับตัวผู้ทดลอง ต้องรู้จักสังเกตอย่างรอบคอบระมัดระวังในการติดตามทดลองเป็นระยะ ๆ และต้องเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นในระหว่างการทดลอง การวิจัยแบบการทดลองในห้องปฏิบัติการทางสังคมศาสตร์ มีความยากลำบากกว่าการวิจัยแบบทดลองในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์เพราะการวิจัยทางสังคมศาสตร์เป็นการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับประชากรจำนวนมาก ยากที่จะนำหน่วยประชากรที่จะวิจัยมาอยู่ในห้องปฏิบัติการเพื่อการทดลอง อย่างไรก็ตามการทดลองในห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์มีโอกาที่จะทำได้ 3 แบบ คือ

- 1.2.3.1 หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในสภาพการณ์ที่กำหนดไว้เป็นพิเศษ
- 1.2.3.2 ทดสอบทฤษฎีหรือผลงานวิจัยในอดีต
- 1.2.3.3 ปรับปรุงทฤษฎี และสมมติฐานที่มีอยู่

การทดลองตามแนวใดแนวหนึ่งข้างต้น ทำได้โดยผู้วิจัยสร้างสภาพการณ์ตามที่ต้องการแล้วปรับตัวแปรบางตัวให้เข้ากับสภาพการณ์นั้น ๆ ต่อจากนั้นจึงควบคุมตัวแปรที่จะทดลอง ซึ่งอาจเป็นตัวแปรตัวเดียวหรือหลายตัวก็ได้ ในระหว่างการควบคุมตัวแปรนั้น ๆ ก็ทำการสังเกตแล้ววัดผล (Kerlinger, 1966 : 379-382)

การทดลองด้านวิทยาศาสตร์ โดยการควบคุมสิ่งที่ทดลองอย่างใกล้ชิดจะนำมาใช้โดยตรงกับการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ไม่ได้ แต่อาจนำมาประยุกต์ใช้ก่อนและหลังสภาพการณ์นั้น ๆ ถ้าสถานการณ์คงที่ และการใช้การเปรียบเทียบสถานการณ์คงที่ในสองชุมชนหรือห้องสมุดสองแห่งขึ้นไป (Carnovsky, 1957 : 240)

1.2.4 การศึกษาเฉพาะกรณี

เป็นการวิจัยที่ต้องวิเคราะห์อย่างรอบคอบเกี่ยวกับ พัฒนาการของสภาพบุคคลหนึ่งหรือหมู่คณะหนึ่ง หรือสถาบันหนึ่ง วิธีนี้มักใช้ควบคู่ไปกับการสำรวจ ข้อมูลในการศึกษาได้มาจากการสัมภาษณ์เป็นส่วนตัว จากเอกสารสำคัญ และเอกสารต่าง ๆ ผู้วิจัยต้องศึกษา

ถึงสาเหตุของสภาพหรือฐานะปัจจุบันของสิ่งที่ทำการศึกษา สำหรับการศึกษานเฉพาะกรณีผู้วิจัยต้องตั้งวัตถุประสงค์ว่าจะศึกษาเพื่ออะไร เลือกเรื่องที่จะศึกษา และรวบรวมข้อมูลอย่างละเอียดสมบูรณ์เฉพาะสิ่งที่จะศึกษา แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อหาสาเหตุหรือทางแก้ไขเพื่อติดตามผลที่ได้ และเพื่อตรวจสอบความแม่นยำ การศึกษาเฉพาะกรณีด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ใช้วิเคราะห์บุคคลากร ในด้านที่เกี่ยวกับการศึกษาซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงาน การศึกษาเฉพาะกรณีมีประโยชน์ต่อเมื่อได้มีการจัดประเภทศึกษาความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์สิ่งที่สืบเนื่องกัน (Carnovsky, 1957 : 242)

การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ควรเลือกใช้แบบวิธีวิจัยที่เหมาะสมที่สุด บางครั้งอาจต้องใช้วิธีวิจัยหลาย ๆ แบบ ความสำคัญของการวิจัยขึ้นอยู่กับจินตนาการและทักษะในการใช้วิธีวิจัยนั้น ๆ

1.3 วิธีสถิติ

สถิติศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่เป็นได้ทั้งวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ ซึ่งว่าด้วยวิธีการเก็บข้อมูล ซึ่งแสดงข้อเท็จจริงต่าง ๆ การนำเสนอข้อมูล การคำนวณ และการตีความหมายข้อมูล สรุปผลจากข้อมูลที่ได้รับรวบรวมมาเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจที่มีเหตุผล (วินัส พิชวมิข, 2547 : 27) ในการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์บางเรื่องนั้น วิธีการทางสถิติก็เป็นวิธีการสำคัญวิธีหนึ่งควบคู่ไปกับวิธีวิจัย 4 แบบดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะกับวิธีการวิจัยแบบสำรวจ และการวิจัยแบบทดลอง ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะของการดำเนินงานและปฏิบัติการในห้องสมุดซึ่งเป็นเรื่องราวส่วนหนึ่งในขอบเขตของบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์นั้น ได้มีข้อมูลทางสถิติซึ่งผู้วิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ต้องเกี่ยวข้องอยู่มาก เช่น จำนวนหนังสือและวัสดุการอ่านของห้องสมุด จำนวนผู้ใช้บริการ สถิติการยืมหนังสือในแต่ละเดือน สถิติการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า เป็นต้น การใช้ระเบียบวิธีสถิติในการวิจัยนั้นอาจได้คำตอบที่ไม่สมบูรณ์นัก แต่ยังคงดีกว่าการเดาสุ่มโดยไม่มีหลักเกณฑ์สนับสนุนคำตอบ สถิติเป็นแนวทางให้พยากรณ์เหตุการณ์ได้ถูกต้องเป็นส่วนมากแม้จะคลาดเคลื่อนจากความจริงไปบ้าง แต่ก็พอจะทราบสาเหตุและขนาดที่พยากรณ์ผิดได้ (ศิริชัย กาญจนวาที, 2545 : 1)

วิธีดำเนินงานทางสถิติที่ใช้สำหรับการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์มีลำดับขั้น ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาที, 2545 : 49-70)

- 1.) การสุ่มตัวอย่าง (sampling method) เมื่อประชากรหรือกลุ่มของสิ่งที่ต้องการศึกษามีจำนวนมาก เพราะจะช่วยประหยัดเวลาและเงินทุนในการวิจัย
- 2.) การสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูล เช่น การสร้างแบบทดสอบถามสำหรับการวิจัยแบบสำรวจ การกำหนดเกณฑ์ (criteria) สำหรับวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือ หรืองานเขียนอื่น ๆ เป็นต้น

3.) การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากคำตอบในแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการกำหนดเกณฑ์วิเคราะห์เนื้อหา เป็นต้น ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลในทางสถิติ นั้น มักจะเก็บในรูปของตัวเลขหรือคะแนน

4.) การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายทางสถิติ ซึ่งทำโดยการคำนวณค่าสถิติ แล้วนำมาตีความ ค่าสถิติบางชนิดที่ใช้กันมากในการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ได้แก่

4.1) ร้อยละ เป็นการเปรียบเทียบความถี่ระหว่างรายการย่อยกับจำนวนความถี่ทั้งหมดที่เปรียบเทียบเป็น

4.2) ค่ามัธยเลขคณิต (X) ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่ได้จากการหารผลรวมของคะแนนทั้งหมดด้วยจำนวนคะแนน

4.3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation – S.D.) ซึ่งเป็นค่าที่ได้จากการวัดการกระจายของข้อมูล

การใช้วิธีการทางสถิติ เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์อยู่มาก เช่น ในการสำรวจห้องสมุด ผู้วิจัยต้องอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนหนังสือและวัสดุการอ่านในห้องสมุด จำนวนผู้ใช้บริการห้องสมุด และสถิติการยืมหนังสือและวัสดุการอ่านในแต่ละปีเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนและปรับปรุงบริการของห้องสมุดผู้วิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์จะต้องสร้างแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูล บางครั้งอาจต้องใช้การสัมภาษณ์ด้วย แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ คำนวณค่าสถิติ แปลความแล้วนำมาสรุป เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงบริการของห้องสมุด ให้ผู้ใช้ได้รับประโยชน์และความพอใจมากที่สุดจากการใช้บริการห้องสมุด เป็นต้น

1.4 ขอบเขตเนื้อหาของการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

นับแต่มีการเริ่มต้นศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ในช่วงทศวรรษที่ 1960 เป็นต้นมา ได้มีความพยายามในการกำหนดขอบเขตของการศึกษาวิชาดังกล่าวให้ชัดเจน แต่เนื่องจากศาสตร์ทั้งสองต่างก็มีขอบเขตเนื้อหาที่สัมพันธ์กัน ทำให้ยากแก่การกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนลงไป แต่ก็มีผู้พยายามทำการศึกษาถึงขอบเขตเนื้อหาของการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์อย่างแพร่หลายมาโดยตลอด และมีนักการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์หลายท่านแบ่งขอบเขตเนื้อหาของการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ไว้คล้ายคลึงกันเช่น

แดนตัน (Danton, 1959 : 435-453) ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบรรณารักษศาสตร์ในสหรัฐอเมริกา มีเนื้อหาของการศึกษาตอนหนึ่งเป็นการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี สาขาบรรณารักษศาสตร์ โดยแบ่งขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ออกเป็น 8 หัวข้อ คือ

1. ภูมิหลัง
2. การจัดองค์การและการบริหารงาน
3. ทรัพยากรห้องสมุด (หนังสือและวัสดุการอ่าน)
4. บริการผู้อ่าน
5. งานเทคนิคและสารสนเทศ
6. บุคลากรและการศึกษา
7. บรรณารักษศาสตร์ระหว่างประเทศ บรรณารักษศาสตร์เปรียบเทียบ

และบรรณารักษศาสตร์ต่างประเทศ

8. วิจัยและประเมินค่า มาตรฐาน และการสำรวจ

เดนนิสัน (Dennison, 1962 : 93-105) วิเคราะห์งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ที่เสนอในวารสาร Library research in program ซึ่งจัดพิมพ์โดย United States office of education มีการแบ่งขอบเขตเนื้อหาตามแนวที่แดนตัน (Danton) นำเสนอ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 8 หัวข้อ เช่นเดียวกับแดนตัน (Danton)

ซิกค์ (Schick, 1963 : 280-291) ได้เสนอแนะหัวข้อสำหรับการวิจัยด้านบรรณารักษศาสตร์ว่าควรประกอบด้วยเนื้อหา 8 หัวข้อ ดังนี้

1. เรื่องทั่วไป
2. งานเทคนิค
3. บุคลากรห้องสมุดและอัตรากำลัง
4. การศึกษามรรณารักษศาสตร์และการฝึกอบรม
5. ห้องสมุดประชาชน
6. ห้องสมุดโรงเรียน
7. ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย
8. ห้องสมุดเฉพาะ

วอล์คเกอร์ (Walker, 1963 : 264-279) จำแนกเนื้อหาวิทยานิพนธ์ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาโทที่ดำเนินการระหว่างปี ค.ศ.1949 – 1958 โดยจำแนกเนื้อหาออกเป็น 11 หัวข้อ ดังนี้

1. ภูมิหลัง
2. การจัดองค์การและการบริหาร
3. ทรัพยากรห้องสมุด
4. บริการผู้อ่าน
5. งานเทคนิคและเอกสารสนเทศ

6. บุคลากรและการศึกษา

7. บรรณารักษศาสตร์ระหว่างประเทศ บรรณารักษศาสตร์เปรียบเทียบ

และบรรณารักษศาสตร์ต่างประเทศ

8. วิธีวิจัยและประเมินค่า มาตรฐาน สำรว

9. วัสดุและบริการสำหรับเด็กและเยาวชน

10. อาคารและเครื่องมืออุปกรณ์

11. บรรณานุกรมและเบ็ดเตล็ด

จากการจำแนกเนื้อหาของทั้ง 4 ท่าน พบว่า มีแนวทางการแบ่งขอบเขตเนื้อหาที่คล้ายคลึงกัน แต่ ชิกค์ (Schick) นั้นมีการแบ่งประเภทของห้องสมุดรวมเข้าในการแบ่งขอบเขตเนื้อหาด้วย ส่วนวอล์คเกอร์ (Walker) เพิ่มขอบเขตเนื้อหาจากที่แดนตัน (Danton) แบ่งไว้ 8 หัวข้อ โดยเพิ่มหัวข้อ วัสดุและบริการสำหรับเด็กและเยาวชน อาคารและเครื่องมืออุปกรณ์ บรรณานุกรมและเบ็ดเตล็ดเพิ่มเติม

นิวเบอร์รี่ (Newberry, 1978 : 203-207) วิเคราะห์ขอบเขตเนื้อหาวิทยานิพนธ์ บรรณารักษศาสตร์ต่อจากแดนตัน (Danton) โดยศึกษาตั้งแต่ ค.ศ. 1930 - 1978 และแบ่งเนื้อหาวิทยานิพนธ์เป็น 4 หัวข้อ ดังนี้

1. สถาบันวิชาชีพ ได้แก่ห้องสมุด
1. หน้าที่งานสารสนเทศของห้องสมุด
2. วิชาชีพบรรณารักษ์
3. เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การพิมพ์ วรรณกรรม เป็นต้น

ต่อมาในปี ค.ศ. 1994 สมาคมสารสนเทศอเมริกัน (The American Society for Information Science) โดยคณะกรรมการบริหารของสมาคม ได้มอบหมายให้คณะกรรมการการวิจัย เตรียมหัวข้อความต้องการด้านสารสนเทศศาสตร์ขึ้น 45 หัวข้อ ทำการพิจารณาและจัดกลุ่มได้ 8 กลุ่ม ดังนี้

1. ความสนใจของประชาชน / สังคม
2. เทคโนโลยี
3. ฐานข้อมูล
4. การบรรณานุกรม
5. การค้นคืนสารสนเทศ
6. ผู้ใช้ (คน)
7. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับคอมพิวเตอร์
8. มาตรฐาน การวิจัย การประเมินผล

สำหรับในประเทศไทยนั้น สุทธิลักษณ์ อัมพันธวงศ์ (2518 : 138-176) เสนอแนะขอบเขตการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์เป็น 8 แขนงใหญ่ โดยเป็นการนำเอาหัวข้อที่ ชิกค์ (Schick) ได้เสนอแนะมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับการวิจัยในประเทศไทย หัวข้อที่เสนอแนะประกอบด้วย

1. ภูมิหลัง
2. การจัดการองค์กรและการบริหารงาน
3. ทรัพยากร (หนังสือและวัสดุการอ่าน)
4. บริการแก่ผู้อ่าน
5. งานเทคนิค รายงานด้านข่าวสาร
6. บุคลากรและการศึกษาอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์
7. บรรณารักษศาสตร์สากล บรรณารักษศาสตร์เปรียบเทียบ

บรรณารักษศาสตร์ในประเทศอื่น

8. วิธีวิจัยและประเมินค่า

กรณี ศิริโชติ (2521 : 79-89) วิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2508 - 2519 โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 10 สาขา ตามแนวทางการแบ่งเนื้อหางานวิจัยของ แคนตัน (Danton) แต่แบ่งเนื้อหาในส่วนการศึกษาบรรณารักษศาสตร์เป็นอีกหัวข้อหนึ่ง และเพิ่มเติมหัวข้อเรื่องอื่นๆ เช่น สมาคมห้องสมุด งานจดหมายเหตุ ศูนย์วิชาการ นอกจากนี้ยังมีการแบ่งเนื้อหาวิทยานิพนธ์ตามประเภทห้องสมุด โดยหัวข้อการแบ่งเนื้อหาทั้งหมดประกอบด้วย

1. ภูมิหลัง
2. การจัดการองค์กรและการบริหารงาน
3. ทรัพยากร (หนังสือและวัสดุการอ่าน)
4. บริการผู้อ่าน
5. งานเทคนิค รวมงานด้านข่าวสาร
6. บุคลากร
7. การศึกษาบรรณารักษศาสตร์
8. บรรณารักษศาสตร์สากล บรรณารักษศาสตร์เปรียบเทียบและ

บรรณารักษศาสตร์ประเทศอื่น

9. วิธีการวิจัย
10. เรื่องอื่น ๆ (สมาคมห้องสมุด งานจดหมายเหตุ ศูนย์วิชาการ)

ส่วนการวิเคราะห์เนื้อหา โดยแบ่งตามประเภทห้องสมุด มีดังนี้

1. หอสมุดแห่งชาติ
2. ห้องสมุดประชาชน
3. ห้องสมุดโรงเรียน
4. ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย
5. ห้องสมุดเฉพาะ
6. ห้องสมุดมากกว่า 1 ประเภท
7. ไม่ใช่ห้องสมุดประเภทใดประเภทหนึ่ง

นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ (2529 : 16) วิเคราะห์วิทยานิพนธ์ของนิสิตบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2508 - 2528 จำนวน 243 เรื่อง และวิทยานิพนธ์ที่อยู่ระหว่างการเรียบเรียง 53 เรื่อง โดยจำแนกเนื้อหาตามสาขาวิชาย่อยหรือสาขาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ ของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 8 สาขา ได้แก่

1. พื้นฐานวิชาชีพและเรื่องที่เกี่ยวข้อง
2. งานเทคนิค
3. การบริการ
4. ทรัพยากรสารสนเทศ
5. การบริหาร
6. การวิจัย ประสิทธิภาพห้องสมุด
7. โสตทัศนวัสดุและการสื่อสาร
8. สารนิเทศศาสตร์

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2533 : 72) วิเคราะห์วิทยานิพนธ์บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2509 - 2532 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 576 เรื่อง แบ่งขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์เป็น 12 กลุ่ม ดังนี้

1. ห้องสมุดและบรรณารักษ์
2. งานเทคนิค
3. ชีวประวัติและผลงาน
4. การศึกษามหาวิทยาลัย
5. การอ่านและความสนใจในการอ่าน
6. การใช้ห้องสมุดและทรัพยากรประเภทต่าง ๆ

7. การศึกษาผู้ใช้
8. บริการ
9. ทรัพยากร
10. เทคโนโลยีสารสนเทศ
11. การบริหารงาน
12. เบ็ดเตล็ด

นอกจากนี้ยังวิเคราะห์โดยอาศัยโครงสร้างที่ว่าห้องสมุดเป็นตัวกลางระหว่างทรัพยากรสารสนเทศและผู้ใช้ ดังนั้น จึงวิเคราะห์งานวิจัยออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ

1. สารนิเทศและการผลิต
2. ห้องสมุด การปฏิบัติงานและบรรณารักษ์
3. ผู้ใช้

ชุติมา สัจจามันท์ (2537 : 121-142) ศึกษาสถานะของงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในประเทศไทย บทบาท ผลกระทบของทิศทางของงานวิจัย กำหนดขอบเขตงานวิจัยที่ดำเนินการ โดยนิสิตนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตศึกษา สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ และผู้ประกอบการวิชาชีพ ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จและเผยแพร่ในระหว่าง พ.ศ. 2507 – 2535 โดยแบ่งขอบเขตเนื้อหา ดังนี้

1. งานบริหาร
2. ทรัพยากรสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ
3. งานเทคนิค
4. งานบริการ
5. การอ่าน
6. ผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ ห้องสมุดและบริการ
7. เทคโนโลยีสารสนเทศ
8. บุคลากรและวิชาชีพทรัพยากรสารสนเทศ
9. การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
10. ภูมิหลัง

จรูญลักษณ์ ทัพโฆษา (2538 : 59-78) ศึกษาการกระจายเนื้อหาปริญญาโททางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ซึ่งจัดพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 – 2536 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวม 371 ชื่อเรื่อง แบ่งเนื้อหาการศึกษาออกเป็น 2 ด้าน คือ บรรณารักษศาสตร์ และ สารนิเทศศาสตร์ โดยมีเนื้อหาหลัก ดังนี้

เนื้อหาทางด้านบรรณารักษศาสตร์

1. การบริหารและการจัดการห้องสมุด
2. งานบริการและกิจกรรมของห้องสมุด
3. งานเทคนิคหรือกระบวนการทางเทคนิค
4. ทรัพยากรห้องสมุด
5. การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์
6. เบ็ดเตล็ด

เนื้อหาทางด้านสารนิเทศศาสตร์

1. ความรู้และการสื่อสารความรู้
2. แหล่งสารนิเทศ สถาบันบริการสารสนเทศ
3. การจัดเก็บและค้นคืนสารนิเทศ
4. การบริการสารนิเทศ
5. การกระจายสารนิเทศ
6. การบริหารและการประเมินผลระบบสารนิเทศ
7. เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้
8. ทักษะอื่น ๆ ที่ใช้ในงานสารนิเทศ
9. เรื่องอื่น ๆ

เพ็ญสุภา นาทอง (2543 : 68-91) ได้วิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในประเทศไทย ที่เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2537 – 2541 ได้กำหนดขอบเขตของงานวิจัย โดยเป็นการนำหัวข้อที่แดนตัน (Danton), ชิกค์ (Schick), วอล์คเกอร์ (Walker), สุทธิลักษณ์ อัมพันธ์วงศ์, ภรณ์ ศิริโชติ, นงลักษณ์ ไม่น่าয়กิจ, ประภาวดี สืบสนธิ์, ชุติมา สัจจามันท์ และ จรูญลักษณ์ ทัพโยธา มารวบรวมและจำแนกเนื้อหาสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ได้ดังนี้

1. การบริหาร
2. กระบวนการทางเทคนิค
3. การบริการ
4. ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ
5. เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้
6. ผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ ทรัพยากรและบริการ
7. การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
8. เรื่องอื่น ๆ

ส่วนการวิเคราะห์เนื้อหาโดยแบ่งตามประเภทของห้องสมุด มีดังนี้

1. ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย
2. ห้องสมุดโรงเรียน
3. ห้องสมุดประชาชน
4. ห้องสมุดเฉพาะ
5. หอสมุดแห่งชาติ
6. ห้องสมุดมากกว่า 1 ประเภท
7. ไม่ระบุประเภทของห้องสมุด

นอกจากนี้ยังได้วิเคราะห์เนื้อหาโดยแบ่งตามเขตภูมิศาสตร์ของเรื่องที่ศึกษา ดังนี้

1. ภาคเหนือ
2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. ภาคกลาง
4. ภาคตะวันออก
5. ภาคใต้
6. ครอบคลุมทั่วประเทศ
7. ต่างประเทศ
8. ไม่ระบุเขตภูมิศาสตร์

จากขอบเขตเนื้อหาของการศึกษา วิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ดังกล่าวสรุปได้ว่า ในระยะแรกนั้นเป็นการศึกษาเฉพาะทางด้านบรรณารักษศาสตร์ส่วนใหญ่จึงได้รับอิทธิพลมาจากการศึกษาของแดนตัน (Danton), เดนนิสัน (Dennison), ชิกก์ (Schick) และ วอคเกอร์ (Walker) สำหรับในประเทศไทย สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์ (2518) เสนอแนะขอบเขตของงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ตามแนวของชิกก์ (Schick) แต่มีการนำมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับงานวิจัยในประเทศไทย ส่วนภรณ์ ศิริโชติ (2521) วิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ โดยแบ่งเนื้อหาตามแนวของแดนตัน (Danton) แต่มีการเพิ่มเติมหัวข้ออื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามา

ต่อมาในปี พ.ศ. 2537 - 2541 มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องตลาดแรงงานและความต้องการของผู้ใช้ สถาบันสารสนเทศต่าง ๆ มีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการพัฒนาหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นไปของสังคม ซึ่งวิธีการหนึ่งที่ได้รับการยอมรับและปฏิบัติกันอย่างแพร่หลาย คือ การผสมผสานระหว่างบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์โดยเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับเทคโนโลยี โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีโทรคมนาคม ในการประมวลผล จัดเก็บ และเรียกใช้

สารสนเทศ นอกจากนี้ยังพบว่า ขอบเขตของวิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์มีการศึกษาค้นผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ ทรัพยากร และบริการเป็นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ ชุติมา สัจจามันท์ และเพ็ญสุภา นาทอง ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเนื้อหาที่มีความครอบคลุมหลายเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาผู้ใช้ ทักษะคติ ความพึงพอใจ คุณลักษณะผู้ใช้ พฤติกรรมการใช้ การรับและการแสวงหาสารสนเทศ การใช้ทรัพยากรห้องสมุด การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เครื่องมือช่วยค้น การใช้ห้องสมุด บริการและแหล่งสารสนเทศ ซึ่งแสดงถึงความพยายาม ความเอาใจใส่ในการปรับปรุงและพัฒนางานให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้

เหตุผลอีกประการหนึ่ง คือ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดและบริการ คือความเกี่ยวข้องและเป็นส่วนหนึ่งของงานบริการ ผู้ให้บริการจึงจำเป็นต้องเข้าใจผู้ใช้บริการ โดยอาศัย การศึกษา วิจัย วิเคราะห์ ความต้องการของผู้ใช้ให้ชัดเจน รวมทั้งการประเมินความต้องการของผู้ใช้เป็นระยะ เพราะความต้องการย่อมเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าดังกล่าว จะเป็นแนวทางในการจัดบริการเพื่อสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ชุติมา สัจจามันท์, 2537 : 135-136)

2. ฐานข้อมูล

2.1 ความหมายของฐานข้อมูล

ฐานข้อมูล (database) มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สมจิตร อาจอินทร์ และงามนิจ อาจอินทร์ (2540 : 18) ฐานข้อมูล หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันไว้ในที่เดียวกัน

สุนันทา บุญเสนอ (2544 : 12) ฐานข้อมูล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน และอาจอยู่ที่ต่างกันให้เสมือนอยู่ที่เดียวกัน เพื่อให้สามารถรับใช้งานที่มีวัตถุประสงค์แตกต่างกันขององค์กรหรือหน่วยงานนั้น ๆ ได้

ศิริลักษณ์ โรจนกิจอำนวย (2542 : 11) ฐานข้อมูล ประกอบด้วยรายละเอียดของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งจะถูกนำมาใช้ในงานต่าง ๆ และจะถูกจัดเก็บไว้อย่างมีระบบ เพื่อประโยชน์ในการจัดการและการเรียกใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

น้ำทิพย์ วิภาวิน (2546 : 94) ฐานข้อมูล หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีการสัมพันธ์และสอดคล้องกันมารวมกันไว้ในระบบการจัดการฐานข้อมูล ที่เราสามารถที่จะทำการเชื่อมโยง และดึงข้อมูลมาใช้ได้ตามต้องการ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการบันทึก และการค้นคืนสารสนเทศมีการแสดงผลข้อมูลผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์หรือทางเครื่องพิมพ์ โดยมีการเชื่อมโยงเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยระบบเครือข่าย นอกจากข้อมูลจะอยู่รวมกันอย่างเป็นระบบแล้ว ฐานข้อมูลยัง

สามารถแบ่งข้อมูลกันใช้ระหว่างผู้ใช้หลาย ๆ คนได้ ในกรณีที่ผู้ใช้ต่างดึงข้อมูลเดียวกันในเวลาพร้อม ๆ กัน แต่ละคนจะได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง

กล่าวโดยสรุป ฐานข้อมูล (database) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อเท็จจริงหรือสารสนเทศในรูปแบบที่อ่านได้โดยคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วยแฟ้มข้อมูลหลายแฟ้มที่สัมพันธ์ต่อกัน นำมาจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลอย่างมีระบบและสามารถที่จะค้นหาและค้นคืนได้อย่างอัตโนมัติและสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ด้วยวิธีออนไลน์

2.2 ประเภทของฐานข้อมูล

การแบ่งประเภทของฐานข้อมูล สามารถแบ่งประเภทตามลักษณะและวิธีการต่าง ๆ ได้หลายวิธี แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการแบ่งประเภทตามลักษณะเนื้อหาข้อมูล ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ (Harter, 1986 : 5-6, 208-222)

2.4.1 ฐานข้อมูลอ้างอิง (reference database) เป็นฐานข้อมูลที่อ้างอิงหรือชี้แนะแหล่งสารสนเทศเพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงเนื้อหาที่สมบูรณ์ของสารสนเทศได้ ฐานข้อมูลประเภทนี้แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

2.4.1.1 ฐานข้อมูลบรรณานุกรม (bibliographic database) เป็นฐานข้อมูลที่พบมากที่สุดในปัจจุบัน ให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมที่แสดงลักษณะเนื้อหาของสิ่งพิมพ์

2.4.1.2 ฐานข้อมูลชี้แนะแหล่งสารสนเทศ (referral database) เป็นฐานข้อมูลที่ประกอบด้วยรายละเอียดของแหล่งชี้แนะ อาจมีสาระสังเขปหรือเนื้อหาของของแหล่งสารสนเทศอื่นนอกเหนือจากสิ่งพิมพ์ ได้แก่ แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล องค์กร โครงการวิจัย ไลบรารีทัศนวัสดุ

2.4.2 ฐานข้อมูลต้นแหล่ง (source database) เป็นฐานข้อมูลที่มีข้อมูลสมบูรณ์ หรือเนื้อหาเต็มของสารสนเทศตรงตามเอกสารต้นฉบับ จัดว่าเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ประกอบด้วยสารสนเทศที่เตรียมไว้สำหรับเผยแพร่โดยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ สารสนเทศที่เตรียมไว้จะไม่สูญเสียไปจากฐานข้อมูล และผู้ใช้สามารถเข้าถึงระเบียบต่าง ๆ ที่มีอยู่ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด ฐานข้อมูลประเภทนี้สามารถแบ่งได้ 4 ประเภท คือ

2.4.2.1 ฐานข้อมูลตัวเลข (numeric database) เป็นฐานข้อมูลที่ให้ข้อมูลเฉพาะตัวเลขและสถิติ หรือข้อมูลสถิติเชิงวิเคราะห์ อาจจัดทำเป็นรายปี รายเดือน หรือรายสัปดาห์

2.4.2.2 ฐานข้อมูลเนื้อหา-ตัวเลข (textual - numeric database) เป็นฐานข้อมูลผสมระหว่างข้อมูลตัวเลขสถิติ และรายละเอียดของเนื้อหาสารสนเทศ

2.4.2.3 ฐานข้อมูลคุณสมบัติ (properties database) เป็นฐานข้อมูลที่ให้สารสนเทศเกี่ยวกับคุณสมบัติทางเคมีหรือฟิสิกส์ และรายละเอียดเนื้อหาของสารสนเทศ

2.4.2.4 ฐานข้อมูลวารสารฉบับเต็ม (full-text Database) เป็นฐานข้อมูลที่ให้เนื้อหาสมบูรณ์ตรงตามเอกสารต้นฉบับ

นอกจากนี้ยังจำแนกฐานข้อมูลตามลักษณะของการทำงาน เช่น (น้ำทิพย์ วิภาวิน, 2546 : 95-96)

1. ฐานข้อมูลบรรณานุกรมจากการทำงานของระบบห้องสมุดอัตโนมัติ (automated Library system) เป็นฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุดแต่ละแห่งที่แสดงคุณสมบัติของทรัพยากร เลขหมู่ สถานที่จัดเก็บ สถานะการยืม

2. ฐานข้อมูลห้องสมุดที่พัฒนาขึ้นเองในบางสาขาวิชามีลักษณะเฉพาะ (in-house database) เช่น การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลหนังสือหายาก วิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยของมหาวิทยาลัย เป็นต้น

3. ฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ (commercial database) เป็นฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดขอรับเป็นสมาชิก ผู้ใช้ภายในสถาบันสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทันทีที่ต้องการ ถ้าใช้ข้อมูลนอกสถาบันต้องชำระค่าผ่าน

4. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ (electronic journal) เป็นวารสารออนไลน์ที่ห้องสมุดขอรับเป็นสมาชิก เพื่อให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงหรืออ่านวารสารนั้นได้โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยผู้ใช้งานในสถาบันสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทันทีที่ต้องการ ถ้าใช้ข้อมูลนอกสถาบันต้องชำระค่าผ่านเช่นกัน

5. ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (electronic mail) เป็นระบบสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้ส่งและผู้รับจะต้องมีที่ประจำที่เรียกว่า electronic mail address เพื่อส่งข้อมูลและสื่อสารถึงกัน ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์จะเป็นสื่อกลางในการส่งผ่านข้อมูล หรือติดต่อผ่านกันระหว่างห้องสมุด การสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศ การยืมระหว่างห้องสมุด เป็นต้น

2.3 ความหมายของฐานข้อมูลออนไลน์

สำหรับฐานข้อมูลออนไลน์มีผู้ให้นิยามของฐานข้อมูลออนไลน์ไว้ดังนี้

วิสิทธิ์ จินตวงศ์ และ มณีรัตน์ พรหมสุวรรณศิริ (2538 : 48) ฐานข้อมูลออนไลน์ (online database) หมายถึง คลังข้อมูล que ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลของผู้ผลิต/แหล่งผลิต โดยการเชื่อมต่อตรงไปยังผู้จัดจำหน่าย สารสนเทศในฐานข้อมูลเป็นข้อมูลที่ทันสมัย

สุนทร แก้วลาย (2538 : 146-147) ฐานข้อมูลระบบเชื่อมตรงส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่เป็นคนกลางระหว่างผู้ผลิตฐานข้อมูล และหน่วยงานผู้ใช้ฐานข้อมูลซึ่งเป็นสมาชิกรับบริการฐานข้อมูลที่ให้บริการ มีทั้งฐานข้อมูลรายการอ้างอิง ฐานข้อมูลเต็มรูป และธนาคารข้อมูล บริษัทจะเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากสมาชิกโดยรวมค่าบริการโทรคมนาคมตามระยะเวลาที่ใช้จริง และค่าบริการฐานข้อมูลแต่ละฐาน

พวา พันธุ์เมฆา (2541 : 211) ฐานข้อมูลออนไลน์เป็นฐานข้อมูลที่บริษัทเอกชนต่าง ๆ ทำขึ้นโดยมีการลงทุนจัดหา จัดเก็บข้อมูลด้านต่าง ๆ ไว้ แล้วเสนอบริการ ไปยังองค์กร หน่วยงานทั้งหลายที่

คิดว่าอาจจำเป็นต้องใช้ข้อมูลลักษณะนั้น หากองค์กร หน่วยงานนั้นสนใจก็จะบอกรับเข้าไปอยู่ในเครือข่าย เมื่อมีการเรียกใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลผู้ใช้ต้องชำระค่าบริการตามอัตราที่ตกลงกัน

วิเชียร นิตยะกุล (2543 : 34) ฐานข้อมูลออนไลน์ หรือระบบเชื่อมต่อตรง เป็นฐานข้อมูลที่อยู่ภายนอกห้องสมุดหรือศูนย์สารสนเทศ ซึ่งมีอยู่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ฐานข้อมูลระบบออนไลน์เป็นทั้งข้อมูลเชิงบรรณานุกรมและข้อมูลที่ไม่ใช่รายการบรรณานุกรม แต่เป็นประเภทที่ให้ข้อเท็จจริง ข้อมูลตัวเลข หรือสาระเนื้อหาที่สมบูรณ์ การเข้าถึงข้อมูลทำได้โดยผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เช่น อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ฐานข้อมูลออนไลน์ (online database) หมายถึง การรวบรวมและจัดเก็บสารสนเทศจำนวนมากไว้ในระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อให้สามารถสืบค้นในรูปของฐานข้อมูล ในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลของผู้ผลิต ได้ในระบบเชื่อมต่อตรง ไปยังผู้จัดจำหน่าย โดยอาศัยอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ (PC) สายสื่อสาร (transmission) อุปกรณ์รับสัญญาณ (modem) อุปกรณ์ขยายสัญญาณ (multiplexer) ชุดคำสั่ง เป็นต้น สารสนเทศเหล่านี้จะอยู่ในรูปของข้อมูลดิจิทัลที่สามารถเคลื่อนหรือถูกส่ง-รับได้อย่างรวดเร็ว และในปริมาณมาก ทำให้ผู้ใช้ได้รับความสะดวกในการใช้บริการทั้งความรวดเร็ว มีคุณภาพ ทันสมัย และมีให้เลือกใช้ได้หลากหลาย

2.4 ความสำคัญของฐานข้อมูลออนไลน์

ปัจจุบันข้อมูลสารสนเทศเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและมีปริมาณมากมายทั้งสารสนเทศที่มีอยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์และฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ (อัมพร นามเหลา, 2542 : 90) การใช้สารสนเทศจึงเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ในสังคมบริโภคนิยมสารสนเทศที่มีวัตถุประสงค์การใช้ที่แตกต่างกันไป เช่น ผู้บริหารใช้สารสนเทศประกอบการตัดสินใจ นักวิชาการ นักศึกษาใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการศึกษา คำนคว้า วิจัย แพทย์ใช้สารสนเทศประกอบการวินิจฉัยโรค เป็นต้น กล่าวได้ว่าผู้ประกอบการทุกอาชีพต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการดำเนินชีวิตให้ดียิ่งขึ้น (ลอง, 2543 : 114)

การใช้สารสนเทศในระบบออนไลน์ที่รวบรวมข้อมูลจำนวนมากไว้ในเครือข่าย

อินเทอร์เน็ตที่ผู้ใช้สามารถสืบค้นสารสนเทศบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้อย่างรวดเร็ว และในปริมาณมาก ทำให้ผู้ใช้ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ ทั้งด้วยความรวดเร็วและมีคุณภาพให้เลือกใช้ได้หลากหลาย การเข้าถึงสารสนเทศด้วยระบบออนไลน์จึงตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ทุกด้าน ทั้งด้านความรู้ในสาขาต่าง ๆ ข่าวสารความเคลื่อนไหว เหตุการณ์สำคัญ ๆ สารสนเทศทางธุรกิจ ฯลฯ โดยไม่จำกัดของเขตของเวลา สถานที่ และคุณสมบัติของผู้ใช้ ฐานข้อมูลออนไลน์จึงมีความสำคัญต่อการแสวงหาความรู้ของบุคคลในยุคปัจจุบัน และมีประโยชน์ต่อวงการสารสนเทศ ซึ่งบุญเรือง

มีทั้งหมด (2533 : 256) และ พวา พันธุ์เมฆา (2541 : 212) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของฐานข้อมูลไว้ ดังนี้

1. ใช้ทดแทนสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนบ้างประเภทได้ อันเป็นการลดภาระเรื่องค่าใช้จ่ายในการจัดหาและการเพิ่มเนื้อที่ในการจัดเก็บ
2. ช่วยขยายพรมแดนในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่กระจัดกระจายอยู่ในแหล่งสารสนเทศทั่วโลก
3. การสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ มีความสะดวกและรวดเร็วมากจึงช่วยประหยัดเวลาในการศึกษาค้นคว้า
4. เป็นเครื่องมือช่วยชี้แนะแหล่งความรู้ที่มีอยู่ในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้ค้นจากสื่อสิ่งพิมพ์ได้รวดเร็ว ถูกต้อง และตรงกับความต้องการ
5. สามารถปรับปรุงฐานข้อมูลให้ทันสมัย ถูกต้อง ได้อย่างรวดเร็ว และตลอดเวลาหากมีข้อมูลใหม่เกิดขึ้น สามารถจัดเก็บเพิ่มเติมเข้าไปในฐานข้อมูลได้อย่างง่ายและเป็นระบบ
6. สามารถสืบค้นทางไกลได้ โดยการต่อฐานข้อมูลเข้ากับระบบโทรคมนาคม ข้อมูลก็จะปรากฏบนจอภาพคอมพิวเตอร์ให้เลือกใช้ได้ตามต้องการ

2.5 บริการสารสนเทศออนไลน์

บริการสืบค้นสารสนเทศออนไลน์บนระบบอินเทอร์เน็ตมีทั้งแบบสืบค้นได้ฟรี และต้องเสียค่าบริการให้กับบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเชิงพาณิชย์ (ผ่องพรรณ แยมแจไข, 2544 : 7-9)

2.5.1 ฐานข้อมูลฟรี เป็นแหล่งสารสนเทศที่มีจำนวนมากในอินเทอร์เน็ต มีข้อมูลแทบทุกเรื่อง ทุกวงการอาชีพ มีข้อมูลมากมายมหาศาลทั้งข้อมูลวิชาการและข้อมูลที่ไม่ใช่วิชาการ ก็มีทั้งบทความวิชาการ ไปถึงการโฆษณา แข่งความ ช่าง ฯลฯ ข้อดีของการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลต่าง ๆ ในอินเทอร์เน็ต ส่วนมากเป็นข้อมูลที่สืบค้นได้ฟรี ทั้งการดูภาพบนจอ การบันทึกหรือการพิมพ์ โดยไม่จำกัดจำนวนและเวลาในการใช้ อย่างไรก็ตาม เนื้อหาของข้อมูลส่วนมากขาดความสมบูรณ์ ไม่ครอบคลุมและลึกซึ้ง ข้อมูลมักกระจัดกระจายเพราะหน่วยงานหรือบุคคลสามารถเขียนโฮมเพจนำไปเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตได้เอง ไม่มีการบริหารจัดการในภาพรวม ไม่มีการควบคุมคำศัพท์ (controlled vocabulary) ทำให้ยากแก่การค้นหาเรื่องที่ต้องการ หรืออาจจะใช้เวลานานกว่าจะพบข้อมูลที่ต้องการ เพราะเป็นการยากที่จะรู้หรือแน่ใจว่าข้อมูลที่ต้องการอยู่ในเว็บไซต์ใด

2.5.2 ข้อมูลเชิงพาณิชย์ (commercial online databases) ปัจจุบันมีหน่วยงานหรือบริษัทบริการสารสนเทศที่ดำเนินธุรกิจเชิงพาณิชย์ ได้เข้ามามีบทบาทในการสนองความต้องการใช้สารสนเทศ ด้วยการในระบบเมนเฟรมคอมพิวเตอร์จัดการสารสนเทศและความรู้ทุกสาขา และ

เผยแพร่ระบบสื่อสารข้อมูลโทรคมนาคม การจัดการสารสนเทศออนไลน์เชิงพาณิชย์ได้มีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลทั้งหมดในฐานข้อมูลอย่างมีระบบ มีการทำดัชนี มีการใช้ศัพท์ควบคุม หรือหัวเรื่อง (subject heading) จึงทำให้การสืบค้นข้อมูลมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการ และให้ผลลัพธ์ในเวลาที่รวดเร็ว ลักษณะของฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ที่ให้บริการในปัจจุบัน ได้แก่

2.5.2.1 วารสารอิเล็กทรอนิกส์ (electronic journals) เป็นวารสารรูปแบบใหม่ที่มีการจัดเก็บ บันทึก และเผยแพร่ในรูปแบบแฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีกำหนดเวลาออกเผยแพร่ที่แน่นอน สม่ำเสมอ เนื้อหาของวารสารส่วนมากจะเป็นฉบับเต็ม (full text) อย่างไรก็ตามการใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ก็มีข้อจำกัดในเรื่องของค่าใช้จ่ายสารสนเทศ การติดต่อเข้าใช้ข้อมูล และการเป็นสมาชิกที่มีราคาแพง

2.5.2.2 สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (electronic publications) เป็นระบบฐานข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลหลายประเภท เช่น บทความ ข่าว สุนทรพจน์ บทกวี ข้อคิดเห็น บทความจากวารสารนิตยสาร หนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิง ฯลฯ จำนวนมากเข้าไว้ด้วยกัน ลักษณะข้อมูลที่นำมาเสนอ มีหลายรูปแบบ เช่น บรรณานุกรม สารสังเขป เอกสารเต็มฉบับ เนื้อหาของข้อมูลมีทั้งการจัดแยกฐานข้อมูลเฉพาะสาขาวิชา หรือรวมทุกสาขาวิชาไว้ในฐานข้อมูลเดียวกัน หรือรวมสิ่งพิมพ์ทุกประเภทไว้ในฐานข้อมูลเดียวกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการจัดเก็บและการใช้งานสารสนเทศที่จัดเก็บในฐานข้อมูลมีความทันสมัยโดยมีการนำข้อมูลใหม่จัดเก็บในฐานข้อมูลทุกวัน ขณะเดียวกันข้อมูลเก่าจะได้รับการจัดเก็บให้สามารถค้นย้อนหลังได้

การให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์มีรูปแบบที่ดำเนินการในปัจจุบัน ดังนี้

1. เสียค่าบริการเป็นรายครั้ง ผู้ใช้สามารถสั่งซื้อข้อมูลได้เอง ซึ่งจะได้รับข้อมูลทางโทรสารหรือสิ่งพิมพ์ผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ ค่าใช้จ่ายต่อบทความประกอบด้วย ค่าบทความ ค่าลิขสิทธิ์ และค่าโทรสาร

2. เสียค่าบริการเป็นรายปี ในรูปการทำสัญญาเป็นสมาชิกรายปี หากไม่มีการต่อสัญญาในปีต่อไปจะไม่สามารถสืบค้นข้อมูลได้อีก ห้องสมุดส่วนมากจะเป็นสมาชิกฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์เป็นรายปี และให้บริการผู้ใช้ห้องสมุดฟรี หรือให้ผู้ใช้เสียค่าใช้จ่ายบางส่วน หรือเสียค่าใช้จ่ายทั้งหมด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายการให้บริการของแต่ละห้องสมุด

2.6 วิธีการสืบค้นฐานข้อมูล

วิธีการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลระบบออนไลน์ หรือฐานข้อมูลสำเร็จรูป มีเทคนิคการสืบค้นที่คล้ายกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคำสั่งหรือโปรแกรมการสืบค้นที่พัฒนาโดยผู้ผลิตหรือผู้จัดทำหน่วย โปรแกรมการสืบค้นมีข้อแตกต่างกันที่คำสั่ง และเครื่องหมายต่าง ๆ แต่เทคนิคการสืบค้นมีหลักคล้ายกัน (บุญเรือง เนียมหอม, 2533 : 288) ดังนั้นการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ ผู้ใช้ควรมีความรู้พื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ รู้วิธีการกำหนดคำในการค้น และการใช้

โปรแกรมการใช้งานต่าง ๆ เพื่อให้สามารถสืบค้นที่มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์และวิธีการสืบค้น
นิพนธ์ เจริญกิจการ, 2542 :19-20 ; น้าทิพย์ วิชาวิน, 2543 : 103-106) มีดังนี้

1. ระบุความต้องการให้ชัดเจนว่า ต้องการสืบค้นข้อมูลเรื่องใด
2. วิเคราะห์คำถามเรื่องที่ต้องการค้น โดยการตอบคำถาม What Where When How Why
3. กำหนดคำค้น คำสำคัญ หัวเรื่อง หรือวลีที่ต้องการใช้
4. ใช้เครื่องหมายหรือกำหนดคำค้น เช่น Boolean logic เพื่อกำหนดขอบเขตของคำที่
ใช้ค้น เช่น
 - 4.1 เครื่องหมายอัญประกาศ เพื่อรวมคำค้นที่มีหลายคำเข้าไว้ด้วยกัน จะทำให้ได้
ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการมากกว่า
 - 4.2 เครื่องหมาย บวก ลบ หมายถึง ให้มีหรือไม่ให้มีคำนี้ในหน้าเอกสารที่ค้น
 - 4.3 ใช้ and เชื่อมระหว่างคำ จะทำให้ได้เรื่องที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น
 - 4.4 ใช้ or เพื่อขยายคำค้นให้มีมากกว่า 1 คำ
 - 4.5 ใช้ not เพื่อตัดคำที่ไม่ต้องการออก
 - 4.6 ระบุเขตข้อมูลของข้อมูลที่ต้องการสืบค้น (field searching) เพื่อช่วยค้นหา
ข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น
5. รู้แหล่งข้อมูลและฐานข้อมูลที่ต้องการค้น
6. วิเคราะห์และประเมินผลลัพธ์ที่ค้นได้

3. การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัย (Content analysis)

3.1 ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา

การที่จะเข้าใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างลึกซึ้ง ไม่ว่าจะเป็นสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง กิจกรรม หรือ
การดำเนินงานต่าง ๆ อย่างน้อยที่สุดต้องการการวิเคราะห์ ส่วนประกอบต่าง ๆ ของสิ่งนั้น
(ชลธิชา สุทธินิรันดร์กุล, 2521 : 2) เช่น การวิเคราะห์ เนื้อหาความรู้ เป็นต้น อันจะช่วยให้เกิดความ
เข้าใจต่อแก่นในสาขาวิชานั้น การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นเทคนิควิธีวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความพยายามพัฒนาเทคนิคและปรับปรุงเครื่องมือการวิจัย
เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับปัญหาการวิจัยใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นตามกาลเวลา สำหรับความหมายของการ
วิเคราะห์เนื้อหา มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

โฮลสตี (Holsti, 1969 : 3) ให้ความหมายว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นการประมวลสารนิเทศ
อย่างหนึ่ง เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระของการสื่อความหมายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และตาม
กฎเกณฑ์อย่างมีระบบ ซึ่งสามารถสรุปผลและเปรียบเทียบได้

พูลและคนอื่นๆ (Pool and others, 1970 : 26) ให้ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาว่าเป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายจะศึกษาเนื้อหาสาระของเอกสารอย่างมีหลักเกณฑ์ มีความกระชับและมีลักษณะเป็นความจริงทั่วไป

เคอลิงเจอร์ (Kerlinger, 1972 : 525) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นวิธีการศึกษาและการวิเคราะห์สื่อมวลชนอย่างมีระบบ มีความเป็นปรนัยและเป็นการวัดตัวแปรในเชิงปริมาณ ใช้ในการหาความสัมพันธ์หรือความถี่ของสิ่งที่ปรากฏในสื่อมวลชนต่างๆ

คริปเพนดอร์ฟ (Krippendorff, 1980 : 21) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นเทคนิคการวิจัยอย่างหนึ่งในการทำให้เครื่องมือมีความน่าเชื่อถือ และมีผลสรุปที่เที่ยงตรงจากข้อมูลไปสู่เนื้อหาของข้อมูล

อุทุมพร จามรมาน (2529 : 18) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อเรื่องเป็นเทคนิคทางการวิจัยที่ใช้บรรยายเนื้อหาที่สื่อความหมายกัน ได้อย่างมีระบบ ดีเป็นตัวเลขได้ และมีความเป็นปรนัย

บุญเรือง เนียมหอม (2529 : 6) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นการวิจัยชนิดหนึ่งที่ศึกษาข้อมูลจากข่าวสารหรือเอกสาร เพื่อวัดความรู้ข้อคิดเห็นหรือข้อมูลข่าวสารที่ต้องการศึกษานั้นๆ ว่ามีแนวโน้มไปทางใด มีปริมาณมากน้อยเพียงใด

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2530 : 111) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นการวิจัยเอกสารแบบหนึ่งที่มีลักษณะเป็นการสำรวจเชิงวิเคราะห์ เป็นเทคนิคในการศึกษาวิเคราะห์ บันทึก เอกสาร ข่าวสารอย่างมีระบบ และมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงปริมาณ การเน้น หรือความถี่ในการสื่อความหมาย เช่น การโน้มน้ำใจ ลีลาการเขียน การเปลี่ยนแปลงเนื้อหา ความน่าเชื่อถือของเนื้อหา โดยผู้วิจัยจะแยกเนื้อหาออกเป็นกลุ่มและประเมินเนื้อหาตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น

จากความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาดังกล่าว สรุปได้ว่า การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง เทคนิควิธีวิจัยวิธีหนึ่ง ใช้สำหรับวินิจฉัยแยกแยะ แจกแจงสาระหรือแนวคิดที่ปรากฏในเนื้อหาของข่าวสารหรือเอกสารว่ามีแนวโน้มไปทางใด โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์เป็นเครื่องมือในการวิจัย มีระเบียบวิธีพรรณนาเนื้อหาที่ปรากฏชัดเจนมีความเป็นปรนัย เป็นระบบ แสดงปริมาณเป็นตัวเลขได้

3.2 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์เนื้อหา

จอร์ช (Ghosh, 1985 : 109) ได้อธิบายจุดประสงค์ของการวิเคราะห์เนื้อหาไว้ดังนี้ คือ

1. เพื่อระบุแรงงูใจของผู้สื่อสาร
2. เพื่อตรวจสอบการโฆษณาชวนเชื่อ
3. เพื่อรับข่าวสารด้านการเมือง
4. เพื่อระบุความสนใจทัศนคติ
5. เพื่อทำลายความสำคัญ ระบบ หรือทัศนคติ
6. เพื่ออธิบายความคิดเห็นและพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้สื่อสาร

7. เพื่ออธิบายแนวโน้มของการสื่อสาร
8. เพื่อหาร่องรอยของพัฒนาการด้านความคิด หรือทฤษฎี หรือข้อเท็จจริงที่ได้รับจากประสบการณ์
9. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระบบการสื่อสารและผู้กระทำ
10. เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างในระบบสื่อสารระหว่างชาติ
11. เพื่อสร้างและประยุกต์ใช้มาตรฐานการสื่อสาร
12. เพื่อค้นหาแนวโน้มและลักษณะเด่นที่มีอิทธิพล
13. เพื่อแสดงถึงวิธีการ โฆษณาชวนเชื่อ
14. เพื่อวัดความน่าอ่านของวัสดุการสื่อสาร
15. เพื่อช่วยในการวิจัย

3.3 ประเภทของการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหา มีหลายประเภท ดังที่ บีเรลสัน (Berelson, 1971 : 29-108) และ วรรณคดีพิบูลย์พงศ์ (2527 : 26-31) ได้รวบรวมไว้ สรุปเป็น 17 ประเภท คือ

1. การศึกษาแนวโน้มของเนื้อหาการสื่อสาร ส่วนมากจะใช้วิธีจำแนกเนื้อหาออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ และจัดเนื้อหาลงกลุ่มตามความถี่หรือจำนวนครั้งที่เกิดศึกษาพัฒนาการของวิชาความรู้เพื่ออธิบายพัฒนาการของสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง รวมถึงการสะท้อนให้เป็นขอบเขตและลักษณะเนื้อหาหรือเรื่องที่กำลังศึกษาในแต่ละช่วงเวลา
2. ศึกษาพัฒนาการของวิชาความรู้ เพื่ออธิบายพัฒนาการของสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง รวมถึงสะท้อนให้เห็นถึงขอบเขตและลักษณะของเนื้อหาหรือเรื่องที่กำลังศึกษาในแต่ละช่วงเวลา
3. ศึกษาความแตกต่างของเนื้อหาการสื่อสารในประเทศต่างๆ การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการเปรียบเทียบ จะช่วยตอบคำถามได้ว่าประเทศต่างๆ เสนอเรื่องเดียวกัน เหมือนหรือต่างอย่างไร
4. ศึกษาเปรียบเทียบสื่อและระดับของการสื่อสารประเภทต่าง ๆ เนื่องจากในหัวข้อเดียวกัน ผู้รับสารแต่ละกลุ่มจะสนใจรับสื่อประเภทต่างๆ และในระดับที่แตกต่างกัน
5. ตรวจสอบเนื้อหาการสื่อสารกับวัตถุประสงค์ ซึ่งจะช่วยในการปรับปรุงเนื้อหาของสื่อสารให้มีการเน้นหรือเสนอสารให้ถูกต้องและตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
6. สร้างและใช้มาตรฐานการสื่อสาร
7. ใช้การวิเคราะห์เนื้อหากับการวิจัย
8. เปิดเผยเทคนิคการโฆษณาชวนเชื่อ เนื่องจากการโฆษณาชวนเชื่อที่ได้ผลอาจจะมีมาก ดังนั้น จึงต้องออกแบบการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อบอกลักษณะอิทธิพลที่มีในการโฆษณาชวนเชื่อ
9. วัดความน่าอ่านของสื่อ เป็นการวิเคราะห์ความน่าอ่านของวัสดุสิ่งตีพิมพ์ เช่น หนังสือเด็ก

ใช้ขนาดตัวอักษร การเว้นวรรค สีสัน การใช้คำ ฯลฯ ว่าส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคในการอ่าน
อย่างไร

10. ศึกษาวิธีการเสนอสาระ การวิเคราะห์วิธีการเสนอสาระเป็นลักษณะการเขียน การพูดใน
ถึงคุณภาพ เช่น การวิเคราะห์ความสละสลวยของภาษาที่ใช้ในการเขียน คุณลักษณะการเขียนในแต่ละ
สมัยว่าเปลี่ยนแปลงอย่างไร

11. ศึกษาความตั้งใจ และลักษณะอื่นๆ ของผู้สื่อสาร วิธีนี้จะเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อ
ศึกษาว่าผู้ที่เขียนเสนอเนื้อหาเช่นนั้น เพราะมีความตั้งใจอะไร สภาพทางวัฒนธรรมหรือแรง
กระตุ้นอะไรเป็นสาเหตุ

12. ศึกษาสภาพทางจิตวิทยาของผู้สื่อสาร เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อศึกษาถึงบุคลิกภาพ
หรือสภาพทางจิตของผู้ส่งสาร

13. ศึกษาผู้เขียนสอดคล้องการโฆษณาชวนเชื่อไว้หรือไม่ การวิเคราะห์ ประเภทนี้ผู้วิจัยจะ
วิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาที่ศึกษากับเนื้อหาอื่นที่มีลักษณะของการ โฆษณาชวนเชื่อ

14. คาดหมายพฤติกรรมของผู้รับข่าวสาร การวิเคราะห์เนื้อหาประเภทนี้ส่วนมากจะเป็น
เรื่องการเมือง และการทหารในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2

15. สะท้อนทัศนคติ ความสนใจ และคุณค่าซึ่งเป็นสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของ
ประชากรกลุ่มต่างๆ คือ การวิเคราะห์เนื้อหาที่สะท้อนในสื่อต่างๆ เช่น นิตยสาร และภาพยนตร์
 เป็นต้น

16. ความสนใจของผู้รับข่าวสาร คือ การวิเคราะห์ความสนใจที่มีต่อการเมือง ศึกษาความ
ตั้งใจ ความสนใจที่มีต่อการอ่าน การฟังนวนิยาย เป็นต้น การที่ผู้รับสารจะเลือกอ่านหรือเลือกฟัง
อะไรหมายความว่า เขาต้องมีความตั้งใจที่จะรับสารนั้น

17. ศึกษาทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้รับข่าวสาร การวิเคราะห์เนื้อหาประเภทนี้จะศึกษา
ผลของการสื่อสารในอดีตที่มีต่อบุคคล กลุ่ม สถาบัน สังคม ผลนั้นอาจจะเป็นผลในระยะสั้นหรือ
ยาว เป็นผลที่จะกระตุ้นหรือเปลี่ยนทัศนคติหรือพฤติกรรม ความคิดเห็น

ทั้งนี้แม้ว่าการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นงานของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ ก็ตาม แต่การวิเคราะห์
เนื้อหาจะต้องมีองค์ประกอบอื่น นอกเหนือจากผู้เชี่ยวชาญซึ่ง อุทุมพร จามรมาน (2531: 61) สรุปว่า
การวิเคราะห์เนื้อหาประกอบไปด้วย

1. เนื้อหาที่จะวิเคราะห์ ที่ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปเอกสาร สิ่งพิมพ์เสมอไป อาจ
ได้แก่ รูปภาพ เพลง บทคำพูด หลักฐานทางประวัติศาสตร์ การสนทนา

2. วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์เนื้อหา มีวัตถุประสงค์ใหญ่ ๆ 3 ประการ คือ

2.1 เพื่อสรุปข้อมูล

2.2 เพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายใน

2.3 เพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายนอก

3. หน่วยในการวิเคราะห์ โดยปกติหน่วยในการวิเคราะห์เนื้อหามี 3 ประการ คือ

3.1 หน่วยจากการสุ่ม ได้มาจากการสังเกตหรือการสัมผัส แต่ละหน่วยนั้นมีลักษณะที่เป็นอิสระต่อกัน เช่น ประโยคแต่ละประโยคถือเป็น 1 หน่วย

3.2 หน่วยจากการบันทึก เป็นการจัดกระทำข้อมูลจากการสุ่ม มาย่อยเป็นกลุ่ม

3.3 หน่วยจากเนื้อหา เป็นการรวบรวมหน่วยจากการบันทึกมาจัดกลุ่มอีกทีหนึ่ง

4. การสุ่มตัวอย่างและประชากร การวิเคราะห์เอกสารจะต้องเกี่ยวข้องกับปริมาณของสิ่งที่นำมาวิเคราะห์มากมาย ดังนั้น นักวิเคราะห์จึงต้องรู้จักการสุ่มเอกสารออกมาวิเคราะห์ โดยใช้ความรู้ความสามารถจำแนกสิ่งที่เกี่ยวข้องที่จะวิเคราะห์ออกจากสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้อง และหลังจากได้ปริมาณสิ่งที่จะวิเคราะห์ออกมาแล้ว ทำการสุ่มเนื้อหาสาระสิ่งที่จะวิเคราะห์ออกมาเท่าที่เวลาและงบประมาณจะอำนวยให้

3.4 ขั้นตอนของการวิเคราะห์เนื้อหา

สำหรับขั้นตอนในการวิเคราะห์เนื้อหา โกวิท ประวาลพฤกษ์ (2525 : 12) มีความคิดที่สอดคล้องกับ ประภาวดี สืบสนธิ์ (2523 : 257) ซึ่งพอสรุปเป็นขั้นตอนได้ ดังนี้

1. กำหนดเนื้อหาของข่าวสารหรือเอกสารที่ต้องการวิเคราะห์อย่างละเอียด
2. กำหนดเนื้อหาของเกณฑ์การวิเคราะห์ให้ครอบคลุมเนื้อหาของเรื่องที่ต้องการวิเคราะห์
3. กำหนดคำจำกัดความตลอดจนขอบเขตที่ชัดเจนของเกณฑ์การวิเคราะห์
4. กำหนดหน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ อาจเป็น คำ วลี ประโยค หรือใจความสำคัญ เป็นบรรทัดฐานในการวิเคราะห์

5. วิเคราะห์เนื้อหา โดยการเปรียบเทียบเนื้อหาของข่าวสาร หรือเอกสารที่ต้องการวิเคราะห์ให้ตรงกับเนื้อหาของเกณฑ์การวิเคราะห์ที่กำหนดไว้ และลงรหัสเป็นรอยคะแนนแสดงความถี่ที่ปรากฏ เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมดแล้ว สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยอาศัยค่าสถิติตามที่ต้องการสื่อความหมาย

3.5 ประโยชน์ของการวิเคราะห์เนื้อหา

1. ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มของเนื้อหาสาระในเอกสารต่าง ๆ ทุกสาขาวิชา
2. ใช้ในการศึกษาพัฒนาการของรายวิชาต่าง ๆ ช่วยให้เห็นลักษณะและขอบเขตของเนื้อหาในแง่มุมต่าง ๆ ในแต่ละช่วงเวลา
3. ใช้ศึกษาประวัติ แนวความคิด หรือทัศนคติของบุคคลผู้มีชื่อเสียงในอดีตแต่สิ้นชีวิตลง โดยไม่มีใครทราบประวัติที่แท้จริง
4. ใช้ศึกษาแนวความคิด หรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถใช้การสัมภาษณ์หรือการส่งแบบสอบถามได้ อาจจะมีข้อจำกัดเรื่องเวลา สถานที่ ความไม่

สมควรหรือความจำเป็นอื่น ๆ ผู้วิจัยสามารถศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ต้องการศึกษาได้

กล่าวโดยสรุปว่า การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นเทคนิคการวิจัยอย่างหนึ่งที่จะช่วยแยกแยะข้อมูลให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น โดยอาศัยกระบวนการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง การจัดกระทำข้อมูลต่าง ๆ กำหนดหน่วยการวัด และผลการวิเคราะห์ต้องมีความเชื่อถือได้ เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของข้อมูล

3.6 การวิเคราะห์เนื้อหาทางงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา มีกำเนิดมาจากสาขานิเทศศาสตร์ ต่อมาใช้แพร่หลายในการศึกษาสังคมและการเมืองในสาขาสังคมศาสตร์ รวมทั้งในสาขามรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ด้วย ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ชุตินา สัจจามันท์ (2546 : 32) กล่าวว่า การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์มีความเป็นสหวิทยาการ ซึ่งเกิดขึ้นได้สองลักษณะ คือ

- ประยุกต์แนวคิด แบบจำลอง ทฤษฎีของศาสตร์สาขาต่าง ๆ มาใช้ในการศึกษาวิจัย ห้องสมุดและงานสารสนเทศ
- การนำวิธีการวิจัยของศาสตร์สาขาอื่นมาใช้ในการวิจัยงานห้องสมุดและงานสารสนเทศ

สโตน และคนอื่น ๆ (Stone and others, 1996 : 33) กล่าวว่า เป็นเทคนิคการวิจัยเพื่อหาข้อสรุปอย่างมีระบบและเที่ยงตรง โดยการจำแนกลักษณะเฉพาะภายในเอกสาร

ลีดี และออร์มรอด (Leedy and Ormrod, 2001 : 55) กล่าวว่าเป็นการสำรวจเนื้อหาของวัสดุอย่างละเอียดและมีระบบ เพื่อวัตถุประสงค์ในการระบุแบบแผนแนวคิด

จากคำจำกัดความต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การวิเคราะห์เนื้อหาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์เป็นเทคนิคการวิจัยซึ่งสำรวจ วิเคราะห์คำ หรือแนวคิด บรรยายสาร จัดหมวดหมู่สื่อสัญลักษณ์ตามเกณฑ์ที่กำหนด และหาข้อสรุปจากเนื้อหาของสารสนเทศที่ใช้บันทึกอย่างละเอียด เป็นระบบ และเที่ยงตรงโดยใช้การพิจารณาตัดสินของผู้วิเคราะห์แต่เพียงอย่างเดียว

4. การสังเคราะห์งานวิจัย

4.1 ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัย

มีผู้ให้ความหมายของการสังเคราะห์งานวิจัย ไว้หลายคน เช่น

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2529 : 26) กล่าวว่า การสังเคราะห์งานวิจัย (synthesis of research) เป็นระเบียบวิธีการศึกษาหาข้อเท็จจริง เพื่อตอบปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น ๆ หลาย ๆ เรื่อง มาศึกษา วิเคราะห์ และนำเสนอข้อสรุปอย่างมีระบบให้ได้คำตอบปัญหาที่เป็นข้อยุติ

อุทุมพร จามรมาน (2531 : 36) กล่าวโดยสรุปว่า การสังเคราะห์งานวิจัยเป็นการนำผลการวิจัยหรือข้อค้นพบจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกันมาบรรยายสรุปเข้าด้วยกัน จนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้น

จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช และคณะ (2531 : 1) กล่าวว่า การสังเคราะห์งานวิจัย เป็นการนำหน่วยย่อย ๆ หรือส่วนต่าง ๆ ของผลการวิจัยที่เป็นข้อความรู้จากงานวิจัยหลาย ๆ เรื่องมาประกอบให้เป็นเนื้อเรื่องเดียวกัน

สรุปได้ว่า การสังเคราะห์งานวิจัย เป็นการนำหน่วยย่อย ๆ หรือส่วนต่างๆ ของงานวิจัยที่เป็นข้อความรู้จากงานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน มาสังเคราะห์อย่างมีระบบ และนำมาบรรยายสรุปรวมกันเป็นข้อความที่สอดคล้องกันหรือขัดแย้งกันให้เป็นเนื้อเรื่องเดียวกัน จนเกิดองค์ความรู้ใหม่และเป็นข้อสรุปของปัญหานั้น ๆ อย่างชัดเจน

4.2 ประเภทของการสังเคราะห์งานวิจัย

การสังเคราะห์จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ

4.2.1 การสังเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative synthesis) เป็นการสังเคราะห์สิ่งที่เป็นนามธรรมโดยใช้วิธีทางสถิติวิเคราะห์หาข้อสรุปอย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบสรุปอ้างอิง (อุทุมพร จามรมาน, 2527 : 3) การสังเคราะห์เชิงปริมาณเป็นการบูรณาการงานวิจัย (method of integrating research) ที่ศึกษาปัญหาลักษณะเดียวกัน เพื่อให้เข้าใจสภาวะปัจจุบันของข้อความรู้ที่ได้ผ่านการศึกษามาแล้ว เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับนักวิจัยและผู้สนใจงานวิจัย เพราะเครือข่ายของข้อความรู้ที่เป็นผลจากการบูรณาการนั้น จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการคัดเลือกและกำหนดตัวแปรและโครงสร้างของตัวแปรที่ควรศึกษา (สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม, 2527 : 115-119)

4.2.2 การสังเคราะห์เชิงคุณภาพหรือการสังเคราะห์เชิงบอกคุณลักษณะ (qualitative synthesis) เป็นการบรรยายโดยรวบรวมเรื่องต่าง ๆ โดยนำผลการวิจัยออกมาสรุปเข้าด้วยกัน การสังเคราะห์แบบนี้ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ มาเป็นผู้สังเคราะห์ (อุทุมพร จามรมาน, 2527) โดยสรุปประเด็นหลักของผลการวิจัยแต่ละเรื่อง และบรรยายให้เห็นความสัมพันธ์หรือความขัดแย้งระหว่างผลการวิจัยนั้น ทั้งนี้ต้องบรรยายสรุปด้วยความเที่ยงธรรมไม่ลำเอียง และไม่ผนวกความคิดเห็นของตนเองในการวิเคราะห์ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2531 : 30)

4.3 พัฒนาการของการสังเคราะห์งานวิจัย

พัฒนาการของการสังเคราะห์งานวิจัยสามารถจำแนกได้เป็น 3 ระยะ คือ (อุทุมพร จามรมาน, 2527 : 7-10)

ระยะที่ 1 เป็นการนำผลการวิจัยมารวมกัน ซึ่งมีหลายลักษณะ เช่น การบทคัดย่อหรือข้อสรุปของงานวิจัยมาจัดวางเรียงต่อเนื่องกัน บทคัดย่อ หรือข้อสรุปงานวิจัยดังกล่าว มักจะคลุมปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐาน วิธีวิจัย และผลที่ค้นพบ การเสนอในลักษณะนี้จะทำให้ผู้อ่านทราบแต่เพียงว่าใครทำอะไร อย่างไร และได้ผลอย่างไร มิได้มีการผสมผสานหรือเชื่อมโยงงานวิจัยทั้งหลายเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดความรู้เชิงบูรณาการ ส่วนลักษณะการสังเคราะห์เป็นการอ่านรายงานการวิจัยจนเกิดความเข้าใจ และนำผลการวิจัยมาเชื่อมโยงกับหัวข้อเพื่อให้ได้ความรู้ว่าใครทำอะไร ได้ผลอย่างไร และอยู่ตอนใดของหัวข้อใหญ่ การสังเคราะห์ให้ได้ผลดังกล่าวขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญของผู้สังเคราะห์ ซึ่งจะสรุปผลเข้าหาประเด็นหลักได้อย่างไร

ระยะที่ 2 ระยะนี้เป็นการเริ่มต้นนำเทคนิคทางสถิติมาสังเคราะห์งานวิจัยในระยะเริ่มมีการใช้ตัวเลข หรือความถี่ของงานที่จำแนกมานับด้วย โดยแบ่งเป็น

1. เทคนิคการนับคะแนนเสียง (vote counting method) ซึ่งใช้วิธีการจำแนกผลการวิจัยออกเป็น 3 ประเภท คือ

1.1 ประเภทที่ผลการวิจัยมีค่านัยสำคัญไปในทางเดียวกัน

1.2 ประเภทที่ผลการวิจัยมีค่านัยสำคัญแต่ทางทิศทางการ

1.3 ประเภทผลการวิจัยที่ไม่พบความมีนัยสำคัญหลังจากนั้นก็นับจำนวน

งานวิจัยว่าอยู่ในประเภทใด ประเภทที่มีจำนวนมากที่สุดถือว่า “ชนะ” การสรุปผลจะถือตามประเภทที่เรียกว่า “ชนะ”

2. เทคนิคการรวมค่าความน่าจะเป็น หรือค่า P โดยจะนำค่าดังกล่าวมารวมเป็นค่า P ของงานวิจัยทั้งหมด จุดอ่อนของเทคนิคนี้อยู่ที่ไม่ได้ระบุความหมายของผลการทดลองที่ได้จากงานวิจัยนั้นแต่อย่างใด

ระยะที่สาม การเน้นค่าของอิทธิพล ความความคิดเกี่ยวกับการสังเคราะห์งานวิจัยแนวนี้เริ่มราวปี ค.ศ. 1933 โดย ธอร์นไดค์ (Thorndike) และ กิเซลลี (Ghisili) ในปี ค.ศ. 1949 และได้มีการพัฒนาเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งผู้ที่ทำให้วิธีการสังเคราะห์แบบนี้ระบบ โดยการนำเทคนิคทางสถิติเข้ามาใช้คือ จี. วี. กลัสส์ ซึ่งเรียกวิธีการสังเคราะห์ของเขาว่า การสังเคราะห์อภิมาน (Meta-Analysis)

4.4 ความจำเป็นของการสังเคราะห์งานวิจัย

เป้าหมายในการพัฒนาศาสตร์แต่ละสาขาวิชานั้น มุ่งเน้นที่การพัฒนาหรือสร้างทฤษฎีใหม่ ซึ่งต้องอาศัยผลงานการศึกษาค้นคว้าวิจัยที่มีอยู่เดิมเป็นพื้นฐาน (Hunter, 1982 : 1-2) แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยที่มีอยู่นั้นมีปริมาณมากเกินกว่าที่จะศึกษาได้หมด จึงจำเป็นต้องแสวงหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อสังเคราะห์และรวบรวมข้อสรุปจากงานวิจัยที่มีอยู่ มิฉะนั้นอาจทำให้เกิดความสับสนเพราะความมากและหลากหลายของข้อมูล การสังเคราะห์งานวิจัยในระยะแรก ๆ ช่วงทศวรรษที่ 1940 - 1950 ใช้วิธีการสรุปงานวิจัยโดยจัดลำดับตามปรากฏการณ์ที่ค้นพบ ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมในระบายนั้

เพราะปริมาณงานวิจัยที่ศึกษาในแต่ละหัวข้อมีไม่มาก แต่หลังจากช่วงปลายทศวรรษที่ 1960 ปริมาณงานวิจัยเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย การใช้วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยโดยการบรรยายสรุปแบบเดิม ที่จัดตามลำดับที่ค้นพบนั้นไม่ช่วยให้เห็นภาพรวมของงานวิจัย จึงได้เริ่มมีการสังเคราะห์งานวิจัย โดยจัดแบ่งตามประเภท สภาพเงื่อนไข และผลการวิจัย โดยพิจารณาว่าผลการวิจัยนั้นมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ จากความต้องการข้อสรุปรวมงานวิจัย ในขณะที่มีปริมาณงานวิจัยที่เพิ่มขึ้น ทำให้มีผู้คิดนำวิธีการทางสถิติมาใช้ในการสังเคราะห์งานวิจัยในช่วงทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมา และบุคคลแรกที่เริ่มใช้วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยอย่างมีระบบ คือ ศาสตราจารย์ จี. วี. กลัสส์ ซึ่งเรียกวิธีการสังเคราะห์งานวิจัยของเขาว่า การสังเคราะห์ห่อภิมาณ (meta-analysis) ซึ่งมีความหมายว่าเป็นการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ (analysis of analysis) การวิจัยงานวิจัย (research of research) หรือ การวิเคราะห์เชิงผสมผสาน (integrative analysis)

4.5 ความสำคัญของการสังเคราะห์งานวิจัย

การที่มีงานวิจัยเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากนักวิชาการตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัย และมีการทำงานวิจัยเพิ่มมากขึ้นตามเวลาที่ผ่านไป มีงานวิจัยนับร้อยที่ศึกษาปัญหาเดียวกันโดยใช้รูปแบบวิธีการวิจัย กลุ่มตัวอย่างต่างกัน ผลการวิจัยเหล่านั้นมีทั้งสอดคล้องและขัดแย้งกัน เป็นผลทำให้ผู้ทำการวิจัย และผู้ต้องการใช้ประโยชน์ผลงานเกิดความสับสน ไม่สามารถหาข้อสรุปที่เป็นการยุติได้ ด้วยเหตุนี้นักวิจัยจึงให้ความสำคัญกับการสังเคราะห์งานวิจัย และพยายามพัฒนาวิธีการวิเคราะห์ให้มีระบบ มีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้ เพื่อให้ได้ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่มีคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยสืบเนื่อง และการนำผลการวิจัยสร้างความเจริญให้สังคมอย่างแท้จริง

การสังเคราะห์งานวิจัย เป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อความก้าวหน้าของศาสตร์ที่นักวิชาการและนักวิจัยจำเป็นต้องทำ คือ การบูรณาการข้อความรู้ที่เกิดขึ้นในงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อให้รู้ชัดถึงสภาวะปัจจุบันและข้อค้นพบอันเป็นประโยชน์โดยทั่วไปในการเข้าใจเครือข่าย พรหมแดน การสะสม และการองกวมของข้อความรู้ในศาสตร์นั้น ๆ (สุวิธนา สุวรรณเชตนิคม, 2529 : 1)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยเกี่ยวกับฐานข้อมูลออนไลน์

งานวิจัยในประเทศ

ลีปาน ทรัพย์ทอง (2531) ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ใช้ในประเทศไทยที่มีผลต่อการสืบค้นสารสนเทศโดยระบบออนไลน์ในฐานข้อมูล Dialog” พบว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อผลการสืบค้นในระดับปานกลาง โดยพอใจในเรื่องจำนวนรายชื่อเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ต้องการ และได้รับผลการสืบค้นที่สะดวกและรวดเร็ว ส่วนปัญหาที่ผู้ใช้พบคือ การติดตามเอกสารฉบับที่สมบูรณ์ตามรายชื่อที่ได้รับผลจากการสืบค้น ปัญหาที่ห้องสมุดส่วนใหญ่พบคือ ค่าใช้จ่าย

ประมาณในการดำเนินงาน และปัญหาเกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และระบบการสื่อสาร
 ทรคมนาคม

ทัศนียา เจริญสูงเนิน (2543) ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจในการใช้บริการฐานข้อมูลซีดีรอม
 ของผู้ใช้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ” พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาปริญญาตรี
 และใช้ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ฐานข้อมูลABI/INFROM ฐานข้อมูล DAO และฐานข้อมูล ERIC
 วัตถุประสงค์เพื่อทำรายงานประกอบวิชาเรียน โดยรับผลการค้นเป็นบรรณานุกรมพร้อมสาระสังเขป

โสภรศม์ พิบูลมณี (2545) ศึกษาเรื่อง “การใช้ฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย” พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย เพื่อประกอบการเรียน
 ศึกษานานาชาติส่วนใหญ่เป็นห้องสมุดคณะ/สถาบัน โดยใช้สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง รูปแบบของผลการค้นที่
 ได้รับคือบรรณานุกรมและสาระสังเขป ประโยชน์ที่ผู้ใช้บริการได้รับมากที่สุดคือ ใช้ประกอบการทำ
 วิทยานิพนธ์

จากการศึกษาเกี่ยวกับฐานข้อมูลออนไลน์ พบว่าผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นอาจารย์และ
 นักศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการทำรายงานและวิทยานิพนธ์ และมักใช้บริการ
 ฐานข้อมูลจากห้องสมุดคณะและห้องสมุดสถาบันเฉลี่ย 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ รูปแบบของผลการค้นที่
 ได้รับคือ บรรณานุกรมและสาระสังเขป

งานวิจัยต่างประเทศ

แซนดอร์ (Sandore, 1990) ได้อ้างถึงรายงานการวิจัยของ Auster และ Lowton (1979 : 191-
 197) ในงานเขียนเรื่อง “Online searching : what measure satisfaction” ได้ศึกษาความพึงพอใจใน
 การสืบค้นสารสนเทศของอาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุด EISO 6 ด้าน คือ 1. วัสดุและแหล่ง
 ที่ตั้ง 2. ความสะดวกและการช่วยเหลือ 3. เวลาการใช้บริการ 4. คุณภาพของเทคโนโลยี 5.
 คุณสมบัติของบรรณานุกรมและวัสดุ และ 6. ความพึงพอใจอื่น ๆ ผลการวิจัยพบว่าระดับความพึง
 พอใจของคนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

คลาก และ โกเมซ (Clark and Gomez, 1990) ได้ศึกษาเรื่อง “Faculty use of department at
 Texas A & M university” พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่สืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ในห้องทำงานและ
 ห้องทดลองปฏิบัติการมากกว่าสืบค้นในห้องสมุดและมีการศึกษาถึงค่าใช้จ่ายที่ห้องสมุดจ่ายเป็นค่า
 ฐานข้อมูลออนไลน์

เทโนเปีย และ ริค (Tenopir and Read, 2000) ได้ศึกษาเรื่อง “Pattern of database use in
 academic libraries” ซึ่งเป็นรูปแบบการใช้ฐานข้อมูลและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ฐานข้อมูลใน
 ห้องสมุดมหาวิทยาลัย วิเคราะห์การใช้ฐานข้อมูล โดยการสุ่มตัวอย่างจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยใน
 อเมริกาและแคนาดา ผลปรากฏว่า ผู้ใช้บริการห้องสมุดมักจะใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ภาครัฐกิจจัดทำ

น โดยเฉพาะจะใช้ในช่วงต้นสัปดาห์ เวลากลางวันและในช่วงเดือนที่จะต้องส่งรายงาน การใช้
ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นช่วงเวลาที่มาใช้บริการห้องสมุด

จากการศึกษาเกี่ยวกับฐานข้อมูลออนไลน์ พบว่าผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นอาจารย์และ
นักศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการทำรายงานและวิทยานิพนธ์ และมักใช้บริการ
ข้อมูลจากห้องสมุดคณะและห้องสมุดสถาบันเฉลี่ย 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ รูปแบบของผลการค้นที่
ได้รับคือ บรรณานุกรมและสาระสังเขป

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ มีดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

ภรณ์ ศิริโชติ (2521) วิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2508 - 2519 จำนวน 70 เรื่อง โดยแบ่งเนื้อเรื่องออกเป็น 10
สาขา ตามแนวทางการแบ่งเนื้อหาของ J. Perium Danton ได้แก่ ภูมิหลัง การจัดองค์กรและ
บริหารงาน ทรัพยากร บริการผู้อ่าน งานเทคนิครวมงานด้านข่าวสาร บุคลากร การศึกษามรรณารักษ
บรรณารักษศาสตร์สากล บรรณารักษศาสตร์เปรียบเทียบ และบรรณารักษศาสตร์ประเทศอื่น วิจัย
และเรื่องอื่น ๆ พบว่า วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงงาน มีวิธีวิจัยแบบ
สำรวจ ใช้สถิติขั้นพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล มีขอบเขตเนื้อหาเรื่องภูมิหลัง และเรื่องบริการผู้อ่าน
จำนวนเท่ากันและเป็นจำนวนมากที่สุด ถ้าแบ่งตามประเภทห้องสมุด พบว่า วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่มี
ขอบเขตเนื้อหาไม่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดประเภทใดประเภทหนึ่ง

จารุวรรณ สินธุโสภณ (2524) ได้เปรียบเทียบการจัดหมวดหมู่เนื้อหาที่ใช้ในการวิเคราะห์
งานวิจัยของ แคนตัน (Danton) และภรณ์ ศิริโชติ และวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ของจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 42 เรื่อง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 161 เรื่องตามการแบ่งหมวดหมู่
ของ แคนตัน (Danton) พบว่า มีการศึกษาเนื้อหาของวิทยานิพนธ์บรรณารักษศาสตร์ตามลำดับ
ดังนี้คือ บริการ ภูมิหลัง ทรัพยากร บุคลากร การศึกษา การจัดองค์กรประกอบ กระบวนการทางเทคนิค
และเรื่องอื่น ๆ

ยุพดี จารุทรัพย์ (2528) วิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ทางบรรณารักษศาสตร์ของภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่าง ปีพ.ศ.2507 - 2525 จำนวน 160
เรื่อง และวิทยานิพนธ์ของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ ประสานมิตร จำนวน 134 เรื่อง พบว่า วิทยานิพนธ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีขอบเขต
เกี่ยวกับเรื่องทรัพยากรสารสนเทศและการบริการมากที่สุด ในขณะที่วิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร มีขอบเขตเกี่ยวกับเรื่องทรัพยากรมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า วิทยานิพนธ์ของทั้งสองสถาบันปรากฏว่าเป็นวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับห้องสมุดมหาวิทยาลัยมากที่สุด

นางลักษณ์ ไม่น่ายกิง (2529) ได้ศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ของนิสิต บรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2508 - 2528 จำนวน 243 เรื่อง พบว่า เป็นการวิจัยเรื่องเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ ส่วนใหญ่ใช้แบบสอบถามในการสำรวจ ประชากรที่ใช้ เป็นบุคลากรในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

เรวดี เรื่องประพันธ์ (2529) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เนื้อหาบทความในวารสาร ทางบรรณารักษศาสตร์ของไทย โดยการนำวารสารที่มีบทความทางด้านบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ที่จัดพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2512 - 2527 รวม 13 ชื่อเรื่อง มีบทความทั้งสิ้น 584 บทความ ทำการวิจัย พบว่า เนื้อหาบทความแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 7 หมวด โดยในแต่ละช่วงปีลักษณะ เนื้อหาจะเน้นแตกต่างกันไป ส่วนการศึกษาในด้านการอ้างอิงบทความนั้นพบว่ามีการอ้างอิง บทความจากกลุ่มบทความด้วยกันมากกว่าประเภทของการอ้างอิงในลักษณะอื่น ๆ และนอกจากนี้ ประเภทของผู้เขียนบทความพบว่าส่วนใหญ่ผู้เขียนเป็นบรรณารักษ์

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2530) ศึกษาสถานะงานวิจัยบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ในเชิงปริมาณ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร ในปี การศึกษา 2508 - 2528 ในด้านปริมาณพบว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีวิทยานิพนธ์ทาง บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์จำนวน 255 เรื่อง มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร มีวิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์จำนวน 183 เรื่อง มี ขอบเขตเนื้อหาส่วนมากเป็นเรื่องทรัพยากรสารสนเทศและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ (2531) ศึกษาพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดในประเทศไทยจาก ผลการวิจัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2509 - 2529 จำนวน 300 ชื่อเรื่อง พบว่า เป็นวิทยานิพนธ์สาขา บรรณารักษศาสตร์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 160 ชื่อเรื่อง จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ วิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 101 ชื่อเรื่อง วิทยาเขตมหาสารคาม 2 ชื่อเรื่อง งานวิจัยของบุคคลใน วิชาชีพ จำนวน 17 ชื่อเรื่อง ส่วนใหญ่ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่เป็น บรรณารักษ์ห้องสมุดและมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร กิจกรรมการดำเนินงานที่ได้รับการศึกษา มากที่สุด ได้แก่ งานด้านบริการ วิธีการรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง การ วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐานไม่มีการสุ่มตัวอย่าง เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยมือ และนำเสนอ ข้อมูลในรูปของการบรรยายประกอบตารางมากที่สุด

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2536) ศึกษาเพิ่มเติมวิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนในระดับมหาบัณฑิต ในช่วงปี พ.ศ. 2528 - 2534 โดยวิเคราะห์เนื้อหาในด้านต่าง ๆ 3 เรื่อง คือ เรื่องใหม่ ความเปลี่ยนแปลง และการ

งานกวีนิพนธ์ตามประเภทห้องสมุด พบว่า แต่เดิมงานวิจัยนิชมศึกษาในเรื่อง ทรัพยากร การ
ใช้ห้องสมุด และการบริหารงาน เป็น 3 อันดับแรก ขณะที่งานวิจัยช่วงหลังนิชมศึกษาเรื่องห้องสมุด
และบรรณารักษ์ ทรัพยากร และการใช้ห้องสมุด งานวิจัยในกลุ่มห้องสมุดและบรรณารักษ์ซึ่งปรากฏ
เป็นอันดับแรก มีการศึกษา การปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ การพัฒนาการอบรมบรรณารักษ์
บทบาทของบรรณารักษ์ อาชีพและจรรยาบรรณ ในส่วนของห้องสมุด มีการศึกษากำลังคน ความ
ปลอดภัยในห้องสมุด การนิเทศ การจัดตั้งห้องสมุดอาชีพ ศูนย์วิชาการ รูปแบบพัฒนาการ และการ
ประเมินห้องสมุด เรื่องที่มีการวิจัยลดลงได้แก่ การบริหารงาน การบริการ การศึกษา
บรรณารักษศาสตร์และเบ็ดเตล็ด เรื่องที่มีการวิจัยเพิ่มขึ้น ได้แก่ การอ่านและความสนใจในการอ่าน
ห้องสมุดและบรรณารักษ์ การศึกษาผู้ใช้ และเทคโนโลยีสารนิเทศ เนื้อหาเรื่องชีวิตและผลงานซึ่ง
เคยได้รับความนิชมในอดีตนั้นในระยะหลังไม่มีการศึกษา

ชุกิมา สัจจามันท์ (2537) ศึกษาสถานะของงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ
ศาสตร์ในประเทศไทย บทบาท ผลกระทบและทิศทางของงานวิจัย กำหนดขอบเขตของงานวิจัยที่
ดำเนินการโดยนิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ และผู้
ประกอบวิชาชีพ ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จและเผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ.2507 - 2535 พบว่า งานวิจัย
ส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษา โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันที่ผลิต
วิทยานิพนธ์มากที่สุด โดยจำนวนมากเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาเฉพาะสถาบันหรือ
สถาบันการศึกษาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ใช้ในการวิจัยส่วนใหญ่เป็นประชากร ซึ่งเป็น
บรรณารักษ์และนิสิตนักศึกษาเป็นจำนวนสูงสุด งานวิจัยที่ใช้คู่มืออย่างมีน้อยกว่างานวิจัยที่ไม่ใช้
โดยจำนวนสูงสุดใช้การคู่มืออย่างเบื่อง่าย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ส่วนใหญ่จัด
กระทำข้อมูลโดยไม่ใช้คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติคำนวณโดยหาความถี่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่ใช้สถิติทดสอบนัยสำคัญ และนำเสนอผลการวิจัยโดยใช้
ตารางประกอบคำบรรยาย งานวิจัยจำนวนสูงสุดศึกษาเรื่องเกี่ยวกับห้องสมุดวิทยาลัยและ
มหาวิทยาลัย มีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับผู้ใช้ การใช้สารนิเทศ ทรัพยากรสารนิเทศ ห้องสมุดและ
บริการ งานวิจัยมีบทบาทต่อวงวิชาชีพ และสังคมค่อนข้างน้อย ทิศทางของงานวิจัยที่ควร
ดำเนินการครอบคลุมทุกด้านในวิชาชีพ โดยมีจุดเน้นเรื่องเทคโนโลยีสารนิเทศ ธุรกิจสารนิเทศ และ
การวิจัยเชิงสหวิทยาการ

จรูญลักษณ์ ทัพโยธา (2538) ศึกษาวิเคราะห์การกระจายเนื้อหาปริญญาโทนิพนธ์ทาง
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ซึ่งจัดพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2529 - 2536 ของจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวม 371 เรื่อง แบ่งเนื้อหาการศึกษาออกเป็น 2 ด้าน คือ

บรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ พบว่าอัตราส่วนระหว่างจำนวนปริญญาบัณฑิตทางด้านบรรณารักษศาสตร์กับด้านสารนิเทศศาสตร์ เท่ากับ 3 ต่อ 1 เนื้อหาทางหลักบรรณารักษศาสตร์ที่มีจำนวนวิทยานิพนธ์มากที่สุดคือ การบริหารและการจัดการห้องสมุด และมีเนื้อหาเรื่องเกี่ยวกับทรัพยากรที่เป็นสิ่งพิมพ์มากที่สุด สำหรับเนื้อหาหลักทางสารนิเทศศาสตร์ที่มีจำนวนวิทยานิพนธ์มากที่สุด คือ ความรู้และการสื่อสารความรู้ และมีเนื้อหาเรื่องเกี่ยวกับความต้องการและการใช้สารสนเทศมากที่สุด

เพ็ญสุภา นาทอง (2543) ศึกษาการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในประเทศไทย ที่เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ.2537 - 2541 พบว่า สถาบันที่ผลิตวิทยานิพนธ์เผยแพร่มากที่สุด คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่มีวิทยานิพนธ์เผยแพร่จำนวนสูงสุดคือปี พ.ศ.2539 วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่มีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ ทรัพยากร และการบริการ เนื้อหาที่มีการศึกษาน้อยที่สุดคือเรื่องการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เมื่อพิจารณาเนื้อหาตามประเภทของห้องสมุด พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาในเรื่องห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ถ้าพิจารณาเนื้อหาตามเขตภูมิศาสตร์ พบว่า โดยมากมีเนื้อหาเกี่ยวกับภาคกลาง สำหรับประเภทการวิจัยวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้วิธีการวิจัยประยุกต์มากที่สุด ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาโดยมากเป็นบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมากที่สุดคือแบบสอบถาม วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์มากที่สุด สถิติที่ใช้ในการวิจัยส่วนใหญ่ใช้สถิติทั้งสองประเภทคือ สถิติพรรณนาและสถิติอ้างอิง

งานวิจัยต่างประเทศ

แดนตัน (Danton, 1959) ได้ทำการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ทางบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาเอก พบว่า จากจำนวนวิทยานิพนธ์ที่ใช้ในการวิจัย 129 เล่ม ร้อยละ 51 หรือ 69 เล่ม มีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับภูมิหลัง รองลงมาคือ ทรัพยากรสารสนเทศ ค่อมาคือ การจัดองค์กรและกระบวนการทางเทคนิค

เดนนิสัน (Dennison, 1962) วิเคราะห์งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ที่เสนอในวารสาร Library Research in Progress ซึ่งจัดพิมพ์โดย United States Office of Education เป็นการแบ่งขอบเขตที่ Danton นำเสนอ พบว่า งานวิจัยทางด้านการจัดองค์กรและการบริหารมีเป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ งานเทคนิคและเอกสารสารสนเทศ และเรื่องภูมิหลัง ตามลำดับ ซึ่งต่างจาก Danton ที่เป็นการศึกษาเรื่องภูมิหลังมากที่สุด

วอล์คเกอร์ (Walker, 1963) จำแนกเนื้อหาวิทยานิพนธ์ ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาโทในโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์ที่เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาเอกจำนวน

39 เรื่อง ดำเนินระหว่างปี ค.ศ.1949 - 1958 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับภูมิหลัง ทรัพยากร บริการ และวัสดุสำหรับเด็กและเยาวชนตามลำดับ

นัวร์ (Nour, 1985) ศึกษาวิเคราะห์เชิงปริมาณ บทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารหลักทางด้านบรรณารักษศาสตร์ จำนวน 343 เรื่อง จากวารสารหลัก 41 ชื่อ ใน ค.ศ. 1980 พบว่า มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารห้องสมุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ บริการห้องสมุด และงานเทคนิคตามลำดับ

จาร์ฟลิน และ แวกคารี (Jarvelin and Vakkari, 1990) ศึกษาบทความวิจัยทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์จำนวน 833 บทความ จากวารสารหลักทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ซึ่งจัดพิมพ์ในปี ค.ศ.1985 จำนวน 37 ชื่อเรื่อง พบว่า บทความทางด้านวิชาการมากกว่าบทความวิจัย ส่วนใหญ่มีเนื้อหาหลักทางด้านบริการห้องสมุด และสารสนเทศมากที่สุด รองลงมาคือด้านค้นคืนและการจัดเก็บสารสนเทศ

โรเชสเตอร์ (Rochester, 1995) วิเคราะห์บทความในวารสาร The Australian Library Journal และ Australian Academic & Research Libraries ในช่วงปี ค.ศ.1985 - 1994 โดยแบ่งขอบเขตเนื้อหาตามวิธีการของ จาร์ฟลิน และ แวกคารี (Jarvelin and Vakkari) พบว่า เป็นเรื่องของงานบริการห้องสมุดและสารสนเทศมากที่สุด รองลงมาคือการสืบค้นสารสนเทศ และประวัติบรรณารักษศาสตร์ตามลำดับ

ฮูแอนเวน (Huanwen, 1996) วิเคราะห์บทความวารสารทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในประเทศจีน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1985 - 1994 ศึกษาประเภทของบทความ วิธีการวิจัย และขอบเขตเนื้อหา แบ่งขอบเขตเนื้อหาตามแนวทางการศึกษาของ จาร์ฟลิน และ แวกคารี (Jarvelin and Vakkari) เช่นกัน แต่ไม่มีการปรับให้เข้ากับสถานะของประเทศจีน ดังนั้นการแบ่งขอบเขตเนื้อหาดังกล่าว จึงไม่เหมือนกับที่ โรเชสเตอร์ (Rochester) ใช้ จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นบทความวิจัยมากกว่าบทความทางวิชาการ ใช้วิธีการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์มากที่สุด ด้านขอบเขตเนื้อหาพบว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับทฤษฎีพื้นฐานของบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือบริการสารสนเทศ และสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามลำดับ

อโฟลาบี (Afolabi, 1997) ศึกษาโครงสร้างที่มีอิทธิพลต่อการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในประเทศไนจีเรียด้านการผลิตวิทยานิพนธ์ ศึกษาการจัดทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ตั้งแต่ปี ค.ศ.1972 - 1992 ในเรื่อง มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ระดับปริญญา เขตภูมิศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ และเรื่อง ที่ศึกษา พบว่า University of Ibadan ในเขต Oyo State เป็นมหาวิทยาลัยที่ผลิตวิทยานิพนธ์มากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท ในเรื่อง ที่ศึกษา พบว่า ห้องสมุดที่ศึกษามากที่สุด คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดเฉพาะ และห้องสมุดประชาชน ตามลำดับ เนื้อเรื่องที่ศึกษา

ส่วนใหญ่ ศึกษาด้านการใช้ห้องสมุด ความต้องการสารนิเทศ ความเพียงพอของทรัพยากร
ตามลำดับ

จากวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหา ในสาขาบรรณารักษศาสตร์และ
สารสนเทศศาสตร์ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ พบว่า ในต่างประเทศเริ่มต้นศึกษาเกี่ยวกับ
วิทยานิพนธ์ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก
ต่อมาจึงมีการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ บทความ รวมถึงสิ่งพิมพ์ในสาขาบรรณารักษศาสตร์และ
สารสนเทศศาสตร์ สำหรับในประเทศไทยเป็นการศึกษาเฉพาะวิทยานิพนธ์และงานวิจัยที่นิสิต
นักศึกษา อาจารย์ นักวิชาการ และบุคคลในอาชีพจัดทำขึ้นเท่านั้น ในด้านของขอบเขตเนื้อหา จะ
เป็นการศึกษาด้านบรรณารักษศาสตร์ ลักษณะของห้องสมุด ภูมิหลังของห้องสมุด การปฏิบัติงาน
ในห้องสมุด การใช้ทรัพยากรห้องสมุด ผู้ใช้บริการ การให้บริการในห้องสมุด ตลอดจนการ
ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในห้องสมุด

3. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสังเคราะห์งานวิจัย

ในการสังเคราะห์งานวิจัย ได้มีผู้ที่ทำการศึกษาไว้ดังนี้

สังัด อุทรานันท์ (2528) ได้ศึกษางานวิจัยทางการนิเทศการศึกษาในประเทศไทย โดยมี
วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์งานวิจัยทางการนิเทศการศึกษาที่จัดทำขึ้นในประเทศไทยและสังเคราะห์
ข้อค้นพบจากผลการวิจัย ปรากฏว่า การวิจัยทางการนิเทศการศึกษาส่วนใหญ่จัดทำโดยนิสิต
นักศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และเป็นงานวิจัยทางการนิเทศการศึกษาทั่วไปมากที่สุด รองลงมาคือ
งานวิจัยทางด้านนิเทศการฝึกสอน ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ จัดทำในลักษณะงานวิจัยเชิง
สำรวจ เนื้อหาส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการประยุกต์หลักการเพื่อการนิเทศการฝึกสอน พฤติกรรม
ทางการนิเทศ และการประยุกต์หลักการเพื่อการนิเทศทั่วไป นอกจากนี้ยังทำให้ทราบความต้องการ
ความจำเป็นทางการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนและครู และทราบถึงแนวทางในการจัดการ
นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน สำหรับการวิจัยทางการนิเทศบุคลากรก่อนประจำการ การวิจัยทำให้
ทราบถึงสมรรถภาพของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน สภาพปัญหาในการ
จัดการฝึกสอน และแนวทางในการจัดโครงการและวิธีดำเนินการสอน ส่วนของการพัฒนาศาสตร์
ทางสาขานิเทศการศึกษานั้น ความเชี่ยวชาญทางวิชาการจะเป็นมูลฐานอำนาจอันสำคัญของ
นักวิชาการที่จะทำให้ผู้อื่นเกิดความยอมรับและเกิดความเชื่อถือ

วิระศักดิ์ บรรณาธรรม (2529) ได้วิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทฉบับที่มีเนื้อหา
เกี่ยวกับการอุดมศึกษาในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยปรากฏว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มีวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการอุดมศึกษามากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่ใช้การวิจัย
เชิงบรรยาย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวัดแนวโน้มเข้าสู่

ส่วนกลาง จะศึกษาจากกลุ่มประชากรที่เป็นนิสิตนักศึกษามากที่สุด ผลสรุปของวิทยานิพนธ์ที่มี
เนื้อหาเกี่ยวกับการอุดมศึกษาได้กล่าวถึงเรื่องต่อไปนี้

พื้นฐานการอุดมศึกษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการ ความมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษา
การดำเนินงานบริการชุมชนและทำนุบำรุงวัฒนธรรม ความต้องการและโอกาสทางการศึกษาใน
ระดับอุดมศึกษา เกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนมีเนื้อหาเกี่ยวกับ หลักสูตร โปรแกรม
การศึกษา การจัดประสบการณ์วิชาชีพ กิจกรรมการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การ
สร้างสื่อการเรียนการสอน เกี่ยวกับการบริหารสถาบันอุดมศึกษามีเนื้อหาเกี่ยวกับ ลักษณะการ
ค่านิยมบริหารการดำเนินงานของผู้บริหาร กิจกรรมนิสิตนักศึกษา ค่าใช้จ่ายลงทุนทางการอุดมศึกษา
สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ สถานภาพและคุณวุฒิของอาจารย์ ขวัญและความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงาน การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา เกี่ยวกับนิสิตศึกษามีเนื้อหาด้าน
บุคลิกภาพ คุณธรรมและศีลธรรม ความสามารถ สมรรถภาพ ทักษะคิดและค่านิยมที่มีต่อการเมือง
การปกครอง การดำเนินงานของกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาและปัญหาของนิสิตนักศึกษา

ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ (2531) ศึกษาพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดในประเทศไทยจาก
ผลการวิจัย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2509 - 2529 จากการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และ
สารสนเทศศาสตร์ของสถาบันต่าง ๆ พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการสำรวจเพื่อทราบถึงข้อมูล
ต่าง ๆ ของห้องสมุดแต่ละประเภท นับตั้งแต่การบริหาร สภาพห้องสมุด บุคลากรห้องสมุด การใช้
และความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด การดำเนินงานเทคนิค และงานบริการของห้องสมุด ตลอดจน
การจัดและการดำเนินการวัสดุสิ่งพิมพ์พิเศษของห้องสมุดแต่ละแห่ง ซึ่งพบว่า บุคคลในวิชาชีพมี
แนวโน้มที่จะผลิตผลงานวิจัยเพิ่มขึ้น มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มขึ้น
และผลงานวิจัย สะท้อนให้เห็นพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของห้องสมุดในด้านสถานภาพของ
ห้องสมุดวิทยาลัย สภาพห้องสมุดโรงเรียน และเครื่องมือช่วยค้นประเภทดรรชนี

สุรัตน์ สิงห์เวียง (2543) สังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย
ระหว่างปีพ.ศ. 2529 - 2541 ที่เน้นการสังเคราะห์ข้อความรู้ในวิทยานิพนธ์ ด้วยวิธีเชิงปริมาณและ
เชิงคุณลักษณะ จากวิทยานิพนธ์ 261 เรื่อง พบว่า เนื้อหาสาระที่ศึกษาแบ่งออกเป็น 8 ด้าน คือ 1.)
ประวัติและวิสัยทัศน์ทางการศึกษาปฐมวัย พบว่า การละเล่นของเด็กในอดีตเป็นการละเล่นพื้นบ้าน
ต่อมาเปลี่ยนแปลงมาเป็นการเล่นประกอบของเล่นมากขึ้น 2.) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พบว่า มี
การพัฒนาจากหลักสูตรที่เน้น อ่าน เขียน เรียนเลข มาเป็นหลักสูตรเตรียมความพร้อม 3.) สภาพและ
ปัญหาการจัดการศึกษาและการเรียนการสอน พบว่า การบริหารจัดการและการเรียนการสอนแตกต่างกันตามลักษณะการให้บริการและสภาพสังคม ปัญหาส่วนใหญ่คือ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้
ความสามารถ 4.) สื่อการเรียนการสอน มีการศึกษาถึงสื่อที่มีผลทางตรงและทางอ้อมกับเด็ก 5.)
การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ส่วนใหญ่ศึกษาการจัดการประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ

6.) พฤติกรรมการสอน การนิเทศ และการพัฒนาครู พบว่า ครูส่วนใหญ่มุ่งพัฒนาเด็กและได้รับการนิเทศ 7.) การอบรมเลี้ยงดูเด็กและการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ปกครอง พบว่า มีการศึกษาบทบาทของบิดามารดา 8.) กิจกรรมเสริมเพื่อการบริการทางการศึกษา พบว่า มีโครงการเกี่ยวกับอาหารและบริการสุขภาพ

จากการสังเคราะห์งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ ส่วนใหญ่พบว่าเป็นการสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ ซึ่งเป็นการบรรยายสรุปผลการวิจัยจากเรื่องต่าง ๆ มาเรียบเรียงให้ต่อเนื่อง ผสมกลมกลืนกัน โดยเรียงตามลำดับเนื้อหาหรือประเด็นปัญหาการวิจัย เพื่อให้เห็นว่า การวิจัยที่นำมาสังเคราะห์นั้น มีการทำเรื่องใด ไปแล้วบ้าง และผลการวิจัยเรื่องใดบ้างที่สอดคล้องและเกี่ยวเนื่องกัน และเรื่องใดบ้างที่ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในฐานข้อมูล ABI/INFROM Social Science Citation Index และ Science Citation Index ซึ่งเผยแพร่ในปี ค.ศ.1999-2003 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ทำการศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์จากฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ซึ่งเผยแพร่ในปี ค.ศ.1999-2003

2. ตัวแปรที่ทำการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

2.1 ตัวแปรอิสระ

2.1.1 งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่ปรากฏในฐานข้อมูล

- ABI/INFROM
- Social Science Citation Index
- Science Citation Index

2.1.2 ปีที่พิมพ์

- ค.ศ.1999
- ค.ศ. 2000

- ค.ศ. 2001
- ค.ศ. 2002
- ค.ศ. 2003

2.1.3 ประเภทของห้องสมุดที่ศึกษา

- ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย
- ห้องสมุดโรงเรียน
- ห้องสมุดประชาชน
- ห้องสมุดเฉพาะ
- หอสมุดแห่งชาติ

2.2 ตัวแปรตาม

ขอบเขตของงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

2.2.1 การบริหาร

2.2.2 กระบวนการทางเทคนิค

2.2.3 ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ

2.2.4 เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้

2.2.5 ผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ และการบริการ

2.2.6 การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบวิเคราะห์งานวิจัย ซึ่งสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดของ แคนตัน (Danton, 1959) ชิกค์ (Schick, 1963) วอล์กเกอร์ (Walker, 1963) สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์ (2518) ภรณ์ ศิริโชติ (2521) ชุติมา สัจจามันท์ (2535) และเพ็ญสุภา นาทอง (2543) โดยมีรายละเอียด 3 ส่วน คือ

- 3.1 ลักษณะรายละเอียดของงานวิจัย
- 3.2 ขอบเขตของงานวิจัย
- 3.3 ประเภทของห้องสมุดที่ศึกษา

4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ขั้นที่ 2 สร้างแบบวิเคราะห์งานวิจัย โดยอาศัยแนวคิดของ แดนต์ัน (Danton, 1959) ชิกค์ (Schick, 1963) วอล์คเกอร์ (Walker, 1963) สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์ (2518) ภรณ์ ศิริโชติ (2521) พุคมา สัจจามันท์ (2535) และเพ็ญสุภา นาทอง (2543)

ขั้นที่ 3 ทดลองใช้แบบวิเคราะห์งานวิจัยกับงานวิจัยที่เป็นประชากรในการศึกษา เพื่อพิจารณาความสมบูรณ์ของแบบวิเคราะห์งานวิจัย

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงแบบวิเคราะห์งานวิจัย และแก้ไขให้เหมาะสม

ขั้นที่ 5 นำแบบวิเคราะห์งานวิจัยที่แก้ไขแล้ว มาสำรวจและวิเคราะห์งานวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

5.1 รวบรวมงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์จากฐานข้อมูล

ABI/INFOTRACK, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ซึ่งเผยแพร่ในปี ค.ศ. 1999-2003 ซึ่งสืบค้นจากสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.3 นำผลสรุปจากงานวิจัยมาเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงในแต่ละปีตามลักษณะขอบเขตของงานวิจัยโดยใช้ตารางและแผนภูมิ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 วิเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัยตามรายการวิเคราะห์ที่ปรากฏในแบบวิเคราะห์งานวิจัยที่สร้างขึ้น โดยอ่านทีละเรื่องและบันทึกข้อมูลลงในแบบวิเคราะห์งานวิจัย ทบทวนการวิเคราะห์อีกครั้ง เพื่อให้เกิดผลถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

6.2 เมื่อได้ผลการวิเคราะห์งานวิจัยทั้งหมดแล้ว นำผลการวิเคราะห์มาจำแนกตามปีที่พิมพ์ขอบเขตเนื้อหา และประเภทของห้องสมุดที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f \times 100}{N}$$

P = ค่าอัตราส่วนร้อยละ

f = คะแนนรวมของวิทยานิพนธ์และงานวิจัยแต่ละเรื่อง

N = จำนวนวิทยานิพนธ์และงานวิจัยทั้งหมด

นำเสนอข้อมูลในรูปตารางและแผนภูมิประกอบคำบรรยาย

6.3 นำผลสรุปการวิจัยมาตั้งเคราะห์หาตามขอบเขตเนื้อหางานวิจัยและประเภทของห้องสมุดจากการหาความสอดคล้อง ระหว่างจำนวนงานวิจัย ขอบเขตเนื้อหา ประเภทของห้องสมุดที่ศึกษา กับฐานข้อมูล โดยใช้สูตร

$$\chi^2 (df) = \sum \frac{(O - E)^2}{E}$$

$\chi^2 (df)$ = ค่าความสอดคล้อง

O = ค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกต

E = ค่าความถี่ที่คาดหวัง หรือได้จากทฤษฎี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในฐานข้อมูล ABI/INFROM ฐานข้อมูล Social Science Citation Index และฐานข้อมูล Science Citation Index ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ.1999 - 2003 ในด้าน ฐานข้อมูล ปีที่พิมพ์ ขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัย ประเภทห้องสมุดที่ศึกษา วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเป็นค่าร้อยละ นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตาราง และแผนภูมิประกอบคำบรรยาย ดังต่อไปนี้

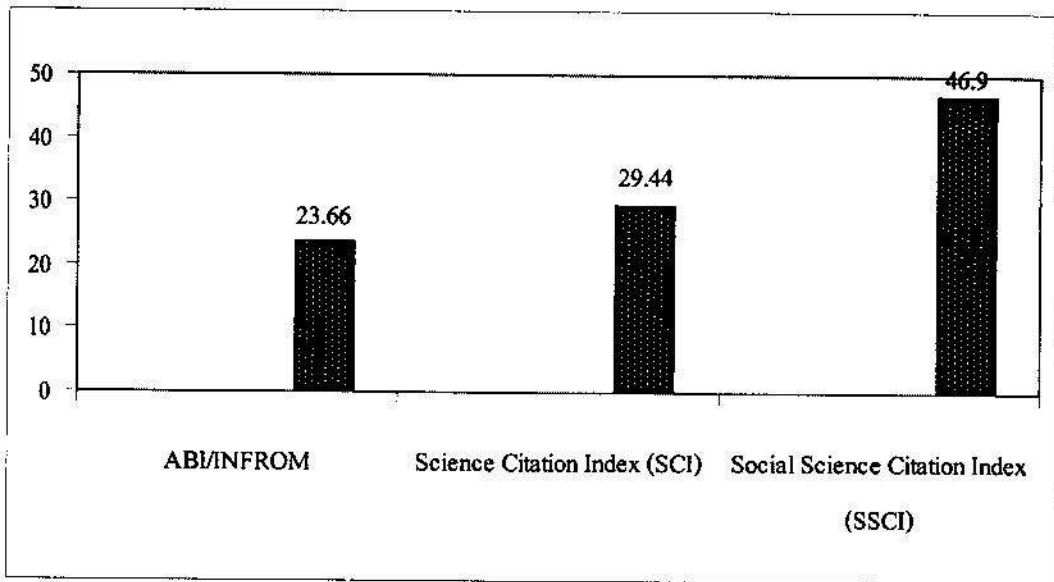
1. การวิเคราะห์งานวิจัยสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่ปรากฏในฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ.1999-2003

การวิเคราะห์งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ.1999-2003 โดยจำแนกตามปีที่พิมพ์ และขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัยปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 1 งานวิจัยสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำแนกตามฐานข้อมูล และ ปีพิมพ์

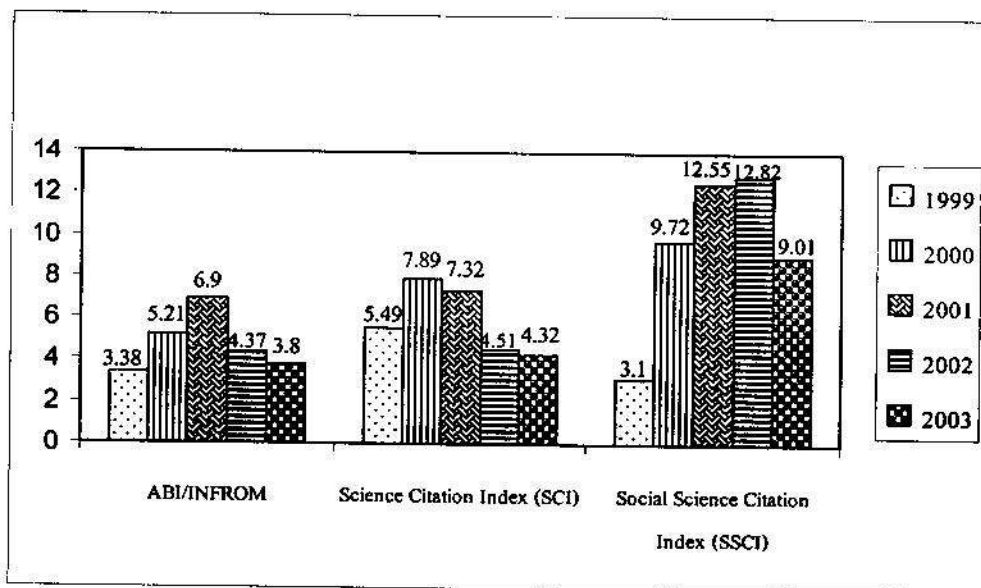
ฐานข้อมูล	ปีที่พิมพ์					รวม
	1999	2000	2001	2002	2003	
ABI/INFROM	24 (3.38)	37 (5.21)	49 (6.90)	31 (4.37)	27 (3.80)	168 (23.66)
Science Citation Index (SCI)	39 (5.49)	56 (7.89)	52 (7.32)	32 (4.51)	30 (4.32)	209 (29.44)
Social Science Citation Index (SSCI)	22 (3.10)	69 (9.72)	87 (12.55)	91 (12.82)	64 (9.01)	333 (46.90)
รวม	85 (11.97)	162 (22.82)	188 (26.47)	154 (21.69)	121 (17.04)	710 (100.00)

จากตารางที่ 1 งานวิจัยสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่ศึกษาในระหว่างปี ค.ศ.1999-2003 มีจำนวน 710 เรื่อง จากฐานข้อมูล 3 ฐาน เมื่อจำแนกตามฐานข้อมูลและปีที่พิมพ์พบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index เป็นฐานข้อมูลที่มีงานวิจัยเป็นจำนวนสูงสุด 333 เรื่อง (ร้อยละ 46.90) รองลงมาคือฐานข้อมูล Science Citation Index จำนวน 209 เรื่อง (ร้อยละ 29.44) และฐานข้อมูลที่มีงานวิจัยน้อยที่สุดคือ ฐานข้อมูล ABI/INFROM จำนวน 168 เรื่อง (ร้อยละ 23.66) สามารถนำเสนอในรูปแบบภูมิได้ดังนี้

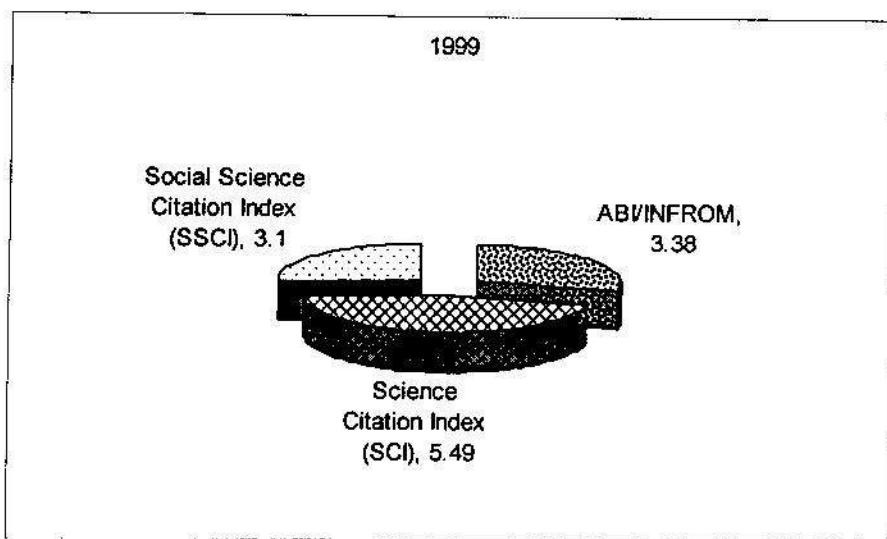
แผนภูมิที่ 1 จำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์จากฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index

ในด้านปีที่พิมพ์ ระหว่างปี ค.ศ.1999-2003 พบว่า จำนวนงานวิจัยมีมากที่สุดในปี ค.ศ.2001 จำนวน 188 เรื่อง (ร้อยละ 26.47) รองลงมาคือในปี ค.ศ.2000 มีงานวิจัยจำนวน 162 เรื่อง (ร้อยละ 22.82) และปีที่มีงานวิจัยจำนวนน้อยที่สุดคือปี ค.ศ.1999 จำนวน 85 เรื่อง (ร้อยละ 11.97) สามารถนำเสนอในรูปแบบภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 จำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ.1999 - 2003

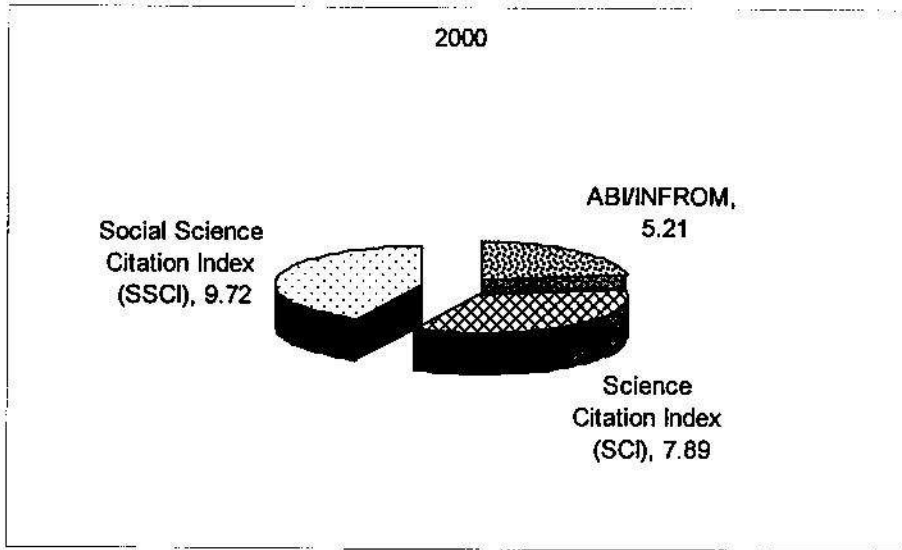
ในปี ค.ศ.1999 ฐานข้อมูล Science Citation Index มีงานวิจัยมากที่สุด จำนวน 39 เรื่อง (ร้อยละ 5.49) รองลงมาคือฐานข้อมูล ABI/INFROM จำนวน 24 เรื่อง (ร้อยละ 3.88) และฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยน้อยที่สุดจำนวน 22 เรื่อง (ร้อยละ 3.10) สามารถนำเสนอในรูปแบบภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 3 จำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์จากฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ที่เผยแพร่ ในปี ค.ศ.1999

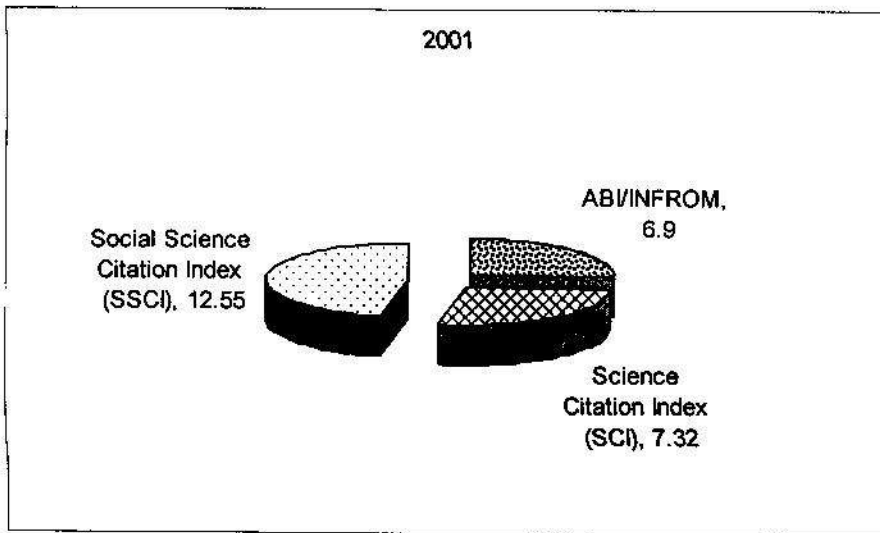
น
20.72
1674 พ
549

ในปี ค.ศ.2000 ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยมากที่สุดจำนวน 69 เรื่อง (ร้อยละ 9.72) รองลงมาคือฐานข้อมูล Science Citation Index จำนวน 56 เรื่อง (ร้อยละ 7.89) และฐานข้อมูล ABI/INFROM มีงานวิจัยจำนวนน้อยที่สุด 37 เรื่อง (ร้อยละ 5.21) สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภูมิ ได้ดังนี้

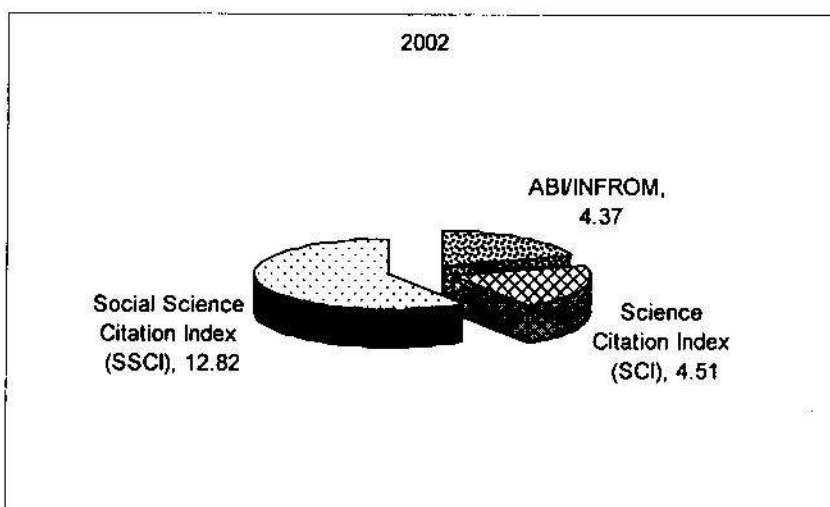
แผนภูมิที่ 4 จำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์จากฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ที่เผยแพร่ในปี ค.ศ. 2000

ในปี ค.ศ.2001 ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยมากที่สุดจำนวน 87 เรื่อง (ร้อยละ 12.25) รองลงมาคือฐานข้อมูล Science Citation Index จำนวน 52 เรื่อง (ร้อยละ 7.32) และฐานข้อมูล ABI/INFROM มีงานวิจัยจำนวนน้อยที่สุด 49 เรื่อง (ร้อยละ 6.90) สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภูมิ ได้ดังนี้

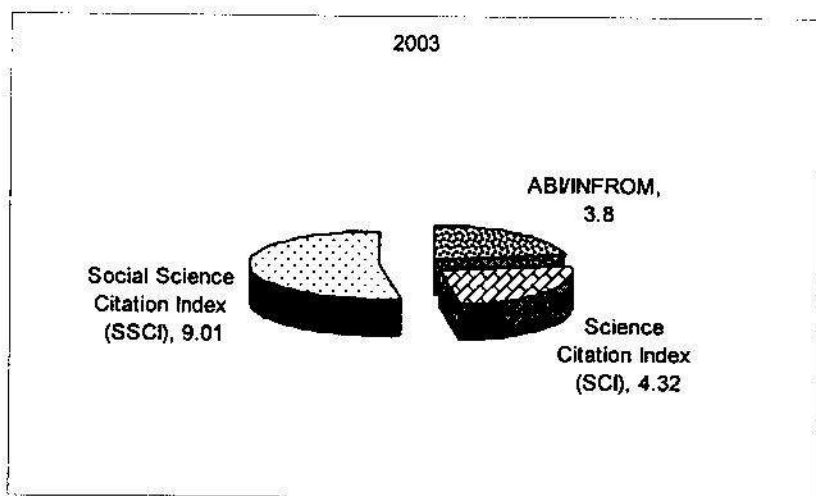
แผนภูมิที่ 5 จำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์จากฐานข้อมูล
ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index
 ที่เผยแพร่ในปี ค.ศ. 2001

ในปี ค.ศ.2002 ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยมากที่สุดจำนวน 91 เรื่อง (ร้อยละ 12.82) รองลงมาคือฐานข้อมูล Science Citation Index จำนวน 32 เรื่อง (ร้อยละ 4.51) และฐานข้อมูล ABI/INFROM มีงานวิจัยจำนวนน้อยที่สุด 31 เรื่อง (ร้อยละ 4.37) สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบแผนภูมิ ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 6 จำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์จากฐานข้อมูล
ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index
 ที่เผยแพร่ใน ค.ศ. 2002

ในปี ค.ศ.2003 ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยมากที่สุดจำนวน 64 เรื่อง (ร้อยละ 9.01) รองลงมาคือฐานข้อมูล Science Citation Index จำนวน 30 เรื่อง (ร้อยละ 4.32) และฐานข้อมูล ABI/INFROM มีงานวิจัยจำนวนน้อยที่สุด 27 เรื่อง (ร้อยละ 3.80) สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภูมิวิทัศน์ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 7 จำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์จากฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ที่เผยแพร่ในปี ค.ศ. 2003

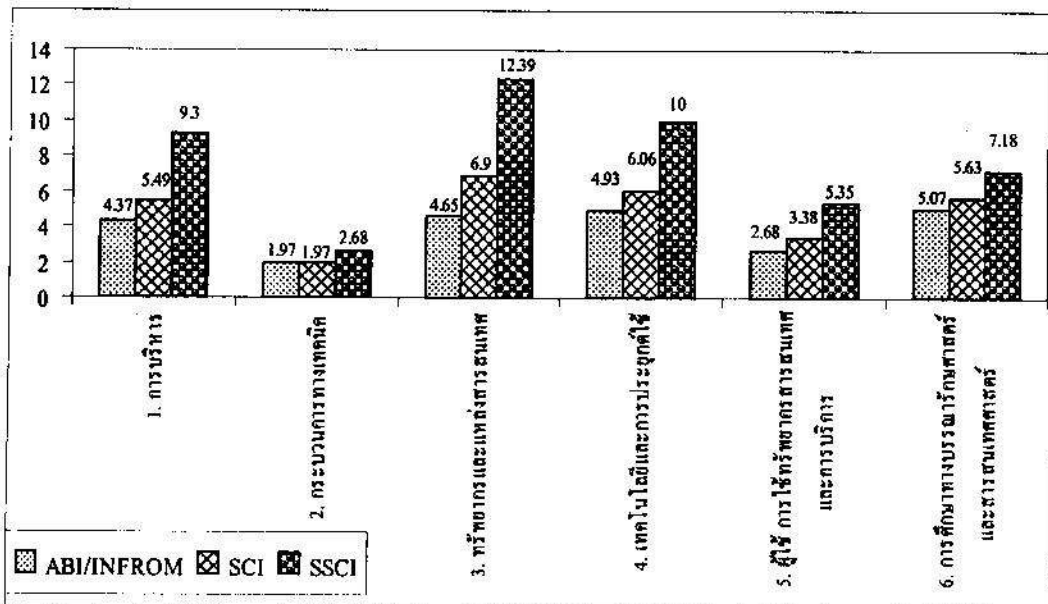
ตารางที่ 2 ขอบเขตเนื้อหา งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ จำแนกตามฐานข้อมูล

ขอบเขตเนื้อหา	ฐานข้อมูล			รวม
	ABI/INFROM	SCI	SSCI	
1. การบริหาร	31 (4.37)	39 (5.49)	66 (9.30)	136 (19.16)
2. กระบวนการทางเทคนิค	14 (1.97)	14 (1.97)	19 (2.68)	47 (6.62)
3. ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ	33 (4.65)	49 (6.90)	88 (12.39)	170 (23.94)
4. เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้	35 (4.93)	43 (6.06)	71 (10.00)	149 (20.99)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

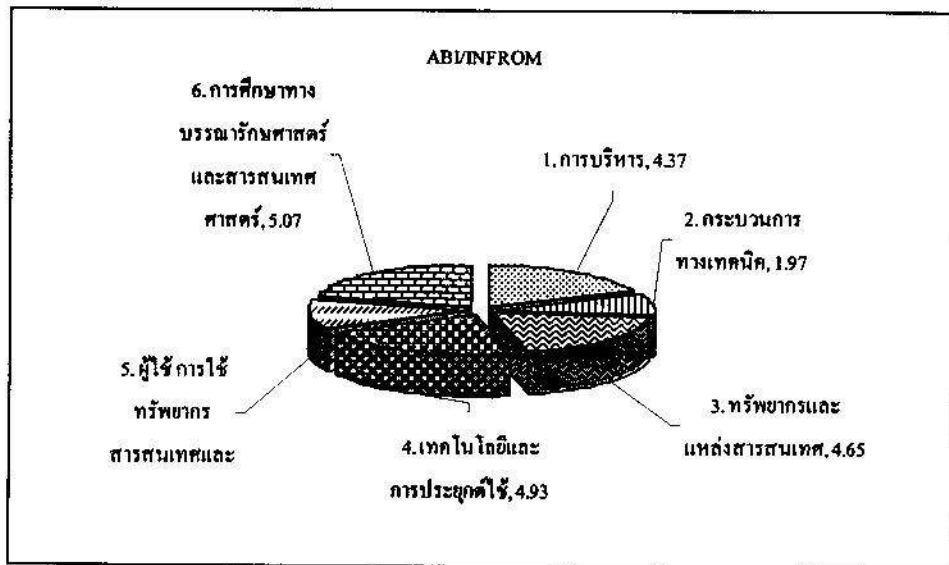
ขอบเขตเนื้อหา	ฐานข้อมูล			รวม
	ABI/INFROM	SCI	SSCI	
ผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ	19 (2.68)	24 (3.38)	38 (5.35)	81 (11.41)
การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์	36 (5.07)	40 (5.63)	51 (7.18)	127 (17.88)
รวม	168 (23.67)	209 (29.44)	333 (46.90)	710 (100.00)

จากตารางที่ 2 ขอบเขตของเนื้อหางานวิจัยทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ พบว่า มีการศึกษาเรื่องทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศมากที่สุด 170 เรื่อง (ร้อยละ 23.94) รองลงมาคือเรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ จำนวน 149 เรื่อง (ร้อยละ 20.99) เรื่องการบริหาร จำนวน 136 เรื่อง (ร้อยละ 19.16) เรื่องการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 127 เรื่อง (ร้อยละ 17.88) เรื่อง ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และบริการ จำนวน 81 เรื่อง (ร้อยละ 11.41) และมีงานวิจัยที่มีขอบเขตเนื้อหาเรื่องกระบวนการทางเทคนิคน้อยที่สุด จำนวน 47 เรื่อง (ร้อยละ 6.62) สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภูมิทัศน์ดังนี้

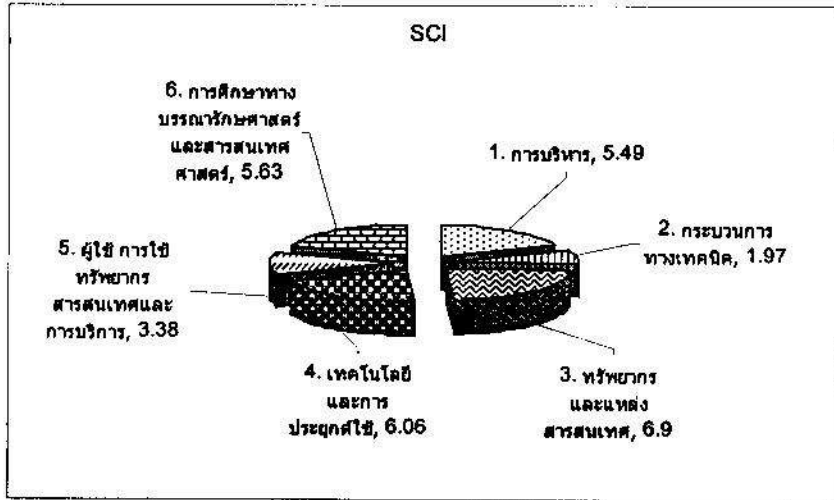
แผนภูมิที่ 8 ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
จากฐานข้อมูล ABI/INFROM, Science Citation Index และ
Social Science Citation Index

เมื่อพิจารณาแต่ละฐานข้อมูล พบว่า ฐานข้อมูล ABI/INFOTRACK มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์มากที่สุด จำนวน 36 เรื่อง (ร้อยละ 5.07) รองลงมาคือเรื่องเทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ จำนวน 35 เรื่อง (ร้อยละ 4.93) เรื่องทรัพยากรและ แหล่งสารสนเทศ จำนวน 33 เรื่อง (ร้อยละ 4.65) เรื่องการบริหาร จำนวน 31 เรื่อง (ร้อยละ 4.37) โดยมีงานวิจัยที่มีขอบเขตเนื้อหาเรื่องกระบวนการทางเทคนิคจำนวนน้อยที่สุด 14 เรื่อง (ร้อยละ 1.97) สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภูมิได้ดังนี้

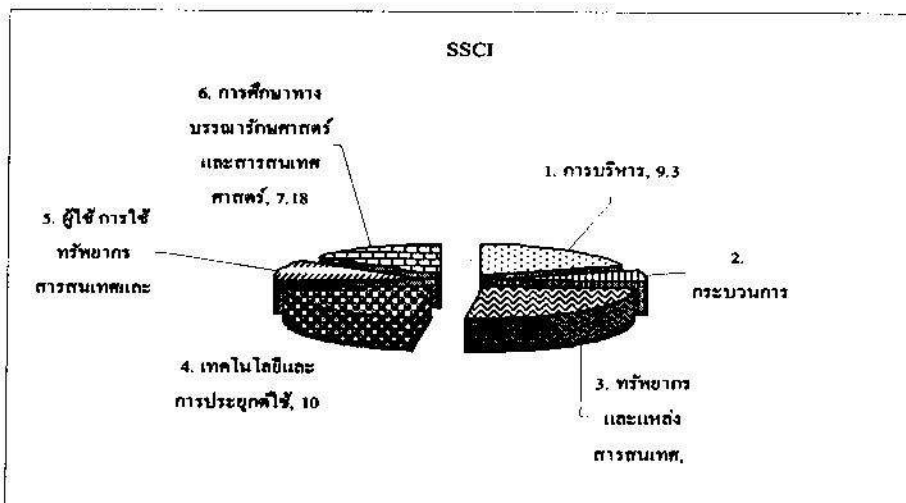
แผนภูมิที่ 9 ขอบเขตเนื้อหาทางงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารเทศศาสตร์ ที่เผยแพร่ในฐานข้อมูล ABI/INFOTRACK

ฐานข้อมูล Science Citation Index มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศมากที่สุดจำนวน 49 เรื่อง (ร้อยละ 6.90) รองลงมาคือเรื่องเทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ จำนวน 43 เรื่อง (ร้อยละ 6.06) เรื่องการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารเทศศาสตร์ จำนวน 40 เรื่อง (ร้อยละ 5.63) เรื่องการบริหาร จำนวน 39 เรื่อง (ร้อยละ 5.49) เรื่องผู้ใช้ การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศและบริการ จำนวน 24 เรื่อง (ร้อยละ 3.38) โดยมีงานวิจัยที่มีขอบเขตเนื้อหาเรื่องกระบวนการทางเทคนิค จำนวน 14 เรื่อง (ร้อยละ 1.97) สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 10 ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
ที่เผยแพร่ในฐานข้อมูล Science Citation Index

ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศมากที่สุด จำนวน 88 เรื่อง (ร้อยละ 12.39) รองลงมาคือเรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้จำนวน 71 เรื่อง (ร้อยละ 10.00) เรื่อง การบริหาร 66 เรื่อง (ร้อยละ 9.30) เรื่อง การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 51 เรื่อง (ร้อยละ 7.18) เรื่อง ผู้ใช้ ทรัพยากรสารสนเทศ และการบริการ จำนวน 38 เรื่อง (ร้อยละ 5.35) และมีงานวิจัยที่มีขอบเขตเนื้อหาเรื่อง กระบวนการทางเทคนิคน้อยที่สุด จำนวน 19 เรื่อง (ร้อยละ 2.68) สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแผนภูมิได้ดังนี้

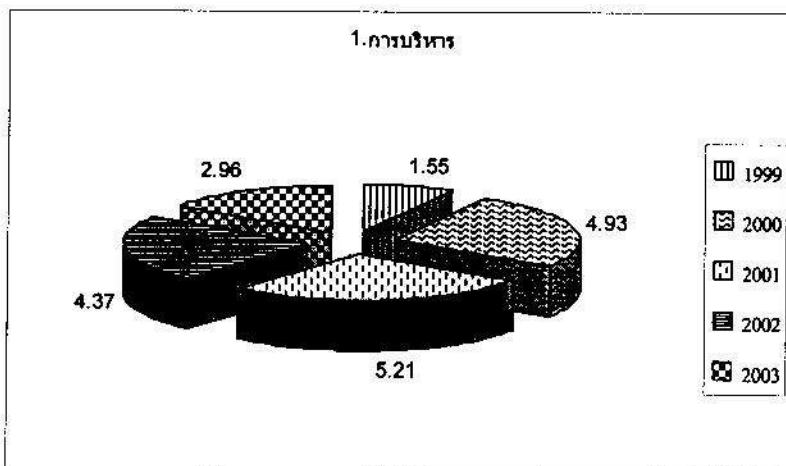

แผนภูมิที่ 11 ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
ที่เผยแพร่ในฐานข้อมูล Social Science Citation Index

ตารางที่ 3 ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
จำแนกตามปีพิมพ์

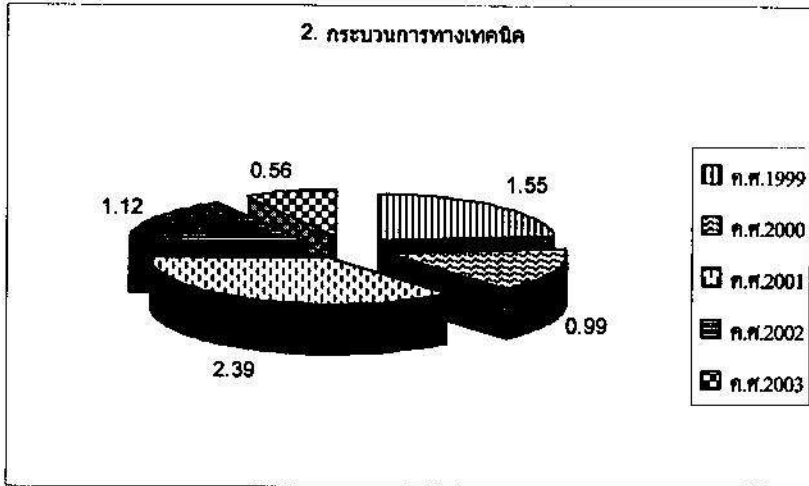
ขอบเขตเนื้อหา	ปีที่พิมพ์					รวม
	1999	2000	2001	2002	2003	
1. การบริหาร	11 (1.55)	35 (4.93)	37 (5.21)	31 (4.37)	21 (2.96)	135 (19.01)
2. กระบวนการทางเทคนิค	11 (1.55)	7 (0.99)	17 (2.39)	8 (1.12)	4 (0.56)	47 (6.62)
3. ทรัพยากรและแหล่ง สารสนเทศ	16 (2.25)	37 (5.21)	31 (4.37)	38 (5.35)	48 (6.76)	170 (23.94)
5. ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และการบริการ	7 (0.99)	18 (2.55)	28 (3.94)	18 (2.54)	11 (1.55)	82 (11.55)
6. การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศ ศาสตร์	23 (3.24)	23 (3.24)	33 (4.65)	32 (4.51)	16 (2.25)	127 (17.89)
รวม	85 (11.97)	156 (21.97)	184 (25.92)	156 (21.97)	129 (18.17)	710 (100.00)

จากตารางที่ 3 ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยจำแนกตามปีพิมพ์ พบว่า วิทยานิพนธ์ที่มีขอบเขตเนื้อหาเรื่อง การบริหาร มีจำนวนมากที่สุดในปี ค.ศ. 2001 จำนวน 37 เรื่อง (ร้อยละ 5.21) และมีจำนวนที่น้อยที่สุดในปี ค.ศ. 1999 จำนวน 11 เรื่อง (ร้อยละ 1.55) สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภูมิได้ดังนี้

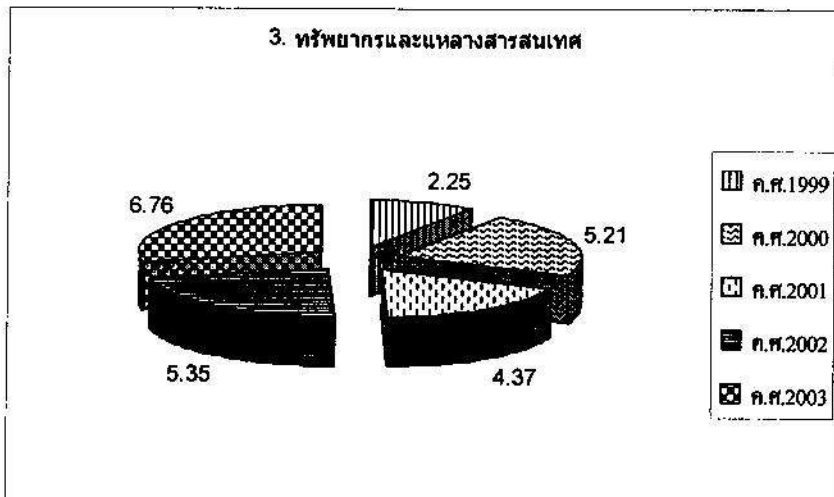
แผนภูมิที่ 12 ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
เรื่องการบริหารจำแนกตามปีที่พิมพ์

ขอบเขตเนื้อหาเรื่อง กระบวนการทางเทคนิค มีงานวิจัยมากที่สุดในปี ค.ศ. 2001 จำนวน 17 เรื่อง (ร้อยละ 2.39) และมีจำนวนน้อยที่สุดในปี ค.ศ. 2003 จำนวน 4 เรื่อง (ร้อยละ 0.56) สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภูมิได้ดังนี้

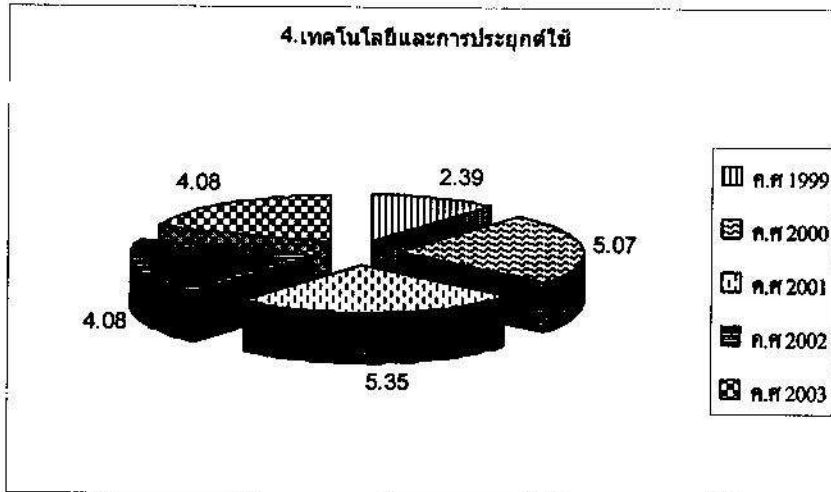
แผนภูมิที่ 13 ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ เรื่องกระบวนการทางเทคนิค จำแนกตามปีที่พิมพ์

ขอบเขตเนื้อหาเรื่อง ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ มีงานวิจัยมากที่สุดในปี ค.ศ. 2003 จำนวน 48 เรื่อง (ร้อยละ 6.76) และมีจำนวนน้อยที่สุดในปี ค.ศ. 1999 จำนวน 16 เรื่อง (ร้อยละ 2.25) สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภูมิได้ดังนี้

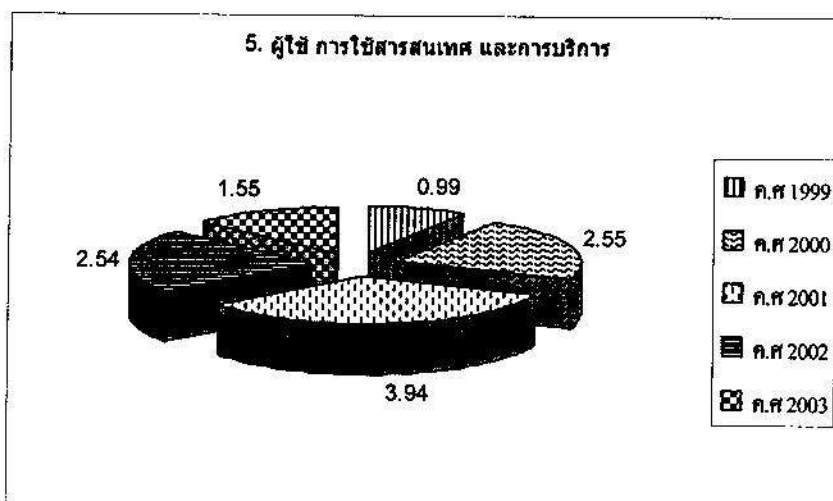
แผนภูมิที่ 14 ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ เรื่องทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ จำแนกตามปีที่พิมพ์

ขอบเขตเนื้อหาเรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ มีงานวิจัยมากที่สุดในปี ค.ศ. 2001 จำนวน 38 เรื่อง (ร้อยละ 5.35) และมีจำนวนน้อยที่สุดในปี ค.ศ. 1999 จำนวน 16 เรื่อง (ร้อยละ 2.25) สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภูมิได้ดังนี้

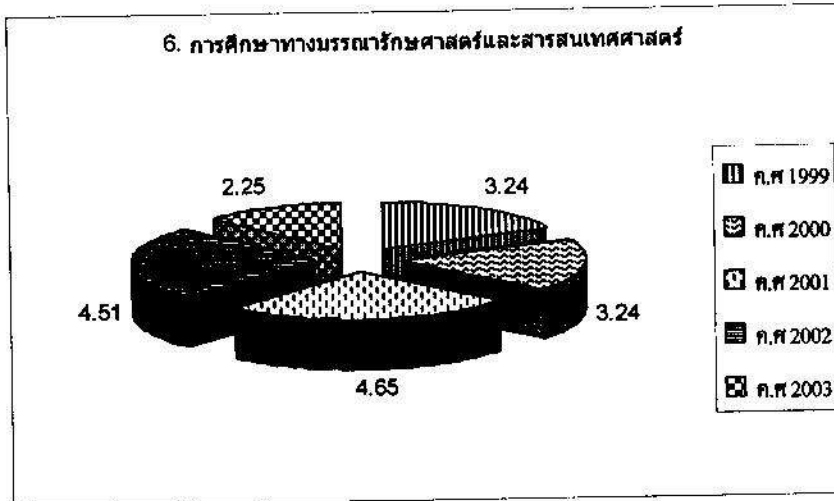
แผนภูมิที่ 15 ขอบเขตเนื้อหาทางงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ เรื่องเทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ จำแนกตามปีที่พิมพ์

ขอบเขตเนื้อหาเรื่อง ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ มีงานวิจัยมากที่สุดในปี ค.ศ. 2001 จำนวน 28 เรื่อง (ร้อยละ 3.94) และมีจำนวนน้อยที่สุดในปี ค.ศ. 1999 จำนวน 7 เรื่อง (ร้อยละ 0.99) สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 16 ขอบเขตเนื้อหาทางงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ เรื่องผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ จำแนกตามปีที่พิมพ์

ขอบเขตเนื้อหาเรื่อง การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มีงานวิจัยมากที่สุดในปี ค.ศ. 2001 จำนวน 33 เรื่อง (ร้อยละ 4.65) และมีจำนวนน้อยที่สุดในปี ค.ศ. 2003 จำนวน 16 เรื่อง (ร้อยละ 2.25) สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภูมิได้ดังนี้

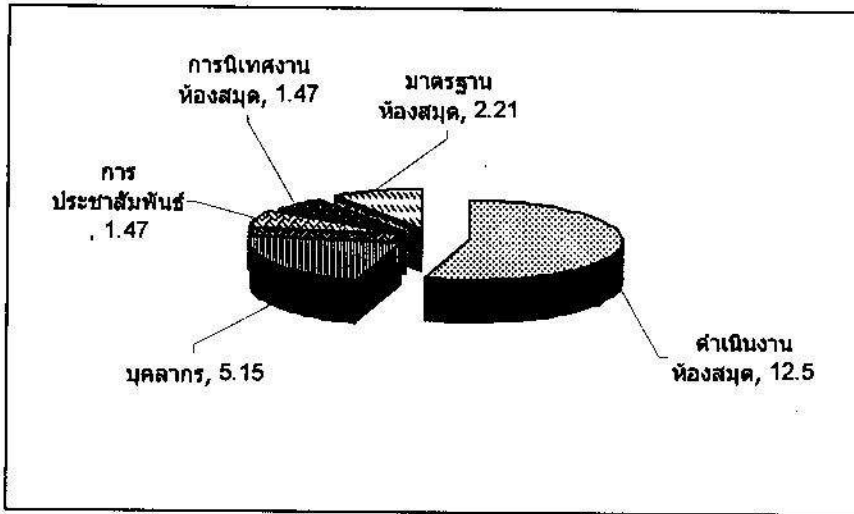

แผนภูมิที่ 17 ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่องการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำแนกตามปีที่พิมพ์

ตารางที่ 4 ขอบเขตเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหาร แยกตามฐานข้อมูล

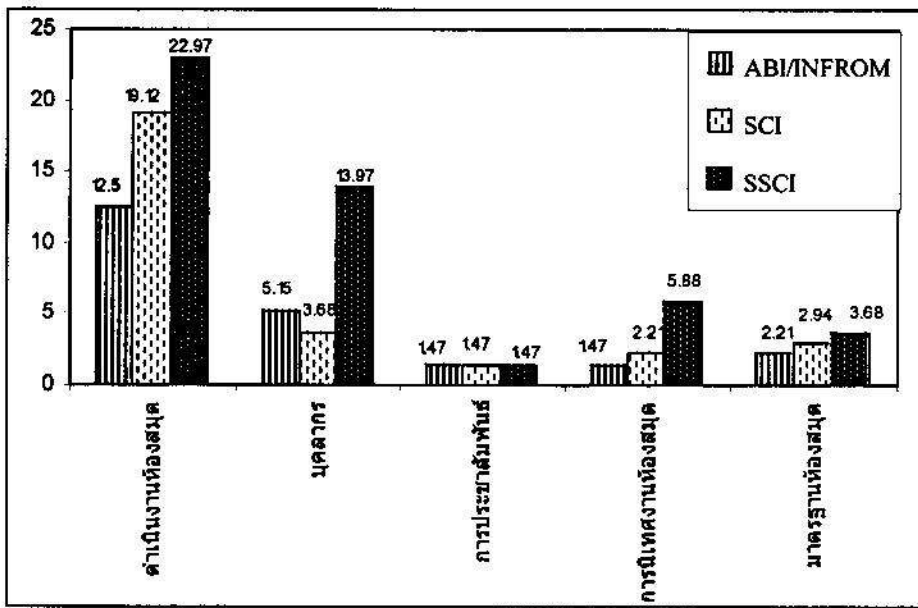
ขอบเขตเนื้อหา	ฐานข้อมูล			รวม
	ABI/INFROM	SCI	SSCI	
การบริหาร				
การดำเนินงานห้องสมุด	17 (12.50)	26 (19.12)	31 (22.97)	74 (54.41)
บุคลากร	7 (5.15)	5 (3.68)	19 (13.97)	31 (22.79)
การประชาสัมพันธ์	2 (1.47)	2 (1.47)	2 (1.47)	6 (4.41)
การนิเทศงานห้องสมุด	2 (1.47)	3 (2.21)	8 (5.88)	13 (9.56)
มาตรฐานห้องสมุด	3 (2.21)	4 (2.94)	5 (3.68)	12 (8.82)
รวม	31 (22.79)	40 (29.41)	65 (47.79)	136 (100.00)

จากตารางที่ 4 งานวิจัยที่มีขอบเขตเนื้อหา เรื่องการบริหาร มีการศึกษาเรื่องการค้าเงินงาน หองสมุดมากที่สุด จำนวน 74 เรื่อง (ร้อยละ 54.41) รองลงมาคือ เรื่องมุกลากร จำนวน 31 เรื่อง (ร้อยละ 22.79) เรื่องการนิเทศงานหองสมุด จำนวน 13 เรื่อง (ร้อยละ 9.56) เรื่องมาตรฐาน หองสมุด จำนวน 12 เรื่อง (ร้อยละ 8.82) โดยมีเรื่องการประชาสัมพันธ์น้อยที่สุด จำนวน 6 เรื่อง (ร้อยละ 4.41) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 18 ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ เรื่อง การบริหาร

จากงานวิจัยทั้ง 136 เรื่อง (ร้อยละ 100.00) ที่มีเนื้อหาเรื่องการบริหาร พบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องการบริหารมากที่สุด จำนวน 65 เรื่อง (ร้อยละ 47.29) โดยมีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเน้นหนักเกี่ยวกับเรื่องการค้าเงินงานหองสมุด จำนวน 31 เรื่อง (ร้อยละ 22.79) รองลงมาคือฐานข้อมูล Science Citation Index จำนวน 40 เรื่อง (ร้อยละ 29.41) งานวิจัยมีเนื้อหาเน้นหนักเกี่ยวกับการการค้าเงินงานหองสมุด จำนวน 26 เรื่อง (ร้อยละ 29.12) และ ฐานข้อมูล ABI/INFROM จำนวน 31 เรื่อง (ร้อยละ 22.79) และมีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเน้นหนักในเรื่องการค้าเงินงานหองสมุด จำนวน 17 เรื่อง (ร้อยละ 12.50) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ดังนี้

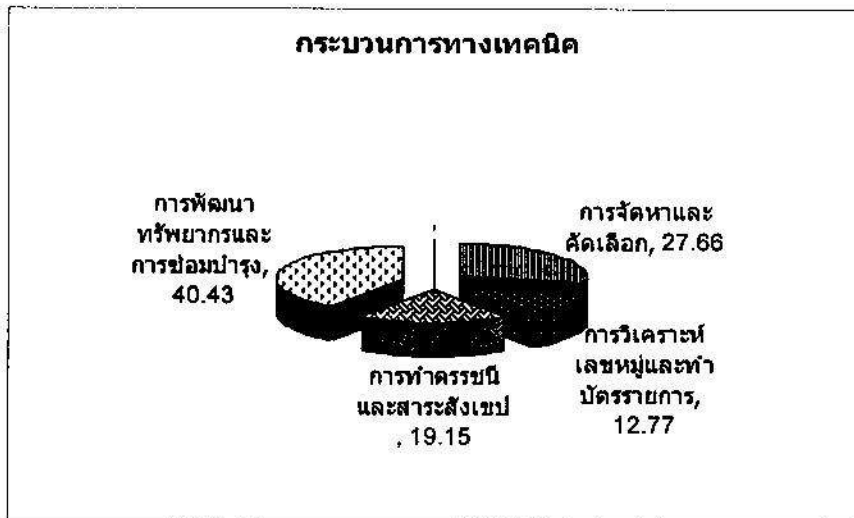

แผนภูมิที่ 19 ขอบเขตเนื้อหาทางงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์
เรื่องการบริหารที่เผยแพร่ในฐานข้อมูล ABI/INFROM, Science Citation Index
และ Social Science Citation Index

ตารางที่ 5 ขอบเขตเนื้อหาทางงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ เรื่อง
กระบวนการทางเทคนิค จำแนกตามฐานข้อมูล

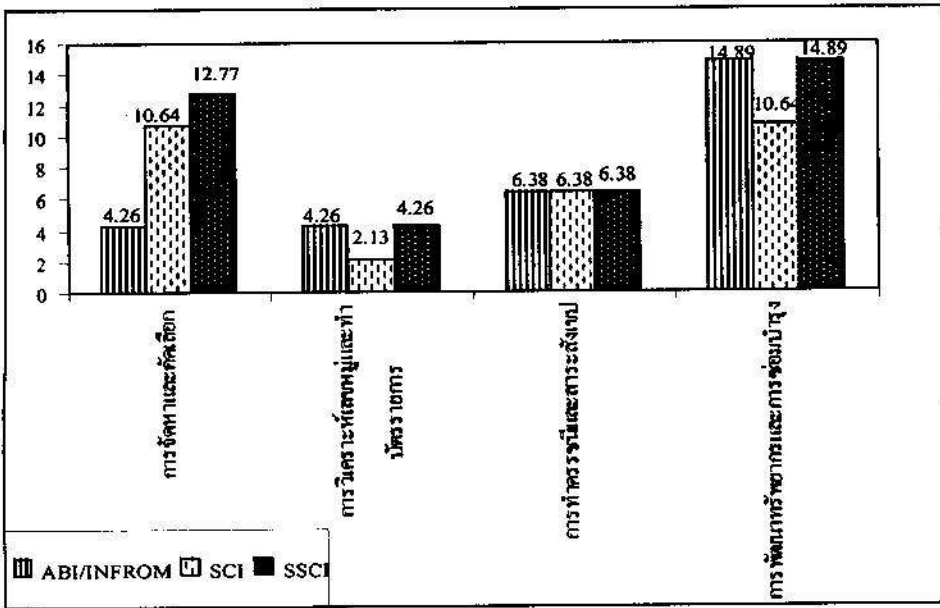
ขอบเขตเนื้อหา	ฐานข้อมูล			รวม
	ABI/INFROM	SCI	SSCI	
กระบวนการทางเทคนิค				
การจัดการและคัดเลือก	2 (4.26)	5 (10.64)	6 (12.77)	13 (27.66)
การวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการ	2 (4.26)	1 (2.13)	2 (4.26)	6 (12.77)
การทำดัชนีและสาระสังเขป	3 (6.38)	3 (6.38)	3 (6.38)	9 (19.15)
การพัฒนาทรัพยากร และการซ่อมบำรุง	7 (14.89)	5 (10.64)	7 (14.89)	19 (40.43)
รวม	14 (27.79)	14 (27.79)	19 (40.43)	47 (100.00)

จากตารางที่ 5 งานวิจัยที่มีขอบเขตเนื้อหา เรื่อง กระบวนการทางเทคนิค มีการศึกษาใน เรื่อง การพัฒนาทรัพยากร และการซ่อมบำรุงมากที่สุด จำนวน 19 เรื่อง (ร้อยละ 40.43) รองลงมา คือ เรื่อง การจัดหาและคัดเลือก จำนวน 13 เรื่อง (ร้อยละ 27.66) เรื่องการทำครรชนีและ การสังเขป จำนวน 9 เรื่อง (ร้อยละ 19.15) โดยมีการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เลขหมู่และการทำ บัตรรายการน้อยที่สุด จำนวน 6 เรื่อง (ร้อยละ 12.77) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 20 ขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง กระบวนการทางเทคนิค

จากงานวิจัยทั้ง 47 เรื่อง (ร้อยละ 100.00) ที่มีเนื้อหาเรื่อง กระบวนการทางเทคนิค พบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่อง กระบวนการทางเทคนิคมากที่สุด จำนวน 19 เรื่อง (ร้อยละ 40.43) โดยมิงานวิจัยที่มีเนื้อหาเน้นหนักในเรื่องการพัฒนาทรัพยากร และการซ่อมบำรุง จำนวน 7 เรื่อง (ร้อยละ 14.89) รองลงมาคือ ฐานข้อมูล Science Citation Index และฐานข้อมูล ABI/INFROM จำนวน 14 เรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 27.79) โดยฐานข้อมูล Science Citation Index มีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเน้นหนักในเรื่อง การจัดหาและคัดเลือกทรัพยากร เรื่องการพัฒนาทรัพยากรและการซ่อมบำรุง จำนวน 5 เรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 10.64) และฐานข้อมูล ABI/INFROM มีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเน้นหนักในเรื่อง การพัฒนาทรัพยากรและการซ่อมบำรุง จำนวน 7 เรื่อง ร้อยละ (14.89) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 21 ขอบเขตเนื้อหาทางวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์
เรื่อง กระบวนการทางเทคนิค ที่เผยแพร่ในฐานข้อมูล ABI/INFROM,
Science Citation Index และ Social Science Citation Index

ตารางที่ 6 ขอบเขตเนื้อหาทางวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์
เรื่อง ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ จำแนกตามฐานข้อมูล

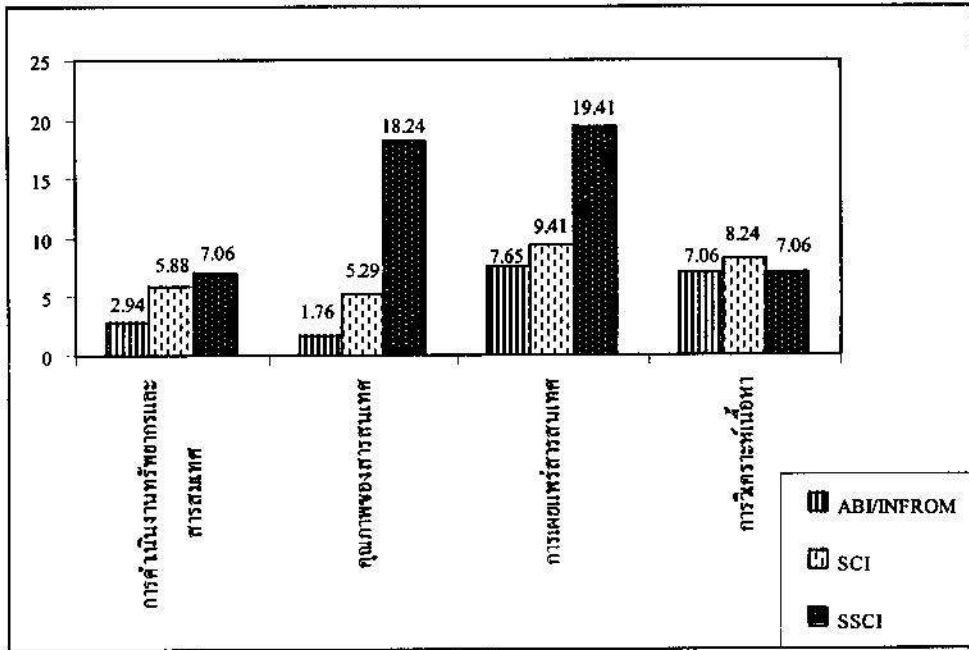
ขอบเขตเนื้อหา	ฐานข้อมูล			รวม
	ABI/INFROM	SCI	SSCI	
ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ				
การดำเนินงานทรัพยากรและสารสนเทศ	5 (2.94)	10 (5.88)	12 (7.06)	27 (15.88)
คุณภาพของสารสนเทศ	3 (1.76)	9 (5.29)	31 (18.24)	43 (25.29)
การเผยแพร่สารสนเทศ	13 (7.65)	16 (9.41)	33 (19.41)	62 (36.47)
การวิเคราะห์เนื้อหา	12 (7.06)	14 (8.24)	12 (7.06)	38 (22.35)
รวม	33 (19.41)	49 (18.82)	88 (51.76)	170 (100.00)

จากตารางที่ 6 งานวิจัยที่มีขอบเขตเนื้อหา เรื่องทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ มีการศึกษา การเผยแพร่สารสนเทศมากที่สุด จำนวน 62 เรื่อง (ร้อยละ 36.47) รองลงมาคือเรื่องคุณภาพ สารสนเทศ จำนวน 34 เรื่อง (ร้อยละ 25.29) เรื่องการวิเคราะห์เนื้อหา จำนวน 38 เรื่อง (ร้อยละ 23.25) และมีการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานทรัพยากรสารสนเทศน้อยที่สุด จำนวน 27 เรื่อง (ร้อยละ 15.88) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 22 ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ เรื่อง ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ

จากงานวิจัยทั้ง 170 เรื่อง (ร้อยละ 100.00) ที่มีเนื้อหา เรื่องทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ พบว่าฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่อง ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศมากที่สุด จำนวน 88 เรื่อง (ร้อยละ 51.76) โดยมีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเน้นหนักเรื่อง การเผยแพร่สารสนเทศมากที่สุด จำนวน 33 เรื่อง (ร้อยละ 19.41) รองลงมาคือฐานข้อมูล Science Citation Index จำนวน 49 เรื่อง (ร้อยละ 18.82) มีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเน้นหนักเกี่ยวกับเรื่อง การเผยแพร่สารสนเทศมากที่สุด จำนวน 16 เรื่อง (ร้อยละ 9.41) และฐานข้อมูล ABI/INFORM มีการศึกษาเรื่องนี้้อยที่สุด จำนวน 33 เรื่อง (ร้อยละ 19.41) โดยมีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเน้นหนักเรื่อง การเผยแพร่สารสนเทศ จำนวน 13 เรื่อง (ร้อยละ 7.65) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 23 ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ ที่เผยแพร่ในฐานข้อมูล AB/INFROM, Science Citation Index และ Social Science Citation Index

ตารางที่ 7 ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ จำแนกตามฐานข้อมูล

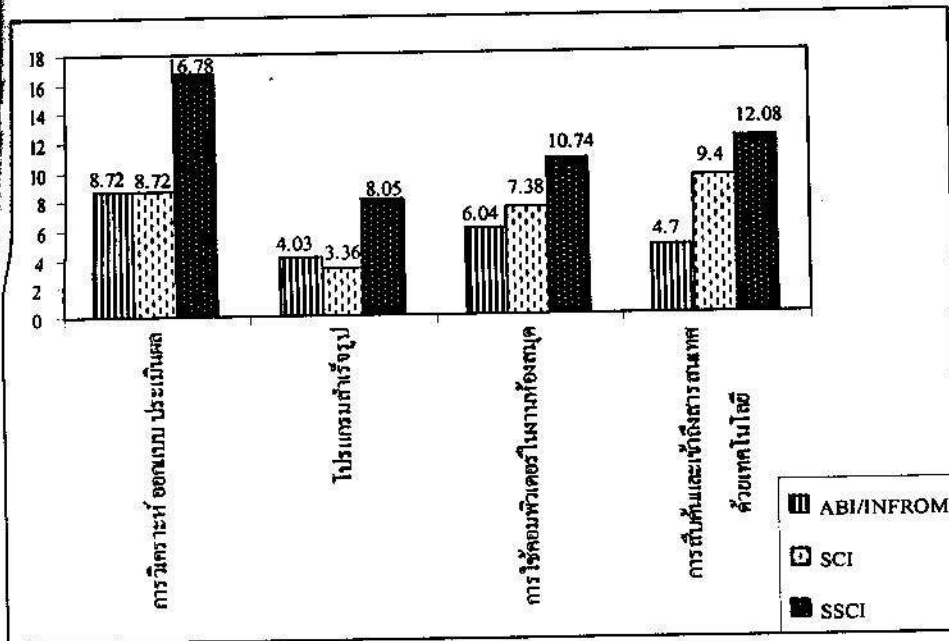
ขอบเขตเนื้อหา	ฐานข้อมูล			รวม
	AB/INFROM	SCI	SSCI	
เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ ออกแบบ ประเมินผล	13 (8.72)	13 (8.72)	25 (16.78)	51 (34.23)
โปรแกรมสำเร็จรูป	6 (4.03)	5 (3.36)	12 (8.05)	23 (15.44)
การใช้คอมพิวเตอร์ในงานห้องสมุด	9 (6.04)	11 (7.38)	16 (10.74)	36 (24.16)
การสืบค้นและเข้าถึงสารสนเทศด้วยเทคโนโลยี	7 (4.70)	14 (9.40)	18 (12.08)	39 (21.17)
รวม	35 (23.41)	43 (28.26)	71 (47.65)	149 (100.00)

จากตารางที่ 7 งานวิจัยที่มีขอบเขตเนื้อหาเรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ มีการศึกษา การวิเคราะห์ ออกแบบ และประเมินผลมากที่สุด จำนวน 51 เรื่อง (ร้อยละ 34.23) รองลงมา การสืบค้นและเข้าถึงสารสนเทศด้วยเทคโนโลยี จำนวน 39 เรื่อง (ร้อยละ 26.17) การใช้ คอมพิวเตอร์ในงานห้องสมุด จำนวน 36 เรื่อง (ร้อยละ 24.16) และศึกษาเรื่องโปรแกรมสำเร็จรูป ยี่สิบสามเรื่อง จำนวน 23 เรื่อง (ร้อยละ 15.44) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 24 ขอบเขตเนื้อหาทางงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ เรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้

จากงานวิจัยทั้ง 149 เรื่อง (ร้อยละ 100.00) ที่มีเนื้อหาเรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ พบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้มากที่สุด 71 เรื่อง (ร้อยละ 47.65) เป็นงานวิจัยที่มีเนื้อหาเน้นหนักเรื่อง การวิเคราะห์ ออกแบบ ประเมินผล จำนวน 25 เรื่อง (ร้อยละ 16.78) รองลงมาคือฐานข้อมูล Science Citation Index จำนวน 43 เรื่อง (ร้อยละ 28.66) มีวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาเน้นหนักเกี่ยวกับเรื่อง การสืบค้น และเข้าถึงสารสนเทศด้วยเทคโนโลยี จำนวน 14 เรื่อง (ร้อยละ 9.40) และฐานข้อมูล ABI/INFOTRACK มีการศึกษาเรื่องนี้้อยที่สุด จำนวน 35 เรื่อง (ร้อยละ 16.78) โดยมิงงานวิจัยที่มีเนื้อหาเน้นหนักในเรื่อง การวิเคราะห์ ออกแบบ และประเมินผล จำนวน 13 เรื่อง (ร้อยละ 8.72) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 25 ขอบเขตเนื้อหาทางวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ เรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ ที่เผยแพร่ในฐานข้อมูล ABI/INFROM, Science Citation Index และ Social Science Citation Index

ตารางที่ 8 ขอบเขตเนื้อหาทางวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ เรื่อง ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และบริการ จำแนกตามฐานข้อมูล

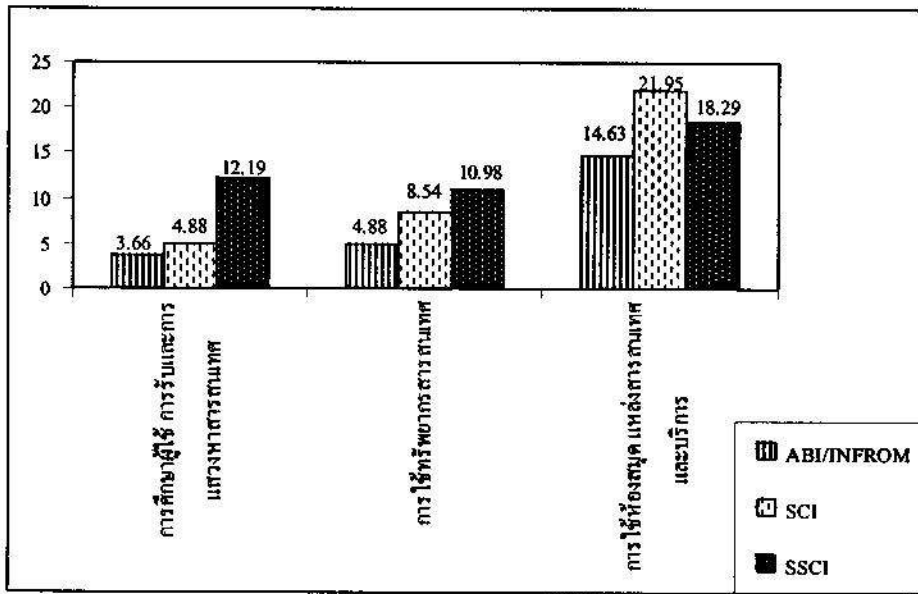
ขอบเขตเนื้อหา	ฐานข้อมูล			รวม
	ABI/INFROM	SCI	SSCI	
ผู้ใช้ การใช้ ทรัพยากรสารสนเทศ และการบริการ				
การศึกษาผู้ใช้ การรับ และการแสวงหาสารสนเทศ	3 (3.66)	4 (4.88)	10 (12.19)	17 (20.73)
การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	4 (4.88)	7 (8.54)	9 (10.98)	20 (24.39)
การใช้ห้องสมุด แหล่งสารสนเทศ และบริการ	12 (14.63)	18 (21.95)	15 (18.29)	45 (54.88)
รวม	19 (23.17)	29 (35.37)	34 (41.46)	82 (100.00)

จากตารางที่ 8 งานวิจัยที่มีขอบเขตเนื้อหาเรื่อง ผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ และการบริการ มีการศึกษาเรื่องการใช้ห้องสมุด แหล่งสารสนเทศ และบริการมากที่สุดจำนวน 45 เรื่อง (ร้อยละ 54.88) รองลงมาคือ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 20 เรื่อง (ร้อยละ 24.39) และศึกษามุ่งการศึกษาผู้ใช้ การรับ และการแสวงหาสารสนเทศน้อยที่สุด จำนวน 17 เรื่อง (ร้อยละ 20.73) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 26 ขอบเขตเนื้อหาทางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และบริการ

จากงานวิจัยทั้ง 82 เรื่อง (ร้อยละ 100.00) มีเนื้อหาเรื่องผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ และการบริการ พบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเรื่องผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ และการบริการมากที่สุด จำนวน 24 เรื่อง (ร้อยละ 41.46) มีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเน้นหนักเรื่อง การใช้ห้องสมุด บริการ และแหล่งสารสนเทศ จำนวน 15 เรื่อง (ร้อยละ 18.29) รองลงมาคือฐานข้อมูล Science Citation Index จำนวน 29 เรื่อง (ร้อยละ 35.37) มีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเน้นหนักเกี่ยวกับเรื่อง การใช้ห้องสมุด บริการ และแหล่งสารสนเทศ จำนวน 18 เรื่อง (ร้อยละ 21.95) และฐานข้อมูล ABI/INFOTRAC มีการศึกษาเรื่องนี้้น้อยที่สุด จำนวน 9 เรื่อง (ร้อยละ 23.17) โดยเป็นงานวิจัยที่มีเนื้อหาเน้นหนักในเรื่องการใช้ห้องสมุด บริการ และแหล่งสารสนเทศ จำนวน 12 เรื่อง (ร้อยละ 14.63) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 27 ขอบเขตเนื้อหาทางวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์
เรื่อง คู่ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และบริการที่เผยแพร่ในฐานข้อมูล
ABI/INFROM, Science Citation Index และ Social Science Citation Index

ตารางที่ 9 ขอบเขตงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์
เรื่อง การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์ และสารานเทศศาสตร์ จำแนกตามฐานข้อมูล

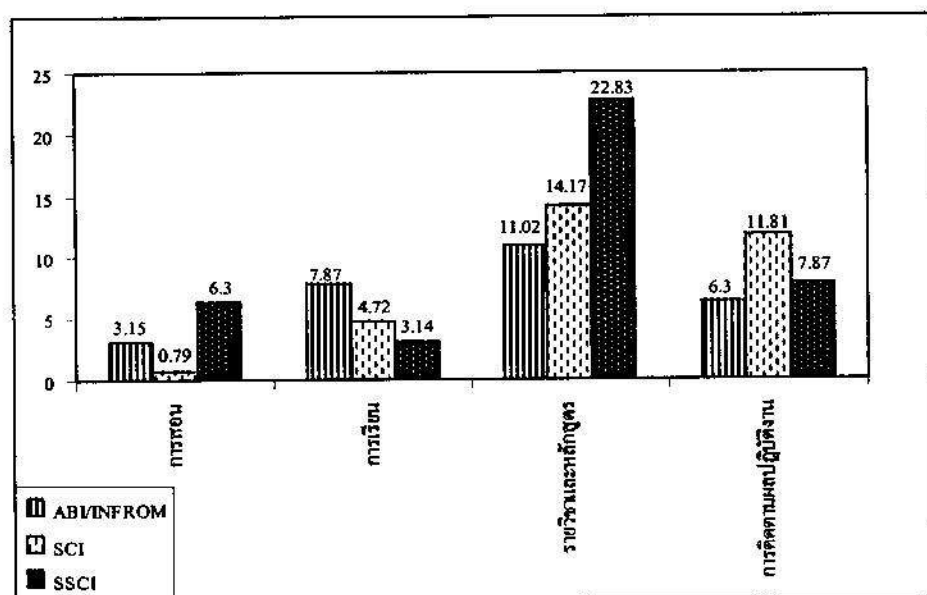
ขอบเขตเนื้อหา	ฐานข้อมูล			รวม
	ABI/INFROM	SCI	SSCI	
การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ การสอน	4 (3.15)	1 (0.79)	8 (6.30)	13 (10.24)
การเรียน	10 (7.87)	6 (4.72)	4 (3.14)	20 (15.75)
รายวิชาและหลักสูตร	14 (11.02)	18 (14.17)	29 (22.83)	61 (48.03)
การติดตามผลการปฏิบัติงาน	8 (6.30)	15 (11.81)	10 (7.87)	33 (25.98)
รวม	36 (28.35)	40 (31.50)	51 (40.16)	127 (100.00)

จากตารางที่ 9 งานวิจัยที่มีขอบเขตเนื้อหา เรื่อง การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มีการศึกษาเรื่อง รายวิชาและหลักสูตรมากที่สุด จำนวน 61 เรื่อง (ร้อยละ 33.03) รองลงมาคือ การติดตามผลการปฏิบัติงาน จำนวน 33 เรื่อง (ร้อยละ 25.98) และเรื่องการสอนน้อยที่สุด จำนวน 13 เรื่อง (ร้อยละ 10.24) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 28 ขอบเขตเนื้อหาในงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

จากงานวิจัยทั้ง 127 เรื่อง (ร้อยละ 100.00) ที่มีเนื้อหาเรื่อง การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ พบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเรื่อง การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์มากที่สุด จำนวน 51 เรื่อง (ร้อยละ 40.16) มีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเน้นหนักในเรื่อง รายวิชาและหลักสูตร จำนวน 29 เรื่อง (ร้อยละ 22.83) รองลงมาคือฐานข้อมูล Science Citation Index จำนวน 40 เรื่อง ร้อยละ (31.50) โดยมีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเน้นหนักในเรื่อง รายวิชาและหลักสูตรจำนวน 18 เรื่อง (ร้อยละ 14.17) และฐานข้อมูล ABI/INFOTRACK มีการศึกษาเรื่องนี้ น้อยที่สุด จำนวน 36 เรื่อง (ร้อยละ 28.35) เป็นงานวิจัย ที่มีเนื้อหาในเรื่องการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์จำนวน 14 เรื่อง (ร้อยละ 11.02) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 29 ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์
เรื่อง การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ และบริการที่
เผยแพร่ในฐานข้อมูล ABI/INFORM, Science Citation Index
และ Social Science Citation Index

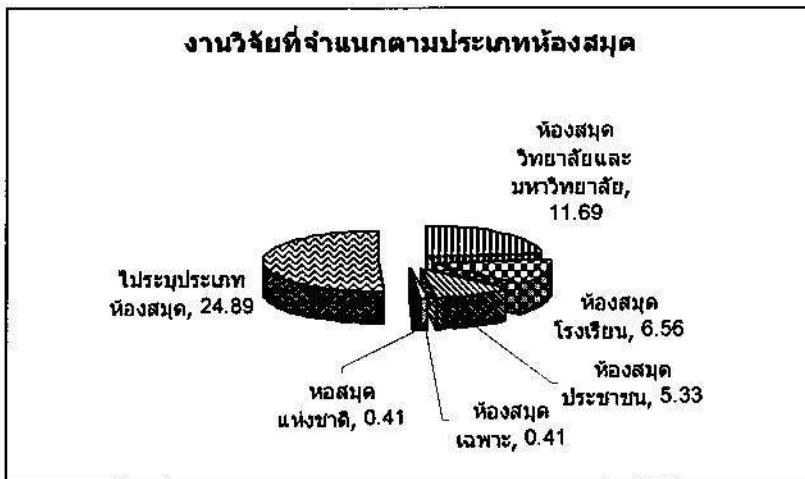
ตารางที่ 10 ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์
จำแนกตามประเภทห้องสมุดที่ศึกษา

ประเภทของห้องสมุดที่ศึกษา	ฐานข้อมูล			รวม
	ABI/INFORM	SCI	SSCI	
ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย	29 (11.69)	27 (11.07)	56 (22.95)	112 (45.90)
ห้องสมุดโรงเรียน	16 (6.56)	6 (2.46)	35 (14.34)	57 (23.36)
ห้องสมุดประชาชน	13 (5.33)	16 (6.56)	32 (13.11)	61 (25.00)
ห้องสมุดเฉพาะ	1 (0.41)	1 (0.41)	9 (3.69)	11 (4.51)
หอสมุดแห่งชาติ	1 (0.41)	1 (0.41)	1 (0.41)	3 (1.23)
รวม	60 (2.46)	51 (20.90)	133 (54.51)	244 (34.37)

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ประเภทของห้องสมุดที่ศึกษา	ฐานข้อมูล			รวม
	ABI/INFROM	SCI	SSCI	
ระบุประเภทห้องสมุด	116 (24.89)	188 (40.34)	162 (34.76)	466 (65.63)
รวม	176 (24.79)	239 (33.66)	295 (41.55)	710 (100.00)

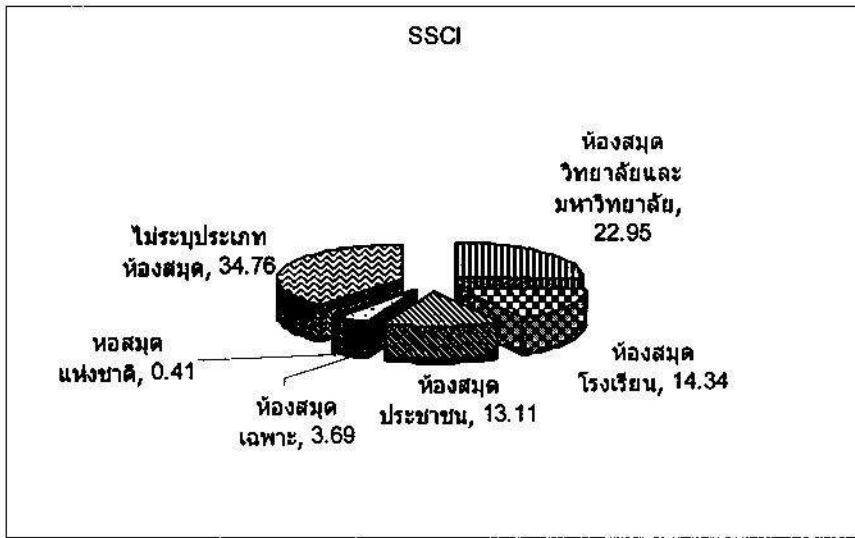
จากตารางที่ 10 งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ที่มีขอบเขตเนื้อหาตามประเภทของห้องสมุด พบว่า งานวิจัยที่ระบุประเภทของห้องสมุดที่ศึกษามี จำนวน 244 เรื่อง (ร้อยละ 34.37) ส่วนใหญ่ศึกษาในเรื่องห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย จำนวน 112 เรื่อง (ร้อยละ 45.90) รองลงมาคือห้องสมุดประชาชน จำนวน 61 เรื่อง (ร้อยละ 25.00) ห้องสมุดโรงเรียน จำนวน 57 เรื่อง (ร้อยละ 23.36) ห้องสมุดเฉพาะ จำนวน 11 เรื่อง (ร้อยละ 3.69) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 30 ขอบเขตงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ที่มีเนื้อหาตามประเภทของห้องสมุดที่ศึกษา

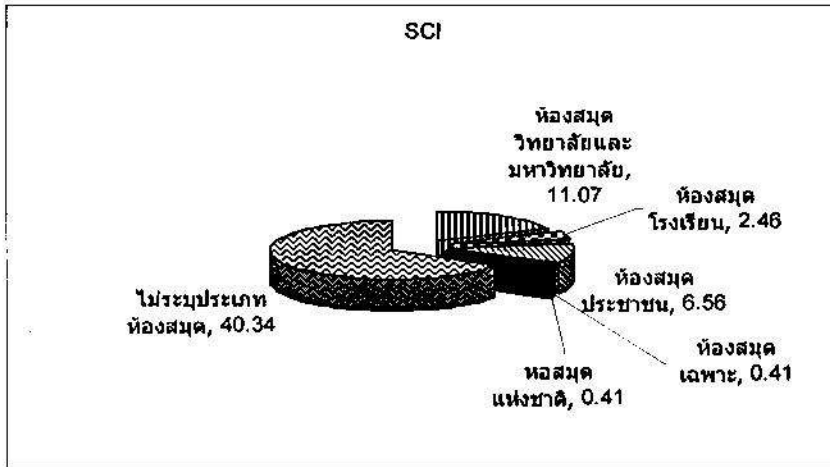
เมื่อพิจารณาแต่ละฐานข้อมูล พบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมากที่สุด จำนวน 56 เรื่อง (ร้อยละ 22.95) รองลงมาคือ ห้องสมุดโรงเรียน จำนวน 35 เรื่อง (ร้อยละ 14.34) ห้องสมุดประชาชน 32 เรื่อง (ร้อยละ 13.11) ห้องสมุดเฉพาะ จำนวน 9 เรื่อง (ร้อยละ 3.69) และมีงานวิจัยน้อยที่สุดในเรื่อง

หอสมุดแห่งชาติ จำนวน 1 เรื่อง (ร้อยละ 0.41) สำหรับวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาไม่ระบุประเภทของหอสมุดจำนวน 162 เรื่อง (ร้อยละ 34.76) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ดังนี้

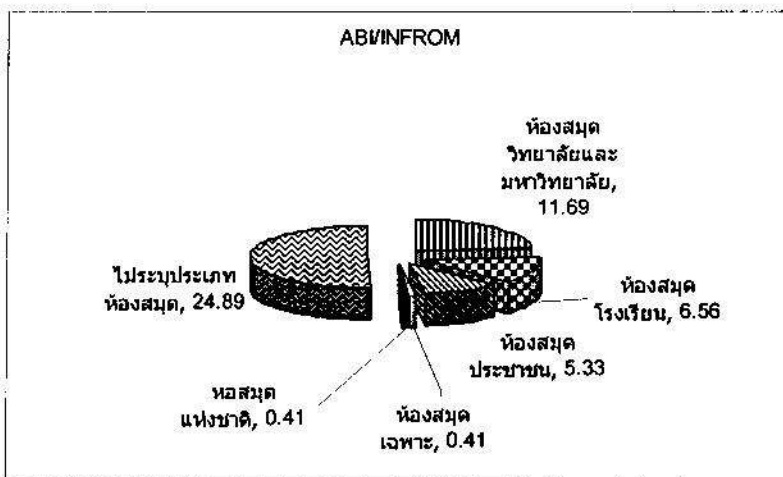
**แผนภูมิที่ 31 ขอบเขตงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
ที่มีเนื้อหาตามประเภทของห้องสมุดที่ศึกษาในฐานข้อมูล
Social Science Citation Index**

ฐานข้อมูล Science Citation Index มีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมากที่สุด จำนวน 27 เรื่อง (ร้อยละ 11.07) ห้องสมุดประชาชน จำนวน 16 เรื่อง (ร้อยละ 6.56) ห้องสมุดโรงเรียน จำนวน 6 เรื่อง (ร้อยละ 2.46) มีงานวิจัยน้อยที่สุดในเรื่องห้องสมุดเฉพาะและหอสมุดแห่งชาติ ประเภทละ 1 เรื่องเท่านั้น (ร้อยละ 0.41) สำหรับงานวิจัยที่มีเนื้อหาไม่ระบุประเภทของห้องสมุด จำนวน 188 เรื่อง (ร้อยละ 40.34) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 32 ขอบเขตงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์
ที่มีเนื้อหาตามประเภทของห้องสมุดที่ศึกษาในฐานข้อมูล
Science Citation Index

ฐานข้อมูล ABI/INFORM มีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมากที่สุด จำนวน 29 เรื่อง (ร้อยละ 11.89) ห้องสมุดโรงเรียน จำนวน 16 เรื่อง (ร้อยละ 6.56) ห้องสมุดประชาชน จำนวน 13 เรื่อง (ร้อยละ 5.33) มีงานวิจัยน้อยที่สุดในเรื่องห้องสมุดเฉพาะ และหอสมุดแห่งชาติประเภทละ 1 เรื่องเท่านั้น (ร้อยละ 0.41) สำหรับงานวิจัยที่มีเนื้อหาไม่ระบุประเภทของห้องสมุด จำนวน 116 เรื่อง ร้อยละ (24.89) สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 33 ขอบเขตงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์
ที่มีเนื้อหาตามประเภทของห้องสมุดที่ศึกษาในฐานข้อมูล ABI/INFORM

การสังเคราะห์งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานุกรมศาสตร์จากฐานข้อมูล
ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science ที่เผยแพร่ระหว่างปี
ค.ศ.1999-2003 เพื่อหาความสอดคล้องโดยใช้ค่าไคสแควร์

ผลการหาค่าความสอดคล้องระหว่างจำนวนงานวิจัย ขอบเขตเนื้อหางานวิจัย และประเภท
ของห้องสมุดที่ศึกษา กับฐานข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

ความสอดคล้องระหว่างจำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานุกรมศาสตร์ใน
ฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science ที่เผยแพร่ระหว่างปี
ค.ศ.1999-2003 โดยวิเคราะห์จากค่าไคสแควร์

ตารางที่ 11 ความสอดคล้อง ระหว่างฐานข้อมูลกับปีที่พิมพ์

ฐานข้อมูล	ปีที่พิมพ์					χ^2
	1999	2000	2001	2002	2003	
ABI/INFROM	24	37	49	31	27	30.863** df = 8
Science Citation Index (SCI)	39	56	52	32	30	
Social Science Citation Index (SSCI)	22	69	87	94	60	

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากค่าไคสแควร์ที่วิเคราะห์ได้จากตารางที่ 11 แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ
.01 แสดงว่าจำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานุกรมศาสตร์ในแต่ละฐานข้อมูลขึ้นอยู่กับ
ปีที่พิมพ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาจากจำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์
ในตารางพบว่า ฐานข้อมูล ABI/INFROM, และ Science Citation Index มีจำนวนงานวิจัยมากในปี
ค.ศ.2000-2001 ในขณะที่ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีจำนวนงานวิจัยมากในปี ค.ศ.
2001-2002

ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ
ศาสตร์กับฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science ที่เผยแพร่ระหว่าง
ปีค.ศ.1999-2003 โดยวิเคราะห์จากค่าไคสแควร์

ตารางที่ 12 ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์
และสารเทศศาสตร์กับฐานข้อมูล

ขอบเขตเนื้อหา	ฐานข้อมูล			χ^2
	ABI/INFROM	SCI	SSCI	
1. การบริหาร	31	39	66	7.345 df = 10
2. กระบวนการทางเทคนิค	14	14	19	
3. ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ	33	49	88	
4. เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้	35	43	71	
5. ผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ และบริการ	19	24	38	
6. การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์ และสารเทศศาสตร์	36	40	31	

จากค่าไคสแควร์ที่แสดงในตารางที่ 12 ไม่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่า
จำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารเทศศาสตร์ ตามขอบเขตเนื้อหาไม่ขึ้นอยู่กับ
ฐานข้อมูล และพบว่าแต่ละฐานข้อมูล มีขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และ
สารเทศศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ
ศาสตร์ในฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index
กับปีที่พิมพ์โดยวิเคราะห์จากค่าไคสแควร์

ตารางที่ 13 ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัยกับปีที่พิมพ์

ขอบเขตเนื้อหา	ปีที่พิมพ์					χ^2
	11	35	37	31	21	
การบริหาร	11	35	37	31	21	41.183 df = 20
กระบวนการทางเทคนิค	11	7	17	8	4	
ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ	16	37	31	35	48	
เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้	17	36	38	29	29	
ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและการบริการ	7	18	28	18	11	
การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์	23	23	33	11	16	
ศาสตร์						

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ค่าไคสแควร์ที่วิเคราะห์ได้จากตารางที่ 13 แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงจำนวนขอบเขตของงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ขึ้นอยู่กับปีที่พิมพ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาขอบเขตของเนื้อหาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในตารางพบว่า มีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารมากที่สุดระหว่างปี ค.ศ.2000-2001 ขอบเขตเนื้อหาเรื่องกระบวนการทางเทคนิคมีมากที่สุดในปี ค.ศ.2001 ขอบเขตเนื้อหาเรื่องทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศมีมากที่สุดในปี ค.ศ.2003 ขอบเขตเนื้อหาเรื่องเทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ มีมากที่สุดระหว่างปี ค.ศ.2001-2002 ขอบเขตเนื้อหาเรื่องผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ มีมากที่สุดในปี ค.ศ.2001 และขอบเขตเนื้อหาเรื่องการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มีมากที่สุดระหว่างปี ค.ศ.2001-2002

ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารเทศศาสตร์ เรื่องการบริหาร กับฐานข้อมูล โดยวิเคราะห์จากค่าไคสแควร์

ตารางที่ 14 ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัย ด้านการบริหาร กับฐานข้อมูล

ขอบเขตเนื้อหา	ฐานข้อมูล			χ^2
	ABI/INFROM	SCI	SSCI	
การบริหาร				6.179 <i>df</i> = 8
บุคลากรดำเนินงานห้องสมุด	17	26	31	
บุคลากร	7	5	19	
ประชาชนสัมพันธ์	2	2	2	
พื้นที่สถานห้องสมุด	2	3	8	
ทรัพยากรห้องสมุด	3	4	5	

จากค่าไคสแควร์ที่แสดงในตารางที่ 14 ไม่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง การบริหาร ไม่ขึ้นอยู่กับฐานข้อมูล และพบว่าแต่ละฐานข้อมูลมีเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่องการบริหารไม่แตกต่างกัน

ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่องกระบวนการทางเทคนิค กับฐานข้อมูล โดยวิเคราะห์จากค่าไคสแควร์

ตารางที่ 15 ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัย ด้านกระบวนการทางเทคนิคกับฐานข้อมูล

ขอบเขตเนื้อหา	ฐานข้อมูล			χ^2
	ABI/Inform	SCI	SSCI	
กระบวนการทางเทคนิค				2.643 <i>df</i> = 6
การจัดการและคัดเลือก	2	5	6	
การวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการ	2	1	2	
การทำครรหณีและสาระสังเขป	3	3	3	
การพัฒนาทรัพยากร และการซ่อมบำรุง	7	5	7	

จากค่าไคสแควร์ที่แสดงในตารางที่ 15 ไม่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง กระบวนการทางเทคนิค ไม่ขึ้นอยู่กับฐานข้อมูล และพบว่าแต่ละฐานข้อมูลมีเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่องกระบวนการทางเทคนิคไม่แตกต่างกัน

ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่องทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ กับฐานข้อมูล โดยวิเคราะห์จากค่าไคสแควร์

ตารางที่ 16 ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัย ด้านทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ กับฐานข้อมูล

ขอบเขตเนื้อหา	ฐานข้อมูล			χ^2
	ABI/INFRON	SCI	SSCI	
ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ				15.743 $df = 6$
การดำเนินงานทรัพยากรและสารสนเทศ	5	10	12	
คุณภาพของสารสนเทศ	3	9	31	
การเผยแพร่สารสนเทศ	13	16	33	
การวิเคราะห์เนื้อหา	12	14	12	

จากค่าไคสแควร์ที่แสดงในตารางที่ 16 ไม่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารเทศศาสตร์ตามขอบเขตเนื้อหา เรื่อง ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศไม่ขึ้นอยู่กับฐานข้อมูล และพบว่า แต่ละฐานข้อมูลมีเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารเทศศาสตร์ เรื่อง ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่องเทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ กับฐานข้อมูล โดยวิเคราะห์จากค่าไคสแควร์

ตารางที่ 17 ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัย ด้านเทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ กับฐานข้อมูล

ขอบเขตเนื้อหา	ฐานข้อมูล			χ^2
	AB/INFROM	SCI	SSCI	
เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้				2.084 $df = 6$
การวิเคราะห์ ออกแบบ ประเมินผล	13	13	25	
โปรแกรมสำเร็จรูป	6	5	12	
การใช้คอมพิวเตอร์ในงานห้องสมุด	9	11	16	
การสืบค้นและเข้าถึงสารสนเทศด้วยเทคโนโลยี	7	14	18	

จากค่าไคสแควร์ที่แสดงในตารางที่ 17 ไม่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าจำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ ไม่ขึ้นอยู่กับฐานข้อมูล และพบว่า แต่ละฐานข้อมูลมีขอบเขตเนื้อหาทางงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ในเรื่องเทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ไม่ต่างกัน

ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหาทางงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่องผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ กับฐานข้อมูล โดยวิเคราะห์จากค่าไคสแควร์

ตารางที่ 18 ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหาทางงานวิจัย ด้านผู้ใช้ การใช้ทรัพยากร สารสนเทศและบริการกับฐานข้อมูล

ขอบเขตเนื้อหา	ฐานข้อมูล			χ^2
	ABI/INFROM	SCI	SSCI	
ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และการบริการ				12.728 $df = 4$
การศึกษาผู้ใช้ การรับ และการแสวงหาสารสนเทศ	3	4	10	
การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	4	7	9	
การใช้ห้องสมุด แหล่งสารสนเทศและบริการ	12	18	15	

จากค่าไคสแควร์ที่แสดงในตารางที่ 18 ไม่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าจำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่อง ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ ไม่ขึ้นอยู่กับฐานข้อมูล และพบว่า แต่ละฐานข้อมูลมีขอบเขตเนื้อหาทางงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ในเรื่อง ผู้ใช้ การใช้สารสนเทศและบริการ ไม่แตกต่างกัน

ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหาทางงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เรื่องการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ กับฐานข้อมูล โดยวิเคราะห์จากค่า ไคสแควร์

ตารางที่ 19 ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหางานวิจัย ด้านการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ กับฐานข้อมูล

ขอบเขตเนื้อหา	ฐานข้อมูล			χ^2
	ABI/INFROM	SCI	SSCI	
การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์				17.745 $df = 6$
การสอน	4	1	8	
การเรียน	10	6	4	
ภาควิชาและหลักสูตร	14	18	29	
การติดตามผลการปฏิบัติงาน	8	15	10	

จากค่าไคสแควร์ที่แสดงในตารางที่ 19 ไม่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่า งานงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ ในเรื่องของการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ไม่ขึ้นกับฐานข้อมูล และพบว่า แต่ละฐานข้อมูลมีเนื้อหา งานวิจัยเรื่อง การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

ความสอดคล้องระหว่าง ขอบเขตเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่มีเนื้อหาตามประเภทของห้องสมุด กับฐานข้อมูล โดยวิเคราะห์จากค่าไคสแควร์

ตารางที่ 20 ความสอดคล้องระหว่างงานวิจัยที่มีเนื้อหาจำแนกตามประเภทของห้องสมุด กับฐานข้อมูล

ประเภทของห้องสมุดที่ศึกษา	ฐานข้อมูล			χ^2
	ABI/INFROM	SCI	SSCI	
ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย	29	27	56	41.794** $df = 10$
ห้องสมุดโรงเรียน	16	6	35	
ห้องสมุดประชาชน	13	16	32	
ห้องสมุดเฉพาะ	1	1	9	
หอสมุดแห่งชาติ	1	1	1	
ไม่ระบุประเภทห้องสมุด	116	239	295	

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากค่าไคสแควร์ที่วิเคราะห์ได้ในตารางที่ 20 แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า ประเภทของห้องสมุดที่ศึกษา ในงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ อยู่กับฐานข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาจำนวนงานวิจัยในตารางพบว่า มีการศึกษาเรื่องห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดเฉพาะในฐานข้อมูล Social Science Citation Index มากที่สุดจำนวน 56 เรื่อง 35 เรื่อง 32 เรื่อง 9 เรื่อง ตามลำดับ ในขณะที่มีการศึกษาเรื่องหอสมุดแห่งชาติน้อยที่สุดจำนวน 1 เรื่องในทุกฐานข้อมูล และพบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index เป็นฐานข้อมูลที่มีเนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่ไม่ระบุประเภทของห้องสมุดมากที่สุด 295 เรื่อง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พัฒนาการของงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ. 1999-2003 ในด้านฐานข้อมูล ปีที่พิมพ์ขอบเขตเนื้อหาของกรวิจัย ประเภทของห้องสมุดที่ศึกษา เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยที่มีเนื้อหาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในฐานข้อมูล ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ. 1999-2003 โดยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา พัฒนาการของงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางบรรณารักษศาสตร์และสารเทศศาสตร์ในฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ. 1999-2003 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. งานวิจัยที่มีเนื้อหาทางบรรณารักษศาสตร์และสารเทศศาสตร์ ในฐานข้อมูล ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ. 1999-2003 มีจำนวน 710 เรื่อง ฐานข้อมูล Social Science Citation Index เป็นฐานข้อมูลที่มีงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางบรรณารักษศาสตร์ และสารเทศศาสตร์ เป็นจำนวนสูงสุด 333 เรื่อง (ร้อยละ 46.90) ฐานข้อมูลที่มีงานวิจัยน้อยที่สุดคือ ABI/INFROM จำนวน 168 เรื่อง (ร้อยละ 23.66)

ในด้านปีที่พิมพ์ พบว่า ระหว่างปี ค.ศ. 1999-2003 มีจำนวนงานวิจัยทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารเทศศาสตร์มากที่สุด ในปี ค.ศ. 2001 จำนวน 188 เรื่อง (ร้อยละ 26.47) ปีที่มีงานวิจัยทางด้านบรรณารักษศาสตร์น้อยที่สุดคือ ปี ค.ศ. 1999 จำนวน 85 เรื่อง (ร้อยละ 11.97)

2. ขอบเขตของเนื้อหาที่ศึกษา พบว่า มีการศึกษาเรื่องทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศมากที่สุด จำนวน 170 เรื่อง (ร้อยละ 23.94) และมีงานวิจัยที่มีขอบเขตเนื้อหาทางด้านกระบวนการทางเทคนิคน้อยที่สุด จำนวน 47 เรื่อง (ร้อยละ 6.62)

เมื่อพิจารณาแต่ละฐานข้อมูล พบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีเนื้อหาทางบรรณารักษศาสตร์มากที่สุด จำนวน 333 เรื่อง และน้อยที่สุดคือ ฐานข้อมูล ABI/INFROM ซึ่งมีเพียง 168 เรื่อง

3. ขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัย จำแนกตามปีพิมพ์

ขอบเขตเนื้อหาด้านการบริหาร มีงานวิจัยมากที่สุดในปี ค.ศ. 2001 จำนวน 37 เรื่อง (ร้อยละ 5.21) และมีงานวิจัยน้อยที่สุดในปี ค.ศ. 1999 จำนวน 11 เรื่อง (ร้อยละ 1.55)

ขอบเขตเนื้อหาด้านกระบวนการทางเทคนิค มีงานวิจัยมากที่สุดในปี ค.ศ. 2001 จำนวน 37 เรื่อง (ร้อยละ 5.21) และมีจำนวนน้อยที่สุดในปี ค.ศ. 2003 จำนวน 4 เรื่อง (ร้อยละ 0.56)

ขอบเขตเนื้อหาด้านทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ มีงานวิจัยมากที่สุดในปี ค.ศ. 2003 จำนวน 48 เรื่อง (ร้อยละ 6.76) และมีจำนวนน้อยที่สุดในปี ค.ศ. 1999 จำนวน 16 เรื่อง (ร้อยละ 2.25)

ขอบเขตเนื้อหาด้านเทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ มีงานวิจัยมากที่สุดในปี ค.ศ. 2001 จำนวน 38 เรื่อง (ร้อยละ 5.35) และมีจำนวนน้อยที่สุดในปี ค.ศ. 1999 จำนวน 17 เรื่อง (ร้อยละ 2.39)

ขอบเขตเนื้อหาด้านผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและการบริการ มีงานวิจัยมากที่สุดในปี ค.ศ. 2001 จำนวน 28 เรื่อง (ร้อยละ 3.94) และมีจำนวนน้อยที่สุดในปี ค.ศ. 1999 จำนวน 7 เรื่อง (ร้อยละ 0.99)

ขอบเขตเนื้อหาทางการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มีงานวิจัยจำนวนมากที่สุดในปี ค.ศ. 2001 จำนวน 33 เรื่อง (ร้อยละ 4.65) และมีจำนวนน้อยที่สุดในปี ค.ศ. 2003 จำนวน 16 เรื่อง (ร้อยละ 2.25)

4. งานวิจัยทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ที่มีขอบเขตเนื้อหาเรื่อง การบริหาร มีการศึกษาในเรื่องการดำเนินงานห้องสมุดมากที่สุด จำนวน 74 เรื่อง (ร้อยละ 54.41) และมีการศึกษาน้อยที่สุด คือ เรื่องการประชาสัมพันธ์ จำนวน 6 เรื่อง (ร้อยละ 4.41)

เมื่อพิจารณาแต่ละฐานข้อมูล พบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยที่มีการศึกษาเรื่องการบริหารมากที่สุด จำนวน 65 เรื่อง (ร้อยละ 47.29) ฐานข้อมูล ABI/INFORM มีงานวิจัยที่มีการศึกษาเรื่องนี้้อยที่สุด จำนวน 31 เรื่อง (ร้อยละ 22.79)

5. งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ที่มีขอบเขตเนื้อหาเรื่อง กระบวนการทางเทคนิค มีการศึกษาเรื่อง การพัฒนาทรัพยากรและการซ่อมบำรุงมากที่สุด จำนวน 19 เรื่อง (ร้อยละ 40.43) และมีการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เลขหมู่และการทำบัตรรายการน้อยที่สุด จำนวน 6 เรื่อง (ร้อยละ 12.77)

พิจารณาแต่ละฐานข้อมูล พบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่อง กระบวนการทางเทคนิคมากที่สุด จำนวน 19 เรื่อง (ร้อยละ 40.43) ฐานข้อมูล Science

Citation Index และ ฐานข้อมูล ABI/INFOTM มีงานวิจัยเรื่องนี้้น้อยที่สุดจำนวน 14 เรื่อง (ร้อยละ 22.79)

6. งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ที่มีขอบเขตเนื้อหาเรื่อง ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ มีการศึกษาเรื่อง การเผยแพร่สารสนเทศมากที่สุด จำนวน 62 เรื่อง (ร้อยละ 36.47) และมีการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานทรัพยากรและสารสนเทศน้อยที่สุด จำนวน 27 เรื่อง (ร้อยละ 15.88)

พิจารณาแต่ละฐานข้อมูล พบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่อง ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศมากที่สุด จำนวน 88 เรื่อง (ร้อยละ 51.76) ฐานข้อมูล ABI/INFOTM มีการศึกษาเรื่องนี้้น้อยที่สุด จำนวน 33 เรื่อง (ร้อยละ 19.41)

7. งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ที่มีขอบเขตเนื้อหาเรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ มีการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ ออกแบบ และประเมินผลมากที่สุด จำนวน 51 เรื่อง (ร้อยละ 34.23) และหัวข้อที่มีการศึกษาน้อยที่สุดคือ โปรแกรมสำเร็จรูป จำนวน 23 เรื่อง (ร้อยละ 15.44)

พิจารณาแต่ละฐานข้อมูล พบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยเรื่อง เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้มากที่สุด จำนวน 71 เรื่อง (ร้อยละ 47.65) ฐานข้อมูล ABI/INFOTM มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องนี้้น้อยที่สุด จำนวน 35 เรื่อง (ร้อยละ 23.49)

8. งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ที่มีขอบเขตเนื้อหา เรื่อง ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และการบริการ มีการศึกษาในเรื่อง การใช้ห้องสมุด แหล่งสารสนเทศและบริการมากที่สุด จำนวน 45 เรื่อง (ร้อยละ 54.88) และหัวข้อที่มีการศึกษาน้อยที่สุดคือ การศึกษาผู้ใช้ การรับและการแสวงหาสารสนเทศ จำนวน 17 เรื่อง ร้อยละ (20.73)

พิจารณาแต่ละฐานข้อมูล พบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่อง ผู้ใช้ การใช้สารสนเทศและการบริการมากที่สุด จำนวน 34 เรื่อง (ร้อยละ 34.146) โดยฐานข้อมูล ABI/INFOTM มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องนี้้น้อยที่สุด จำนวน 19 เรื่อง (ร้อยละ 23.17)

9. งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่มีขอบเขตเนื้อหา เรื่องการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มีการศึกษาเรื่อง รายวิชาและหลักสูตรมากที่สุด จำนวน 51 เรื่อง (ร้อยละ 40.16) หัวข้อที่มีการศึกษาน้อยที่สุดคือ การสอน จำนวน 13 เรื่อง (ร้อยละ 10.24)

พิจารณาแต่ละฐานข้อมูล พบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์มากที่สุด จำนวน 51 เรื่อง (ร้อยละ 40.16) โดยฐานข้อมูล ABI/INFOTM มีงานวิจัยเรื่องนี้้น้อยที่สุด จำนวน 36 เรื่อง (ร้อยละ 28.35)

10. ขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำนวนตามประเภทห้องสมุดที่ศึกษา พบว่า มีงานวิจัยที่ระบุประเภทห้องสมุดที่ศึกษา จำนวน 244 เรื่อง (ร้อยละ 34.37) ส่วนใหญ่ศึกษาในเรื่องห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย จำนวน 112 เรื่อง (ร้อยละ 59.0) โดยมีการศึกษาน้อยที่สุดในเรื่อง หอสมุดแห่งชาติ จำนวน 3 เรื่อง (ร้อยละ 1.23)

พิจารณาแต่ละฐานข้อมูล พบว่า ทุกฐานข้อมูลมีงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมากที่สุด ทั้งนี้ ฐานข้อมูล Social Science Citation Index มีการศึกษามากที่สุดจำนวน 56 เรื่อง (ร้อยละ 22.95) ฐานข้อมูล ABI/INFOTRACK จำนวน 29 เรื่อง (ร้อยละ 11.89) และฐานข้อมูล Science Citation Index จำนวน 27 เรื่อง (ร้อยละ 11.07)

ส่วนงานวิจัยที่มีขอบเขตเนื้อหาไม่ระบุประเภทของห้องสมุด มีจำนวน 466 เรื่อง (ร้อยละ 65.63)

11. ความสอดคล้อง ระหว่างจำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในแต่ละฐานข้อมูลแสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($\chi^2 = 30.863$) แสดงว่า จำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในแต่ละฐานข้อมูลขึ้นอยู่กับปีที่พิมพ์ และขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัย ที่จำแนกตามประเภทของห้องสมุดที่ศึกษาแสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($\chi^2 = 41.794$) แสดงว่าประเภทของห้องสมุดที่ศึกษาขึ้นอยู่กับฐานข้อมูล

12. ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์กับปีที่พิมพ์ ขอบเขตเนื้อหาด้านการบริหาร กระบวนการทางเทคนิค ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์กับฐานข้อมูล ABI/INFOTRACK, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ไม่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่างานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ไม่ขึ้นกับฐานข้อมูล และแต่ละฐานข้อมูลมีขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัยที่ไม่แตกต่างกัน

2. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาพัฒนาการงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในฐานข้อมูล ABI/INFOTRACK, Social Science Citation Index และ Science Citation Index ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ.1999-2003 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ฐานข้อมูล Social Science Citation Index เป็นฐานข้อมูลที่มีงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มากเป็นอันดับหนึ่ง เนื่องจากเป็นฐานข้อมูลสหสาขาทางสังคมศาสตร์ มีงานวิจัยที่หลากหลาย และมีงานวิจัยใหม่ 2,800 เรื่องต่อสัปดาห์ ทำให้จำนวนงานวิจัยมีมากกว่าฐานข้อมูลอื่น ๆ ฐานข้อมูล Science Citation Index เป็นฐานข้อมูลทาง

วิทยาศาสตร์ งานวิจัยส่วนใหญ่จึงเป็นเรื่องของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้งานวิจัยที่มีเนื้อหาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์มีจำนวนน้อยกว่า ส่วนฐานข้อมูล ABI/INFOTRACK มีงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์น้อยที่สุด เนื่องจากเป็นฐานข้อมูลทางด้านธุรกิจ การตลาด และการจัดการ

เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ปัจจุบัน ในแต่ละฐานข้อมูลยังคงมีการเผยแพร่งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์อย่างสม่ำเสมอมาโดยตลอดทำคาดการณ์ได้ว่า ในอนาคตจำนวนงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ที่เผยแพร่ในฐานข้อมูลจะมีจำนวนเพิ่มขึ้น

2. ในด้านขอบเขตเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า มีการศึกษาเรื่องทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศเป็นจำนวนมากที่สุด ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สัมพันธ์กับ Afolabi (1997) ประภาวดี สืบสนธิ์ (2530) ชูติมา สัจจามันท์ (2537) และเพ็ญสุภา นาทอง (2543) ซึ่งพบว่า การศึกษาด้านผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ และการบริการ เป็นขอบเขตเนื้อหาที่มีการศึกษามากที่สุด และไม่สัมพันธ์กับ จรูญลักษณ์ ทัพโยธา (2538) พบว่า การบริหารและการจัดการห้องสมุด เป็นขอบเขตที่มีเนื้อหาการศึกษามากที่สุด สาเหตุที่ผลการวิจัยไม่สัมพันธ์อาจเนื่องมาจาก การกำหนดขอบเขตเนื้อหาที่ต่างกัน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาโดยแบ่งขอบเขตเนื้อหาออกเป็น 6 เรื่อง ได้แก่ เรื่องการบริหาร เรื่องกระบวนการทางเทคนิค เรื่องทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ เรื่องเทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ เรื่องผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ และการบริการ เรื่องการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จากนั้นจึงกำหนดประเด็นที่จะศึกษาที่ได้จากการพิจารณาเนื้อหาที่ปรากฏในงานวิจัย

3. ความสอดคล้องระหว่างขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารเทศศาสตร์กับฐานข้อมูล ส่วนใหญ่มีขอบเขตไม่แตกต่างกัน แต่จำนวนงานวิจัยที่ปรากฏในแต่ละฐานข้อมูลมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้นทำให้สถาบันที่ผลิตงานวิจัยแข่งขันกันเผยแพร่สารสนเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการในการสืบค้นข้อมูล

4. ประเภทของห้องสมุดที่ศึกษา จากการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ มีการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับห้องสมุดจำนวน 244 เรื่อง (ร้อยละ 34.37) และศึกษาเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับห้องสมุด จำนวน 466 เรื่อง (ร้อยละ 65.63) โดยประเภทของห้องสมุดที่ศึกษามากที่สุดคือ ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย จำนวน 112 เรื่อง (ร้อยละ 45.90) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Afolabi (1997) ชูติมา สัจจามันท์ (2537) ที่พบว่า มีการศึกษาถึงห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยเป็นอันดับหนึ่ง และจากผลการวิจัยของ ภรณ์ ศิริโชติ (2521) ยุพดี จารุทรัพย์ (2528) ประภาวดี สืบสนธิ์ (2530) และเพ็ญสุภา นาทอง (2543) ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับห้องสมุดวิทยาลัยและ

มหาวิทยาลัยเช่นกัน จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงผลการวิจัยที่สอดคล้องกันทั้งหมดว่า ส่วนใหญ่เป็นการศึกษา เรื่อง ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เป็นผลมาจากความสนใจในการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นมากกว่าห้องสมุดประเภทอื่น ๆ

นอกจากนี้ ชูติมา สัจจามันท์ (2537) ได้อภิปรายว่าผู้วิจัยส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยจึงเลือกศึกษาเรื่องใกล้ตัว เพื่อพัฒนางานในหน้าที่ของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงเป็นผลทำให้การศึกษาในเรื่องห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมากที่สุด

3. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันที่ผลิตงานวิจัย ดังนี้

1. ควรจัดทำรายชื่องานวิจัยที่ได้เผยแพร่แล้ว เรียงตามปีที่ทำการเผยแพร่ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ให้บริการได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ และช่วยในการกำหนดหัวข้อการวิจัยให้มีความหลากหลาย ทิศทางการวิจัยก็จะกระจายกว้างขวางออกไป ไม่ซ้ำซ้อนกัน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการวิจัยที่เป็นประโยชน์มากขึ้น

2. สถาบันที่ผลิต/เผยแพร่งานวิจัย ควรร่วมมือกันในการจัดทำผลงานการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่มีการเผยแพร่ รวมเข้าเป็นแหล่งเดียวกัน เพื่อใช้ประโยชน์ในระดับมหภาค

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ศึกษาพัฒนาการของงานวิจัยที่มีเนื้อหาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จากฐานข้อมูลออนไลน์ทุกฐานข้อมูล เพื่อให้การวิจัยมีความต่อเนื่อง ช่วยให้เห็นภาพการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในแต่ละช่วงเวลา

2. ควรศึกษาเพิ่มเติมในเนื้อหาด้านการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ให้มากขึ้น เนื่องจากผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ของการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- โกวิท ประวาลพุกษ์. (2525). การวิเคราะห์เนื้อหา. เอกสารประกอบการอบรมการวิจัยปฏิบัติการประเมินหลักสูตร ระหว่างวันที่ 12 - 16 กรกฎาคม. (อัคราเนมา).
- จรูญลักษณ์ ทพยโยธา. (2538). การวิเคราะห์การกระจายของเนื้อหาปริญญาโททางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในประเทศไทย ซึ่งจัดพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2529 ถึงปี พ.ศ.2536. ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช และคณะ. (2531). การวิเคราะห์และสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิต คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรรุวรรณ สิ้นธุโสภณ. (2524). "หัวข้อการวิจัยในวิชาบรรณารักษศาสตร์," วิทยบริการ. 3, 1-2 : 41 - 66.
- ชลธิชา สุทธินิรันดร์กุล. (2521). การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2545). การวิเคราะห์เนื้อหาทางสารสนเทศศาสตร์. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมาธิราช.
- ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. (2531). พัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดในประเทศไทยจากผลการวิจัย. ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2537). บริการสารนิเทศ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ชุติมา สัจจามันท์. (2535). สารสังเขปวิทยานิพนธ์ทางบรรณารักษศาสตร์ทางสารนิเทศในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
- _____. (2537). สถานภาพงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- _____. (2542). การวิจัยกับวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ชมรมผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
- ทัศนียา เชิดสูงเนิน. (2543). ความพึงพอใจในการใช้บริการฐานข้อมูลซีดีรอม ในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นงลักษณ์ ไม่น่ายกใจ. (2529). "งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ของนิสิตบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," *บรรณารักษศาสตร์*. 6, 1 : 32 – 48.
- _____. (2535). *การค้นคืนสารสนเทศออนไลน์ : Online information retrieval*. เอกสารประกอบการอบรมเรื่อง การค้นคืนสารสนเทศออนไลน์ ระหว่างวันที่ 16 – 22 ตุลาคม 2534
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2531). "การสังเคราะห์งานวิจัย," *รวมบทความเกี่ยวกับงานวิจัยทางการศึกษา เล่ม 2*. กรุงเทพมหานคร : กองวิจัยทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2535). "ความสัมพันธ์ของสารนิเทศกับบรรณารักษศาสตร์," *บรรณารักษศาสตร์ มข.* 10, 3 : 32 – 48.
- _____. (2546). *ทักษะการใช้ห้องสมุดยุคใหม่ : Using modern library*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- นิพนธ์ เจริญกิจการ. (2542). *การจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ : Information storage and retrieval*. กรุงเทพฯ : ดราฟแมนเพรส.
- บานชื่น ทองพันชั่ง. (2539). "การใช้วารสารภาษาต่างประเทศในห้องสมุด คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่," *ห้องสมุด*. 39, 4 : 39 – 41.
- บุญเรือง เนียมหอม. (2533). "คู่มือช่วยค้นคืนประเภทฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์," ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา 13313 การบริการและการเผยแพร่สารนิเทศ หน่วยที่ 1 – 7*. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. (2524). *การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2525). "การใช้และการเข้าถึงผลงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์," *บรรณารักษศาสตร์*. 2, 1 : 4 – 13.
- _____. (2530). *การวิจัยบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2530). *สถานการณ์งานวิจัยบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ : การวิเคราะห์เชิงปริมาณ*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2536). *สาระสังเขปและบทวิเคราะห์วิทยานิพนธ์บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
- ผ่องพรรณ เข้มแข็งใจ. (2543). *รายงานการวิเคราะห์ เรื่องการดำเนินงานบริการฐานข้อมูลออนไลน์สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ห้องพรรณ แฉ่มแขไข. (2544). รายงานการวิจัยเรื่อง การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่บอกรับเป็นสมาชิก โดยสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พวา พันธุ์เมฆา. (2541). สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรุงเทพฯ.
- เพ็ญสุภา นาทอง. (2543). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในประเทศไทย ที่เผยแพร่ระหว่างปีพุทธศักราช 2537 – 2541. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ภรณ์ ศิริโชคติ. (2521). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2508 – 2519. ปรินญาณิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แม่นมาศ ขวลิต. (2532). “สารนิเทศและสารนิเทศศาสตร์,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 1. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2528). เอกสารการสอนชุดวิชาสถิติประยุกต์และวิธีการวิจัย หน่วยที่ 1 – 8. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ยุคดี จารุทรัพย์. (2528). การใช้วิทยานิพนธ์ทางบรรณารักษศาสตร์ของผู้บริหารห้องสมุด มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราม ป้อมทอง. (2538). “มัลติมีเดีย สื่อตามสมัย,” ห้องสมุด. 39, 4 : 39 – 41.
- เรวดี เรื่องประพันธ์. (2529). การวิเคราะห์เนื้อหาบทความในวารสารทางบรรณารักษศาสตร์ของ ไทย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลอง, ลาร์ และ แนนซี่ ลอง. (2543). เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สารสนเทศ. แปลโดย ลานนา ดวงสิงห์. กรุงเทพฯ : เพียร์สัน เอ็ดดูเคชัน อินโดไชน่า.
- วงศ์สว่าง เชาว์ซุติ. (2539). การประยุกต์ใช้ไอทีกับการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณมา โดพิบูลย์พงศ์. (2527). การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร นิตยะกุล. (2543). “ประเภททรัพยากรสารสนเทศ,” ใน ปราณี วงศ์จำรัส และคณะ, ผู้จัดทำ. การเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศและการเขียนรายงาน. เชียงใหม่ : ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิสิทธิ์ จินตวงศ์ และมณีรัตน์ พรหมสุวรรณศิริ. (2538). "ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด," ใน การใช้ห้องสมุดและทักษะการเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. ปัตตานี : โครงการผลิตตำรา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาเขตปัตตานี.

วินัส พิษวณิช, สมจิต วัฒนชาชากุล และเบญจมาศ ดุลยนิติกุล. (2547). สถิติพื้นฐานสำหรับนัก สังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์

วิระศักดิ์ บรรณาธรรม. (2529). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ อุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริรัตน์ ไรจงกิจอำนวย. (2542). ระบบฐานข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ดวงกมลสมัย

สมจิตร อาจอินทร์ และงามนิจ อาจอินทร์. (2540). ระบบฐานข้อมูล : Database system. ขอนแก่น : ภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สังค์ อุทรานันท์. (2528). การศึกษางานวิจัยทางการนิเทศการศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สีปาน ทรัพย์ทอง. (2531). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ในประเทศไทยที่มีผลต่อการสืบค้น สารนิเทศโดยระบบออนไลน์ จากฐานข้อมูล DIALOG. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา บัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุนันทา บุญเสนอ. (2544). บริหารฐานข้อมูล Microsoft Access ด้วย Delphi. กรุงเทพมหานคร : เฟิสท์ แปซิฟิก.

สุนทร แก้วลาย. (2522). "การวิจัยแบบวิทยาศาสตร์กับบรรณารักษศาสตร์," บรรณศาสตร์. 2, 4 : 3 - 29.

สุนทร แก้วลาย และพิมพ์ล เมฆสวัสดิ์. (2538). "บริการฐานข้อมูล," ใน เอกสารประกอบการ เรียนวิชาสารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

สุรัตน์ สิงห์เวียง. (2543). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ระหว่างปีพุทธศักราช 2529 - 2541. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษา ปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พัฒนา สุวรรณเขตนิกม. (2527). "การวิเคราะห์อภิमान การสร้างองค์ความรู้จากการวิจัย,"
พัฒนาศึกษาศาสตร์ ศาสตร์แห่งการเรียนรู้และถ่ายทอดการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร :
แปลน โมทีฟ.
- ไสมรศรี พิบูลย์มณี. (2545). การใช้ฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร จามรมาน. (2527). การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- _____. (2529). "การวิเคราะห์เนื้อหาเรื่อง," วิจัยวิจัย 1 : (พ.ศ. - ศ.ศ. 2529).
- _____. (2531). การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- Afolabi, M. (1971). "The structure of influence in library and information science research in
Nigeria," *World libraries*. 7,2 : 93-112.
- Berelson, Bernard. (1971). *Content analysis in communication research*. New York :
Hafner.
- Best, John W. (1983). *Research in education*. 4th ed. New Delhi : Prentice Hall.
- Carnovskty, Leon. (1957). "Methodology in research and application," *Library trends*.
(6, October) : 234 - 244.
- Clark, Katharine E. and Gomez, Joni. (1990). "Faculty use of database at Texas A & M
university," [Online]. 30, 2 : 214-248. Available [http://thailis web.uni.net.th/?
sp.nextfrom=print.htm&sp.usernumber.p=262917&sp.search.dbid=](http://thailis.web.uni.net.th/?sp.nextfrom=print.htm&sp.usernumber.p=262917&sp.search.dbid=) (20 May 2004)
- Danton, Perium J. (1959). "Doctoral study in librarianship in the United States," *Collage
and research libraries*. 20, 6 : 435-453, 458.
- Dennison, Barbara. (1962). "One magic word : research," *Journal of education of
librarianship*. 3, 2 : 93-105.
- Ghosh, B. N. (1985). *Scientific method and social research*. 3rd ed. New Delhi : Streling
publishing private limited.
- Harter, Stephen P. (1986). *Online information retrival : concepts, prnciples and
technique*. Orlando : Avademic press.
- Holsti, Ole R. (1969). *Content analysis for social science and humanities*. Reading mass :
Addison wesley.

- Huanwen, Cheng. (1966). "A bibliometric study of library and information science research in China," *Asian libraries*. 5, 2 : 30 – 45.
- Hunter, J. E. and Other. (1992). *Meta-analysis*. Beverly Hills, C.A. : SAGE publications.
- Jarvelin, Kalervo and Vakkari, Pertti. (1990). "Content analysis of research articles in library and information science," *Library & information science research*. 12, 4 : 395 – 521.
- Kerlinger, Ferd N. (1986). *Foundation of behavioral research*. 3rd ed. New York : Holt Rinchart and Winston.
- Krippendorff, Klaus. (1980). *Content analysis : an introduction to its methodology*. London : Sage publication Inc.
- Leedy, Paul D. and Ormrod, Jeanne Ellis. (2001). *Practical research : planning and design*. 7th ed. Upper Saddle River, N.J. : Prentice Hall.
- Line, Maurice B. (1967). *Library surveys*. London : Clive Bingley.
- McMullen, Haynes. (1957). "Research in backgrounds in librarianship," *Library trends*. (6, October) :110.
- Newberry, William P. (1978). "Subject perspective of library science dissertation," *Journal of education of librarianship*. 18,3 : 203 – 212.
- Nour, Martyvonne M. (1985). "A Quantitative analysis of the research articles published in Core Library Journal of 1980," *Library and information science research*. 12, 4 : 395 – 421.
- Pool, Ithiel de Sola and Others. (1970). *The prestige press : a comparative study of political symbols*. Cambridge : M.I.T.
- Reichman, Felix. (1964). "History research and library science," *Library trends*. (6, October) : 10.
- Rochester, Maxine K. (1995). "Library and information science in Australia 1985 – 1994 : a content analysis of research articles in the Australian journal and Australian academic & research libraries," *Australian academic and research libraries*. 26, 3 : 163 – 170.
- Sandore, Beth. (1990). "Online searching : what measure satisfaction?," *Library & information science research*. 12, 1 :33 – 54.
- Schick, Frank L. (1962). "Library science research," *Journal of education for librarianship*. 3, 4 : 280 – 291.

- Stieg, Margaret F. (1992). **Change and challenge on library and information science education**. Chicago : American library association
- Tenopir, Carol. (1999). "Databases use in academic library," **Library journal**. 124, 8 : 36 – 38.
- Walker, Richard D. (1963). "The quantity and content of master's thesis accepted and library schools offering the doctor's degree 1994 – 1985," **Journal of education for librarianship**. 3, 4 : 264 – 279.
- Whitney, Frederick F. (1960). **The elements of research**. New York : Prentice-Hall.

ภาคผนวก ก.
แบบวิเคราะห์งานวิจัย

แบบวิเคราะห์งานวิจัย

เรื่อง พัฒนาการงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในฐานข้อมูล
ABI/INFOTRACK, Social Science Citation Index และ Science Citation Index
ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ.1999 – 2003

1. ฐานข้อมูล

- 1) ABI/INFOTRACK
- 2) Social Science Citation Index
- 3) Science Citation Index

2. ผู้เขียนงานวิจัย

3. ชื่อเรื่อง

4. ปีที่พิมพ์

1) ค.ศ.1999	2) ค.ศ.2000	3) ค.ศ.2001
4) ค.ศ.2002	5) ค.ศ.2003	

5. ขอบเขตเนื้อหา

- 1) การบริหาร
- 2) กระบวนการทางเทคนิค
- 3) ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ
- 4) เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้
- 5) ผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ และบริการ
- 6) การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

6) ประเภทของห้องสมุดที่ศึกษา

- 1) ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย
- 2) ห้องสมุดโรงเรียน
- 3) ห้องสมุดประชาชน
- 4) ห้องสมุดเฉพาะ
- 5) หอสมุดแห่งชาติ
- 6) ไม่ระบุประเภทห้องสมุด

ภาคผนวก ข.

บรรณานุกรมงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ในฐานะข้อมูล
ABI/INFROM, Social Science Citation Index และ Science Citation Index
ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ.1999-2003

งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ.1999-2003 จำแนกตามฐานข้อมูล

ฐานข้อมูล Social Science Citation Index (SCI)

1. ด้านการบริหาร

- Abalkhail, Abdulwahab Mohammed. (2001). Testing for differences between factors affecting job satisfaction measures of librarians at King Abdulaziz public library and Al-Imam Muhammad Ibn Saud Islamic university library in Riyadh Saudi Arabia. *DAI-A.* 61, 10 : 3810.
- Anghelescu, Hermina Georgeta-Benedicta. (2001). Public libraries in modern and contemporary Romania : legacy of French patterns and Soviet influences 1830-1990. *DAI-A.* 61, 11 : 4214.
- Beard, Marilyn Miller. (2001). The effect of increased collaboration among the library media specialist and school personal on perceptions of the roles and responsibilities of the library media specialist. *DAI-A.* 61, 9 : 3449.
- Brockmeyer-Klebaum, Donna M. C. (2001). Education to nurture the soul : an interpretive study of a professional leadership institute for librarians. *DAI-A.* 62, 12 : 4640.
- Bull, Sharon Iyleen. (2000). Managerial styles of library directors in institution of the council for Christian colleges and universities. *DAI-A.* 8, 62 : 2616.
- Chambers, Paula Haver. (2001). The effect of the process of collaboration among elementary school library media specialists, teachers and principals on student achievement in Georgia elementary school. *DAI-A.* 62, 2 : 1620.
- Cochrane, Lynn Scott. (2000). The presidential library system : a quiescent policy subsystem. *DAI-A.* 9, 60 : 3521.
- Crawford, Christine A. (2000). Intergroup bias within the library profession : exploring the attitudes of public library administrators. *DAI-A.* 60, 8 : 2722.
- Crumley, Ellen Terese. (2000). How managers and librarians evaluate provincial government department libraries in Nova Scotia. *DAI-A.* 6, 38 : 1403.
- Drake, Miriam A. (2003). National commission on libraries and information science. *Searcher.* 2, 11 : 32.
- Esser, Linda Gerling. (2000). In each other's memory : stories of elementary teacher-librarians and their work. *DAI-A.* 60, 11 : 3830.
- Friesen, John and Oberg, Dianne. (2000). The development of school libraries in Alberta. *DAI-A.* 61, 5 : 1767.

- Garrett, Linda Joyce. (2001). A survey of the application of American Library Association school library standards in the facilities of secondary school constructed in Dallas County, Texas after 1990. *DAI-A*. 62, 4 : 1257.
- Goldberg, Kenneth I. (2001). Organizational learning in the public sector : a study of the university of Arizona library learning organization. *DAI-A*. 61, 9 : 3438.
- Gollop, Cladia. (1999). Library and information science education : preparing librarians for a multicultural society. *Collage & research libraries*. 60, 4 : 385.
- Hammerly, Herman Daniel. (1999). The success and education of professional librarians : a study of correlations between occupational success and some educational factors as perceived by a group of Argentine librarians. *DAI-A*. 60, 5 : 41376.
- Harrell, JoAnne Patricia. (2000). Independent readers increase library use. *MAI*. 38, 2 : 322.
- Hess, Andrew Joseph. (2001). Born-digital : information technology discourse and the transformation of Czech public library roles. *DAI-A*. 61, 11 : 3808.
- Howrey, Mary M. (2001). A case study of library/community agency coordination and health information partnering practices : the teen care network. *DAI-A*. 61, 9 : 3525.
- Jefferson, Malvice E. (2000). Ghanaian volunteer librarians : transformative participation in communities of practice. *DAI-A*. 11, 60 : 3870.
- Karim, Noor Harun Abdul. (2000). Library performance improvement in the low school accreditation process : investigating the relationship between the attributes of the accreditation-related library self-study process and perceived library performance improvement. *DAI-A*. 60, 7 : 186.
- Kingston, Diana Elizabeth. (2000). Academic library managers at work : an analysis of five cases. *DAI-A*. 60, 7 : 2269.
- Kolencik, Patricia Liotta. (2001). Principals and teacher-librarians : building collaborative partnerships in the learning community. *DAI-A*. 62, 5 : 1784.
- Landry, Marie Broussard. (2000). Perception of public library directors regarding job satisfaction of reference librarians. *DAI-A*. 60, 12 : 4230.
- Lee, Soyeon. Organizational culture of an academic library. *DAI-A*. 61, 8 : 2968.
- Lippincott, Hone Kalikman. (2000). Collaboration between librarians and information technologists : a case study employing Kolb's experiential learning theory (David Kolb). *DAI-A*. 12, 60 : 4344.
- Martins, Ellen Caroline. (2002). The influence of organizational culture on creativity and innovation in a university library. *DAI-A*. 61, 4 : 1308.
- McCormick, Catherine. (2000). A study of the job attitudes (job satisfaction, organizational commitment) and career adaptability of members of the library and information science profession. *DAI-A*. 61, 4 : 1308.

- McElrath, Rebecca Eileen. (2000). Perceptions held by academic library directors and chief academic officers about challenges experienced by current academic library directors as an indication of cognitive dissonance. *DAI-A*. 60, 12 : 4230.
- Praditteera, Malivan. (2002). ISO 9000 implementation in Thai academic libraries. *DAI-A*. 63, 1 : 111.
- Shuler, John. (2003). On and off the grid : geographic Information science&technology and academic libraries. *Journal of academic librarianship*. 5, 29 : 327.
- Slygh, Gyneth Liljeblad. (2001). Shake rattle and role! The effects of professional community on the collaborative role of the school librarian. *DAI-A*. 61, 8 : 2696.
- Virkua, Sirje. (2002). The internationalization on Baltic library and information science education with emphasis on the cooperation with Nordic partners. *Education for Information*. 3/4, 20 : 217.

2. ด้านกระบวนการทางเทคนิค

- Afsharzanjani, Ebrahim. (2001). Strategic planning for collection development : application to monograph collection at the state library of new South Wales. *DAI-A*. 62, 8 : 10.
- Al-showaish Ali. (2001). Establishment of a manuscript bibliographical information sharing network among the major libraries in Riyadh Saudi Arabia. *DAI-A*. 61, 8 : 2967.
- Alexander, Gwandolyn. (2001). Business as usual : factors influencing collection development and management of business information resources in borderlands public libraries. *DAI-A*. 62, 4 : 1257.
- Bonnevie, Ellen. (2003). A multifaceted portrait of a library and information science journal : the case of the journal of information science. *Journal of information science*. 29, 1 : 11.
- Ferguson, Anthony. (2002). The library and information needs of Chinese undergraduate radio and television university distance education student. *DAI-A*. 63, 5 : 1669.
- Hernon, Peter. (1999). Editorial : Research in library and information science-reflections on the journal literature. *Journal of academic librarianship*. 25, 4 : 263.
- Mansor, Yushiana. (1999). Issues in developing a cooperative cataloging program in Malaysia : an analysis of MARC records in three university libraries' OPAC databases. *DAI-A*. 4, 60 : 918.
- Marley, Judith L. (2001). Education for music librarianship within the United States : content analysis of selected documentation and structured interviews with selected practitioners. *DAI-A*. 61, 12 : 4597.
- McCracken, Anne. (2000). Perceptions of school library media specialists regarding there roles and practices. *DAI-A*. 61, 4 : 1369.
- Nelson, Frances Joanne Gholson. (2000). Librarians's role in the selection, acquisition and maintenance of library collections : the case of African-ancestry materials and resources. *DAI-A*. 61, 2 : 116.
- Smith, Donald Scott. (2000). An annotated computer catalog of selected items housed in the Rafael Mendez library. *DAI-A*. 61, 2 : 421.

Walters, Lois Kathleen, (1999). Professional development of elementary library media specialist in Chicago public school from 1975-1998. **DAI-A.** 60, 3 : 443.

Walters, Lios Kathleen. (1999). Professional development of elementary library media specialist in Chicago public school from 1975-1998. **DAI-A.** 60, 9 : 3183.

3. ด้านทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ

Abels, Eileen. (2002). Measuring Service Quality : by Martha Kyrillidou and Fred M Heath. **Library & information science Research.** 3, 24 : 303.

Alhomoudy, Ali A. (2002). The organization, technological, and the cultural factors accounting for the diffusion of DOBIS/LIBIS in Saudi Arabian academic libraries. **DAI-A.** 62, 11 : 3608.

Aspray, William. (1999). Command and control, documentation and library science : the origins of information science at... **IEEE annals of the history of computing.** 21, 4 : 4.

Benoit, G. Emerging Frameworks and Methods : Proceedings of the Fourth International Conference of Library and Information Science. **Library Quarterly.** 3, 73 : 349.

Bowles, Mark Donald. (1999). Crisis the information age : How the information explosion threatened science, the library and the human body, 1945-1999. **DAI-A.** 60, 3 : 443.

Britz, Johannes Bothma. From Library Science to Information Science : A matter of survival and natural evolution-a case study at the university of Pretoria. **Journal of education for library & information science.** 1, 44 : 72

Budd, John M. (2003). Current theory in library and information science. **Library quarterly.** 2, 73 : 206.

Caidi, Nadia. (2002). The information infrastructure as a discursive space : a case study of the library community in central and astern Europe. **DAI-A.** 62, 11 : 3609.

Cano, V. (1999). Bibliometric overview of library and information science research in Spain. **Journal of the american society for information science.** 8, 50 : 675.

Case, Donald O. (2003). Current theory in library and information science. **Journal of the american society for information science & technology.** 4, 54 : 358.

Cochrane, Lynn Scott. (2000). The presidential system : a quiescent policy subsystem. **DAI-A.** 60, 9 : 3521.

Cole, Jim. (2003). Dictionary of librarianship : including a selection from the terminology of information science bibliography, reprography, higher education and data processing German-English , English-German. **Serials librarian.** 3, 45 : 129.

Cuban, Sondra. (2000). Before days : woman in a library program in Hilo, Hawai. talk story. **DAI-A.** 60, 9 : 3183.

Delgado, Carlos R. (2002). Cooperative exchange of digital documents among electronic libraries : the case of Latin American : model and cost analysis. **DAI-A.** 63, 2 : 396.

- Denton, Vivienne. (2003). Leadership in the library and information science professions. **Leadership in the library & information science**. 2, 49 : 96.
- Dick, Archie L. (2003). A philosophical framework for library and information science. **Library quarterly**. 1, 73 : 73.
- Edgar, William B. Jr. (2001). Corporate library resource selection and corporate core competencies : exploring the connections. **DAI-A**. 61, 12 : 4596.
- Fiacher, Audery. (2003). Federal agency and federal Library reports : library of congress; center for the book; federal library and information center committee; national agricultural library; national library of medicine; United States government printing office; national technical information service; national archives and records administration; national center of education statistics library statistics program; national commission on libraries and information science; national library of education; educational resources information center. **Bowker annual library and book trade almanac**. 48 : 23
- Germann, Karl. Teacher-librarians and technology : an action research study. **DAI-A**. 39, 3 : 638.
- Goodall, Deborah Lynne. (2000). Research activities in public libraries. **DAI-C**. 61, 1 : 7.
- Graarup, Kasper. (2003). Knowledge and knowing on library information science. **Journal of the American society for information science & technology**. 2, 54 : 182.
- Hamburger, Susan. (2003). The state of digital preservation : an international perspective : proceeding documentation abstract inc. institutes for information Washington, DC. April 24-25 2002. Washington DC. council on list information resources. **Library collections acquisition & technical services**. 3, 27 : 373.
- Harrell, JoAnne Patricia. (2000). Independent readers increase library use. **MAI-A**. 2, 38 : 322.
- Kidrick, Valerie Anne. (2000). Many goodly and pleasant books : The library of Henry VII. **DAI-A**. 61, 6 : 2087.
- Kingston Diana Elizabeth. (2000). Academic library managers at work : an analysis of five cases. **DAI-A**. 7, 60 : 2269.
- LaGuardia, Cheryl. (2003). Encyclopedia of library and information science. **Library journal**. 16, 128 : 127.
- Li, Ai-Tzu. (2002). Librarians' learning in the workplace. **DAI-A**. 62, 11 : 3658.
- Mai, Jens-Erik. (2002). Emerging frameworks and methods : the fourth international conference on conceptions of library and information science. **Bulletin of the American society for information science & technology**. 1, 29 : 28.
- McKechnie, Lynne. (2002). Surveying the use of theory in library and information science research : a disciplinary perspective. **Library trends**. 3, 51 : 406.

- Minishi-Majanja, Mabel. (2003). Mapping and auditing information and communication technologies in library and information science education in Africa : A review of the literature. **Education for information.** 2/3, 21 : 159.
- Mitchell, W. Bede. (2002). Leadership in the Library and Information Science Professions. **College & Research Libraries.** 5, 63 : 476.
- Mohundro, Jenny-Lynn. (1999). The effectiveness of bibliographic instruction on reducing library anxiety in GED student at s community college. **DAI-A.** 60, 6 : 1867.
- Moore, Lara Jennifer. (2001). Restoring order : the ecole chartes and the organization of archives and libraries in France 1820-1870. **DAI-A.** 62, 1 : 291.
- Nisonger, Thomad E. (1999). JASIS and library and information science journal rankings : a review and analysis of the last... **Journal of the American society for information science.** 50, 11 : 1004.
- Oppenheim, Charles. (2002). LISLEX : legal issues of concern to the library and information science sector. **Journal of information science.** 5, 28 : 423.
- Oppenheim, Charies. (2003). LISLEX : legal issues of concern to the library and information science sector. **Journal of information science.** 1, 29 : 57.
- Panizo, Santos and Juan Ignacio. (2001). Education and navarrese bibliographical patrimony in the political joint of XIXth century and first third of the XXth : the library of the secondary education institute of Pamplona. **DAI-A.** 9, 60 : 3183.
- Paustenbaugh, Jennifer Ford. (1999). ARL academic library participation in capital/comprehensive funf-raising compaigns : **DAI-A.** 60, 6 : 1811.
- Radford, Gary P. Trapped in our own discursive formations : toward and archaeology of library and information Science. **Library quarterly.** 1, 73 : 1.
- Roggia, Sally Cruz. (2000). William James Barrow : a biographical study of his formative years and his role in the history of library and archives conservation from 1931 to 1941. **DAI-A.** 60, 10 : 443.
- Seavey, Charies A. (2003). Current theory in library and information Science. **Journal of academic librarianship.** 2, 29 : 122.
- Shim, Wonsik. (2000). A novel approach to the evaluation of research libraries in the United States. **DAI-A.** 10, 60 : 3567.
- Stewart, Douglas J. and Zlatos, Christy. (2003). Knowledge and knowing in library and information science. **Journal of academic librarianship.** 2, 29 : 123
- Taylor, Shauna Marylee. (2002). The impact of downsizing stratigis and processes on Ontario academic research libraries. **DAI-A.** 62, 11 : 3610.
- Terblanche, Fransie. The utilisation of human resources in public libraries in South Africa. **DAI-A.** 61, 3 : 805.

- Van Lill, Cecilia Francina Martina. (1999). A model for user needs and information use studies in library and information services. **DAI-A**. 61, 1 : 15.
- Weaver, Maggie. (2002). Theme issue : library and information science research in Canada. **Feliciter**. 5, 48 : 220.
- Zhao, Shuyuan. (2000). Use-based virtual reorganization of a library collection : an empirical study. **DAI-A**. 61, 6 : 2086.

4. ด้านเทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้

- Al-Zahrani, Rashed Said. (2000). Perceptions concerning information technology (IT) innovations and IT training in university libraries in Saudi Arabia. **DAI-A**. 61, 5 : 1661.
- Barnard, John Phillip. (2000). A study internet and library use in an academic setting. **DAI-A**. 61, 2 : 577.
- Ben, Omran and Abdulaziz Ibraheem. (2001). Library anxiety and internet anxiety among graduate students of a major research university. **DAI-A**. 62, 5 : 1620.
- Bowles, Mark Donald. (1999). Crisis in the information age : how the information explosion threatened science, democracy, the library and the human body 1945-1999. **DAI-A**. 60, 3 : 857.
- Brody, Fern Elise. (2001). Planning for the balance between print and electronic journals in the hybrid digital library : Lesson learned from large ARL libraries. **DAI-A**. 62, 5 : 1620
- Carlin, Andrew P. (2003). Disciplinary debates and bases of interdisciplinary studies : The place of research ethics in library and information science. **Library & information Science Research**. 1, 25 : 3.
- Chao, Hungyune. (2001). The development and testing of criteria for assessing the quality of academic on the web. **DAI-A**. 61, 12 : 4596.
- Clark, Kimbrey. (2002). Internet use to perform collection development among independent school librarians in the Pacific Northwest. **DAI-A**. 63, 1 : 13.
- Derman, Iona Susan. (2001). Accessible design for library web sites : An online handbook and technology guide. **DAI-A**. 39, 1 : 9.
- Dick, Archie L. (1999). Epistemological positions and library and information science. **Library quarterly**. 3, 69 : 305.
- Dilevko, Juris. (2000). As the library turns : woman, technology and advertisements in the wired world. **DAI-A**. 60, 8 : 2723.
- Gibson, Ian Eric. (2002). Data mining analysis of digital library database usage patterns as a tool facilitating user navigation. **DAI-A**. 63, 3 : 802.
- Gohlke, William Richard. (2001). Using project controls to update a university library's automated system. **DAI-A**. 39, 5 : 1273.
- Harer, John Brady. (2001). Performance measures of quality for academic libraries implementing continuous improvement program : a delphi study. **DAI-A**. 62, 4 : 1257.

- Haynes, Dorothy Elizabeth. (2000). The Texas library connection network : usage by school library media
- Kim, Kyunghye. (2002). A model of digital library information seeking process (DLISP Model) as a frame for classifying usability problem. *DAI-A*. 5, 63 : 1604.
- Laroie, David. (1999). Eclipsing dystopia : the public library as an internet service provider to invert the panoptic paradigm of the internet. *DAI-A*. 9, 60 : 3329.
- Lavoie, David Robert. (1999). Eclipsing dystopia : the public library as an internet service provider to invert the panoptic of the internet. *DAI-A*. 60, 9 : 3329.
- Mansor, Yushiana. (1999). Issues in developing a cooperative cataloging program in Malaysia : An analysis of MARC records in three university libraries'OPAC databases. *DAI-A*. 60, 4 : 918.
- specialists related to the stages of concern. *DAI-A*. 60, 12 : 4229.
- McGown, Kathleen A. (2001). Knowledge management in the twenty-first century: the role of the academic librarian. *DAI-A*. 61, 7 : 2503.
- Mckiel, Allen William. The transition of the Ivy Tech State college library system from tradition to electronic (Indiana). *DAI-A*. 62, 2 : 412.
- McNeely, Bonnie Michaels. Longitudinal study of the collection development patterns of libraries in the association of research libraries and the online computer library center, and Texas academic libraries using the OCLC/AMIGOS collection analysis compact disc to assess strengths, weaknesses and overlap for 1985-1995. *DAI-A*. 62, 4 : 1258.
- Minishi-Majanja, Mable K. (2003). Information and communication technologies in library and information science education in Kenya. *Education for information*. 4, 21 : 243.
- MosQueda, Barbara Ray. (1999). The perceptions of the role of the library media program and the library media specialist in selected National Blue Ribbon School in Florida. *DAI-A*. 3, 60 : 577.
- Nelson, Michael Lloyd. (2001). Buckets: smart object for digital libraries. *DAI-A*. 61, 10 : 5411.
- Paque, Diana Reimer. (2003). The California library networking project : decision making and stakeholder participation and satisfaction. *DAI-A*. 63, 9 : 3353.
- Pathy, Kavitha. (2000). Design of a user interface to facilitate searching in a digital library. *DAI-A*. 38, 5 : 1327.
- Paustenbaugh, Jennifer Ford. (1999). ARL academic library participation in capital/comprehensive fund-raising campaigns : An analysis of effectiveness and capacity. *DAI-A*. 6, 60 : 1811.
- Prestamo, Anne M. (2001). A comprehensive inventory of technology and computer skills for academic reference librarians. *DAI-A*. 61, 9 : 3401.
- Rukassuk, Narumol. (2000). Effects of learning styles and participatory interaction modes on achievement of Thai students involved in web-based instruction in library and information science. *DAI-A*. 61, 6 : 2088.

- Sandhu, Tahir Sohail. (2001). Beyond American memory : technologies of library and office automation and their impact on multimedia computing for public education in the United States 1963. *DAI-A.* 62, 2 : 493.
- Slone, Debra Jean. (2001). Road maneuvers : information-seeking behaviors of public library users on the internet. *DAI-A.* 62, 3 : 818.
- Tuominen, Kimmo. (2002). Knowledge formation and digital library design : a constructionist analysis. *DAI-A.* 63, 2 : 177.
- Van Lill, Cecilia Francina Martina. (2000). A model for user needs and information use studies in library and information services. *DAI-A.* 1, 61 : 15.
- Woniczka-Paruzal, Bronisawa. Experiences of library and information science (LIS) studies accreditation in the context of quality assurance systems in Poland. *Education for information.* 1, 21 : 49.
- Xu, Hong. (2003) Information technology courses and their relationship to faculty in different professional ranks in library and information science programs. *Library & information science research.* 2, 25 : 207
- Yu, Hong Heather. (1999). Digital multimedia library indexing and retrieval. *DAI-A.* 60, 2 : 779.

5. ด้านผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

- Adkins, Denice Christine. (2000). The effect of hispanic population proportion on Arizona public library services to the Spanish-speaking. *DAI-A.* 61, 3 : 804.
- Alsulaiman, Abdulhameed. (2002). Academic libraries in Saudi Arabia : a comparative study of the performance of their information services and support facilities. *DAI-A.* 62, 9 : 2916.
- Arishee, Jebreel H. (2001). Personal and cultural values as factors in user satisfaction : a comparative of users of library services. *DAI-A.* 61, 12 : 4596.
- Assery, Saeed S. (2001). Factors impaction the availability of library use instruction services in university libraries in Saudi Arabia. *DAI-A.* 62, 1 : 12.
- Bruns, Elizabeth Chalmers. Boars member practice and knowledge : students' first amendment rights in library selection. *DAI-A.* 62, 6 : 1992
- Clancy, Phyllis Anne. (2000). Using focus groups to identify patient needs in the implementation of a patient health library. *DAI-A.* 38, 4 : 977.
- Cook, Carol Colleen. (2002). A mixed-methods approach to the identification and measurement of academic library service quality constructs. *DAI-A.* 62, 7 : 2295.
- Cooper, Linda C. (2001). The socialization of information behavior : A study of the move from personal typification towards intersubjectivity in children's understanding of library information. *DAI-A.* 61, 10:
- Dom, Kaye Lynn. (2002). The story of a librarian contributing to seventh grade students' reading. *DAI-A.* 40, 2 : 290.
- Goodall, Deborah Lynne. (2000). Research activities in public libraries. *DAI-A.* 1, 61 : 7.

- Johnson, Teresa A. (2002). A textual analysis of librarians' work : conflicts in service and management practices. *DAI-A*. 40, 5 : 1097.
- Landrum, Hollis Taylor, Jr. (1999). An analysis of the ability of an instrument to measure quality service and library success. *DAI-A*. 60, 10 : 3811.
- Liu, Yan Quan. (2000). Analytical comparison of usefulness of the national public library statistics in the United States and people's Republic of China. *DAI-A*. 60, 9 : 443.
- Lu, Cathy Anne. (2000). Indochinese students behavior in using academic libraries : a case study. *DAI-A*. 38, 6 : 1404.
- Millard, Sandra Karin. (1999). How delaware education and policy leaders define a successful university/state K-12 education partnership : A state K-12/university library online resource partnership. *DAI-A*. 60, 4 : 147.
- Panizo, Santos. (1999). Education and navarrese bibliographical patrimony in the political joint of XIXth century and first third of the XXth : the library of the secondary education institute of Pamplona. *DAI-A*. 61, 12 : 4597.
- Rhodes, Deborah LaVonne. (1999). The cost-effectiveness of public library service in metropolitan areas : a comparative analysis of consolidated multiple jurisdictional public libraries and single jurisdictional in six metropolitan counties in the State of Ohio. *DAI-A*. 60, 4 : 919.
- Robinson, Alice Annmarie. (2000). The Queens public library adult learning center's role in providing literacy services to adult populations. *DAI-A*. 61, 6 : 2148.
- Salvatore, Cecilia Lizama. (2001). Community, institution and identity in the Chamorro speech community : an ethnographic study of how they shape information-seeking discourse in the library. *DAI-A*. 61, 8 : 2965.
- Saxton, Matthew Locke. (2001). Evaluation of reference service in public libraries using a hierarchical linear model : applying multiple regression analysis to a multi-level research design. *DAI-A*. 61, 7 : 2503.
- Terblanche, Fransie. (2000). The utilization of human resources in public libraries in South Africa. *DAI-A*. 3, 61 : 805.
- Thomas, Margie Jean Klink. (2001). School library media services and the integration of the vocational education and academic curricula in three Florida high school : a comparative case study. *DAI-A*. 61, 7 : 2503.

5. การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

- Abdoler-Shroyer, Katherine. (1999). A study of the scheduling of classes in the library media centers of Missouri combined K-12 schools serving their student populations with one library media center. *MAI*. 37,6 : 1549.

- Besant, Michele. (1999). Perceptions of difference : a grounded theory study with white lesbian librarians. **DAI-A.** 60, 6 : 1810.
- Butdisuwan, Sujin Gorman. (2002). Library and information science education in Thai public universities. **Education for Information.** 3/4, 20 : 169.
- Cammack, Ann Klinovsky. (2002). An exploration of the impact of scheduling on public secondary school library use. **DAI-A.** 62, 8 : 2617.
- Chang, Durk Hyun. (2001). Knowledge, culture, and identity : American influence on the development of library and information science in South Korea since 1945. **DAI-A.** 61, 8 : 2968.
- Cherry, Virginia Rose. (1999). The effect of library automation at Richard Bland Collage : a program evaluation. **DAI-A.** 60, 6 : 2221.
- Coleman, Jr. Sterling. (2003). Librarianship and Information Science in Nigeria 1966-1999. **International Information & library review.** 1, 35 : 51.
- Crumley, Ellen Terese. (2000). How managers and librarians evaluate provincial government department libraries in Nova Scotia. **MAI.** 38, 6 : 1043.
- El Bennani and Fauzia Khalil. (2003). Librarianship as a profession : an investigation of Libyan librarians' attitudes. **DAI-A.** 63,7 : 2400.
- Enujiokwe, Emmanuel Anayochukwu. (2002). Perceptions of adult public library users and librarians of the roles and responsibilities of public libraries in the age of technology. **DAI-A.** 62, 8 : 2617.
- Fulton, Tara Lynn. (2002). Integrating academic libraries and computer centers : a phenomenological study of leader sensemaking about organizational restructuring. **DAI-A.** 62, 12 : 4085.
- Gibbons, Robin Denise. (1999). A core curriculum? Master's degree catalog course offerings at universities and colleges with NCATE-approved school library media specialist programs. **MAI.** 37, 5 :1279.
- Gregory, Vicki L. (2002). Planning for the internationalization of a Postgraduate Degree Professional programme in library and information science. **Higher in Europe.** 3, 27 : 261.
- Hammerly, hernan Daniel. (1999). The success and education of professional librarians : A study of correlations between occupational success and some educational factors as perceived by a group of Argentine librarians. **DAI-A.** 5, 60 : 1376.
- Hidenbrand, Suzanne. (1999). The information age versus gender equity? technology and values in education for library and information science. **Library trends.** 4, 47 : 669.
- Hood, William W. (2002). Solving problem in library and information science using fuzzy set theory. **Library trends.** 3, 50 : 393.
- Jefferson, Malvice E. (2000). Ghanaian volunteer librarians : transformative participation in communities of practice. **DAI-A.** 60, 11 : 3870.
- Jenkins, Carolyn Sue Ottinger. (2002). Empowering agent for Oklahoma school learning communities : an examination of the Oklahoma library improvement program. **DAI-A.** 62, 2 : 396.

- Kigongo-Bukenya, I M.N. Towards a viable curriculum : A comparative study of curricula at the East African school of library and information science and the departments of library and information studies of the universities of Wales, Botswana and Capetown. **Education for information.** 2/3, 21 : 113.
- Kraim, Noor Harun Abdul. (2000). Library performance improvement in the law school accreditation process : Investigating the relationship between the attributes of the accreditation-related library self-study process and perceived library performance improvement. **DAI-A.** 7, 60 : 2269.
- Lawley, Elizabeth Lane. (2000). Making sense of doctoral student attrition in library and information science. **DAI-A.** 61, 1 : 443.
- Lin, Chih-feng P. (2000). Changes in stated job requirements of director positions of academic libraries in the United States : A content analysis of qualifications and job expectations as advertised in selected professional periodicals. **DAI-A.** 61, 4 : 1207.
- Marinko, Irena. (1999). Introduction to library and information science education in Slovenia. **Journal of education for library & information Science.** 40, 4 : 299.
- McCoy, Brenda S. (2001). A survey of practicing school library media specialists to determine the job competencies that they value most. **DAI-A.** 62, 3 : 821.
- McFadden, Kevin Michael. (2001). Overdue : An investigation and exploration of grade 10 student perceptions of a teacher-librarian and a school media centre. **DAI-A.** 39, 2 : 312.
- Millard, Sandra Karin. (1999). How Delaware education and policy leaders define a successful university/state k-12 education partnership : state k-12 university library online resource partnership. **DAI-A.** 4, 60 : 962.
- Mikalishen, Wendy Eleanor. (2001). The role of the teacher-librarian in the teaching of information literacy in the intermediate grades. **DAI-A.** 39, 6 : 2617.
- Mosqueda, Barbara Ray. (1999). The perceptions of the role of the library media program and the library media specialist in selected National Blue Ribbon School in Florida. **DAI-A.** 60, 3 : 577.
- Parrish, Darlene Ann. (2001). The impact of leadership behavior on organizational commitment and job autonomy of information services librarians. **DAI-A.** 62, 1 : 13.
- Raju, J. (2003). The core in library and/or information science education and training. **Education for information.** 4, 21 : 229.
- Ray, Michael Stephen. (2000). Shifting sands : the jurisdiction of librarians in scholarly communication. **DAI-A.** 61, 2 : 528.
- Robins, David. (2002). Information architecture in library and information science curricula. **Bulletin of the American society for information science and technology.** 2] 28 : 141.
- Saechan, Chumchit. (2001). The continuing education needs of academic librarians in the south of Thailand. **DAI-A.** 62, 5 : 1621.

- Small, Ruth Y. (1999). A comparison of the resident and distance learning experience in library and information science. *Journal of education for library & information science*. 1, 40 : 27.
- Straessle, Gretchen Anne. (2001). Teachers' and administrators' perceptions and expectations of the instructional consultation role of the library media specialist. *DAI-A*. 39, 1 : 10.
- Wallace, Debra. (2002). Curriculum development in library and information science programs : a design model. *Journal of education for library & information science*. 4, 43 : 283.
- Whitmire, Ethelene. (2001). The influence of academic library experiences on undergraduates critical thinking during three years of college. *DAI-A*. 62, 1 : 102.
- Winston, Mark. (2003). Leadership competencies in library and information science : marketing as a component of LIS curricula. *Journal of education for library & Information Science*. 2, 44 : 177.

ฐานข้อมูล ABI/INFROM

1. การบริหาร

- Abbas, June Marie. (1999). Smoothing the information seeking path : removing representational obstacles in the middle school digital library environment. *DAI-A*. 2, 64 : 320.
- Baruchson-Arbib, Shitra. (2002). A view to the future of the library and information science profession : a Delphi study. *Journal of the American society for information science & technology*. 5, 53 : 397.
- Bates, Douglas K. (2002). Implementing an integrated library system : the research development and validation of an implementation handbook. *DAI-A*. 5, 63 : 1632.
- Beaird, Marilyn Miller. (2001). The effect of increased collaboration among the library media specialist and school personnel on perceptions of the roles and responsibilities of the library media specialist. *DAI-A*. 9, 61 : 3449.
- Becker, Patti Llayton . (2002). Up the hill of opportunity : american public libraries and ALA during world war II. *DAI-A*. 4, 63 : 1171.
- Boden, Dana Wayne Rippy. (2002). Department chair faculty development activities and leadership practices : university libraries faculty perceptions. *DAI-A*. 3, 63 : 804.
- Bonnevie, Lllen. (2003). A multifaceted portrait of library and information science journal : the case of the *Journal of information science*. 1, 29 : 11.
- Britz, Johannes. (2003). From library science to information science : a matter of survival and natural evolution-a case study at the university of Pretoria. *Journal of education for library & information science*. 1, 44 : 72.
- Budd, John M. (2001). Instances of ideology in discursive practice : implications for library and information science. *Library quarterly*. 4, 71 : 498.

- Buddy, Juanita Warren. (2003). Perceptions and states of concern of selected high school library media specialists about GALILEO a statewide virtual library. *DAI-A*. 11, 63 : 3773.
- Burd, Barbara Anne. (2002). Work values of librarians in academic libraries : exploring the relationships between values job satisfaction commitment and intent to leave. *DAI-A*. 6, 63 : 2034.
- Carson, Janet Diane. (2003). The professional labour process in the academic library : a political economic analysis. *DAI-A*. 9, 63 : 3360.
- Crawford, Christine A. (1999). Intergroup bias within the library profession : exploring the attitudes of public library administrators. *DAI-A*. 8, 60 : 2722.
- Darden, Barbara Simpson. (2003). Career paths of African women academic library administrators. *DAI-A*. 1, 64 : 11.
- Drake, Miriam A. (2003). National commission on libraries and information science. *Searcher*. 2, 11 : 32.
- Gardieff, Cheryl Perkins. (2003). An analysis of multiple means of providing library media orientation to sixth-grade students. *DAI-A*. 11, 63 : 3774.
- Gollop, Claudia J. (1999). Library and information science education : Preparing librarians for a multicultural society. *College & Research Libraries*. 4, 60 : 385.
- Hey, Jessie Margaret Nancy. (2003). Evaluating GIGA : Resource discovery agents for digital libraries. *DAI-A*. 1, 64 : 5.
- Hommerding, Leroy. (2003). Thinking style preferences among the public library directors of Florida. *DAI-A*. 11, 63 : 5545.
- Kingston, Diana Elizabeth. (2000). Academic library managers at work : an analysis of five cases. *DAI-A*. 7, 60 : 2269.
- Landry, Marie Broussard. (2000). Perception of public library directors regarding job satisfaction of reference librarians. *DAI-A*. 12, 60 : 4230.
- Lippincott, Jone Kalikman. (2000). Collaboration between librarians and information technologists : A case study employing Kolb's experiential learning theory. *DAI-A*. 12, 60 : 4344.
- Mai, Jens-Erik. (2002). Emering Framework and methods : the fourth international conference on conception of library and information science. *Bulletin of the americans society for information science & technology*. 1, 29 : 28
- Mattern, Shannon Christine. (2002). Building ideologies : a case study of the settle public library building and its embodied ideas, ideas and values. *DAI-A*. 3, 63 : 807.
- McKinney, William Allen. (2002). Policy and power : the role of the neighborhood library in the community and the forces that add to or detract from its efficacy. *DAI-A*. 1, 63 : 253.
- Mengxioung, Liu. (2001). Contributions of Chinese-American librarians to library and information science. *Chinese in history*. 3, 34 : 44.

- Moorman, John A. (2002). Combined school/public libraries in the United States : Three comparative case studied. **DAI-A**. 2, 63 : 397.
- Morales Arroyo, Miguel Angle. The physiology of collaboration : an investigation of library-museum-university. **DAI-A**. 9, 64 : 3118.
- Oberg, Steven J. (2002). Jump start your Career in library and information science. **Serials librarian**. 3/4, 42 : 291.
- Pavlovaky, Lilia. (2004). Values in library design. **DAI-A**. 9, 64 : 3119.
- Radford, Gary P. (2003). Trapped in our own discursive formations : toward an archaeology of library and information science. **Library quarterly**. 1,73 : 1.
- Ray, Bernice. (2003). An assessment of burnout in academic librarians in America using the maslach burnout inventory. **DAI-A**. 10, 63 : 3405.
- Ray, Michael Stephen. (2000). Shifting sands : the jurisdiction of librarian in scholarly communication. **DAI-A**. 2, 61 : 528.
- Spring-Gifford and Christine Marie. (2000). The development of school libraries in Alberta. **DAI-A**. 5, 61 : 1767.
- Virkus, Sirje. (2002). The internationalization of Baltic library and information science education with cooperation with Nordic. **Education for information**. 3/4, 20 : 217.
- Walther, James Harmon. (2004). Academic library administration : a case examination of Faculty-librarian perception of journal cancellations and the decision-making process in a large urban institution. **DAI-A**. 7, 64 : 2408.
- White, Larry Nash. (2002). Does counting count : an evaluation study of the use and impact of performance measurement in Florida public libraries. **DAI-A**. 3, 63 : 805.
- Worrell, Diane Featherston. Patricia B. Knapp. : Pioneer in library instruction. **DAI-A**. 3, 63 : 805.

2. กระบวนการทางเทคนิค

- Ams, Jennifer Weil. (2003). The geography of access : the impact of governance and institutional factors on the purchase of controversial materials by United States public libraries. **DAI-A**. 3, 64 : 704.
- Aspray, William. (1999). Command and control documentation and Library Science : the origins of information science at... **IEEE annals of the history of computer**. 4, 21 : 4.
- Bohdan, S Wynar. (2000). Libraries unlimited releases new library and information science titles. **Computer in libraries**. 2, 20 : 16.
- Botha, Deonie Frandcesca. (2001). Mentoring as a method of human resource development : with special reference to the application there of at national library of South Africa. **MAI**. 3, 39 : 620.
- Chan, Donna Camille. (2003). Maintaining professional competence : Impact of organization and individual factors on the updating activities of public reference librarians. **DAI-A**. 12, 63 : 4136

- Coleman Jr., Sterlingl. (2003). Librarianship and information science in Nigeria 1966-1999. **International information & library review**. 1, 35 : 51.
- Dick, Archie L. (1999). Epistemological positions and library and information science. **Library quarterly**. 3, 69 : 305.
- Gedeon, Jukie Ann. (2003). The development of an instrument to measure projected attributions in performance assessments for library professionals. **DAI-A**. 12, 63 : 4173.
- Hamburger, Susanl. (2003). The State of digital preservation : an international perspective : conference proceedings documentation abstracts inc. institutes for information science, Washington DC. April 24-25, 2002 . **Library collections acquisitions & technical services**. 3, 27 : 373.
- Mansor, Yushiana. (1999). Issues in developing a cooperative cataloging program in Malaysia : an analysis of MARC records in three university libraries' OPAC databases. **DAI-A**. 4, 60 : 918.
- Mohundro, Jenny Lynn. (1999). The effectiveness of bibliographic instruction on reducing library anxiety in GRD students at a community. **DAI-A**. 6, 60 : 1867.
- Nelson, Frances Joanne Gholson. (2000). Librarians' role in the selection, acquisition and maintenance of library collections : the case of African ancestry materials and resources. **DAI-A**. 2, 61 : 409.
- Shepherd, Sonya Senithia Gaither. (2004). The relationship between computer skills and the levels of technostress among faculty and academic librarians from selected institutions within the university system of Georgia. **DAI-A**. 10, 64 : 3559.
- Shiaw, Horn-yeu. (2004). New interaction techniques for the digital library : three-dimensional focus+context interactive visualization. **DAI-A**. 7, 64 : 3375.
- Uzun, Ali. Library and information sciencer in developing countries and Eastern European Countries : a brief bibliometric perspective. **International information & library review**. 1, 34 : 21.

3. ทฤษฎีการและแหล่งสารสนเทศ

- Al-Ghamdi and Ali Saad Al-Ali. (2003). Factors associated with research and publication productivity of library and information studies faculty in Aaudi-Arabian universities. **DAI-A**. 12, 63 : 4136.
- Benoit, G. (2003). Emerging frameworks and mthods : proceedings of the fourth international conference on conception of library and information science. **Library quarterly**. 3, 73 : 349.
- Blowles, Mark Donald. (1999). Crisis in the information age : how the information explosion threatened science, democracy, the library and the human body 1945-1999. **DAI-A**. 3, 60 : 857.
- Budd, John M. (2003). Current theory in library and information science. **Library quarterly**. 2, 73 : 206.
- Cano, V. (1999). Bibliometric overview of library and information science research in Spain. **Journal of the American society for information science**. 8, 50 : 675.
- Chu, Clara M. (2002). Ethnic diversity in library and information science. **Library quarterly**. 1, 72 : 136.

- Clark, Patricia. (2003). The politics of information : libraries and librarianship in the Western Cape, South Africa 1930s-1960s. **DAI-A**. 11, 63 : 4051.
- Cole, Jim. Dictionary of Librarianship : Including a selection from the terminology of information science, bibliography, reprography higher education and data processing ; German-English, English-German. **Serials librarian**. 3, 45 : 129.
- Cox, Rivhard J. (2001). Archival education in North American library and information science schools. **Library Quarterly**. 2, 71 : 141.
- Davis, Donald G. (2000). Library and information science annual. **Libraries & culture**. 3, 35 : 495.
- Denton, Vivienne. (2003). Leadership in the library and information science professions. **Felciter**. 2, 49 : 96.
- Dick Archie L. (2003). Philosophical framework for library and information science. **Library quarterly**. 1, 73 : 73.
- Dye, Judith. (2000). Foundations of library and information science. **Reference & user services quarterly**. 3, 39 : 315.
- Edwards, Brendan Frederick R. (2004). Paper talk : print culture, libraries and aboriginal people in Canada before 1960. **DAI-A**. 1, 42 : 93.
- Elmborg, James. (2002). Knowledge and knowing in library and information science. **Library & the academy**. 3, 2 : 492.
- Fischer, Audrey. (2002). Federal agency and federal library report : library of congress; center for the book; federal library and information center committee; national commission on libraries and information science; national agricultural library; national library of medicine; United States government printing office; national technical information service; national archives and records administration; national library of education statistic library statistics program; national library of education; educational resources information center. **Bowker annual library and book trade almanac**. 47, 2002 : 27-121.
- Fischer, Audrey. (2003). Federal agency and federal library reports : library of congress ; center for the book ; federal library and information center committee ; national agricultural library ; national library of medicine : United States government printing office ; national technical information service; national archives and records administration; national center for education statistics library statistics program; national commission on libraries and information science; national library of education; education resources. **Bowker annual library and book tread almanac**. 48 : 23.
- Floridi, Luciano. (2002). On defining library and information science as applied philosophy of information. **Social epistemology**. 1, 16 : 37.
- Graarup, Kasper. (2003). Knowledge and knowing on library information science. **Journal of the American society for information science & technology**. 2, 54 : 182.

- Hernon, Peter. (1999). Research in library and information science-reflections on the journal literature. **Journal of academic librarianship**. 4, 25 : 263.
- Hunter, Marsha Trentham. (2003). The school library media specialist the social studies teacher and collaboration : their roles in teaching primary sources in the secondary classroom. **DAI-A**. 11, 63 : 3774.
- Jenkins, Lawrence. (2001). Issues for libraries and information science in the internet age. **Community & junior college libraries**. 4, 10 : 77.
- LaGuardia, Cheryl. (2003). Encyclopedia of library and information science. **Library journal**. 16, 128 : 127.
- Mann, Thomas, The importance of books, free access, and library as places-and the dangerous inadequacy of the information science paradigm. **Journal of academic librarianship**. 4, 27 : 268.
- McCarthy, Cheryl A. (2000). Journal of the century in library and information science. **Serials librarian**. 2, 39 : 121.
- Miller, Joan P. (2003). Teacher-librarians' perceptions of resource centre volunteers in Regina's public elementary schools : a qualitative study. **DAI-A**. 2, 41 : 353.
- Mitchell, W. Bede. (2002). Leadership in the library and information science professions. **College & research libraries**. 5, 63 : 476.
- Morgan, Peter. (2001). Harrod's librarians glossary and reference book/ concies dictionary of library and information science. **Health information & libraries journal**. 2, 18 : 133.
- Nisonger, Thomas. (1999). JASIS and library and information science journal ranking : a review and analysis of the last...**Journal of the American society for information science**. 11, 50 : 1004.
- Oppenheim, Charls. (2002). LISLEX : legal issues of concern to the library and information science sector. **Journal of information science**. 5, 28 : 423.
- Oppenheim, Charles. (2003). LISLEX : legal issues of concern to the library and information science sector. **Journal of information science**. 3, 29 : 211.
- Panizo, Santos and Juan Ignacio. (2001). Education and Navarrese bibliographical patrimony in the political joint of XIXth century and first third of the XXth : The library of the secondary education institute of Pamplona. **DAI-A**. 12, 61 : 4597.
- Powell, Ronald R. (2002). Library and information science practitioners and research. **Library & information science research**. 1, 24 : 49.
- Rhodes, Kelly C. (2001). Ethnic diversity in library and information science . **College & research libraries**. 5, 62 : 489.
- Roggia, Sally Cruz. (2000). William James Barrow : a biographical study of his formative years and his role in the history of library and archives conservation from 1931 to 1941. **DAI-A**. 10, 60 : 3566.

- Seavey, Charles A. Current theory in library and information science. **Journal of academic librarianship.** 2, 29 : 122.
- Shim, Wonsik. (2000). A novel approach to the evaluation of research libraries in the United States. **DAI-A.** 10, 60 : 3657.
- Smith Allen. (2000). Information sources in library and information science doctoral research. **Journal of academic librarianship.** 1, 26 : 76.
- Strum, Brian. (2000). Folkloristic Approaches in Library and Information Science. **Journal of Education for Library & Information Science.** 1, 41 : 69.
- Stabler, Karen. (2001). Issues for libraries and information science in the internet Age. **Reference & usre services quarterly.** 2, 41 : 201.
- Terblanche, Fransie. (2000). The utilization of human resources in public libraries in South Africa. **DAI-A.** 3, 61 : 805.
- Van, Kampen and Doris Judy. Library anxiety the information search process and doctoral use the library. **DAI-A.** 7, 64 : 2297.
- Weaver, Maggie. (2002). Theme issue : library and information science research in Canada. **Felicitier.** 5, 48 : 20.
- Williams, Wilda W. (2001). Issues for libraries and information science in the internet age. **Library journal.** 19, 126 : 103.
- Wilson, H. W. (1999). Wilson releases library literature & information science. **Information today.** 8, 16 : 45.
- Wing, Carol Moen. (2003). Many goodly pleasaunt bakes : the Royal Library of Henry VIII. **DAI-A.** 2, 41 : 337.

4. เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้

- Azfar, Farid Mohammed. (2004). Technology libraries and the geographies of information : a case study of the university of Southern California. **MAI.** 1, 42 : 86.
- Baule, Steven Michael. (2002). One hundred years of school library and educational technology development : a case study of the new Trier Township high school district. **DAI-A.** 6, 63 : 2051.
- Brown, Jerry R. (2002). An evaluation of Missouri high school library web pages. **DAI-A.** 5, 40 : 1097.
- Carlin, Andrew. (2003). Disciplinary debates and bases of interdisciplinary studies : the place of research ethics in library and information science. **Library & information science research.** 1, 25 : 3.
- Chanchani, Samiran. (2002). Architecture and central public libraries in America 1887-1925 : a study of conflicting institutions and mediated designs. **DAI-A.** 3, 63 : 791.
- Cherry, Virginia. (1999). The effect of library automation at Richard Bland College : a program evaluation. **DAI-A.** 6, 60 : 2221.

- Cross, Douglas. (2003). Determining standards for sources of free information on the Internet for inclusion in academic library holding by 2010. *DAI-A*. 3, 64 : 705.
- Cuban, Sondrs. Before days : women in a library literacy program in Hilo, Hawaii. *DAI-A*. 9, 60 : 3183.
- Dilevko, Juris. (2000). As the library turns : woman, technology and advertisements in the wired world. *DAI-A*. 8, 60 : 2723.
- Figa, Elizabeth Gremore. (2003). Mapping and storytelling and information system : an historical and ethnographic case study of the first circuit rider medical library program. *DAI-A*. 11, 63 : 3773.
- Flynn, David A. (2004). Seeking peer assistance via the Internet : university reference librarians' use of electronic mail to request information form weak and latent ties. *DAI-A*. 3, 40 : 715.
- Greenan, Elizabeth Anne. (2003). Together we'er : the process of better : the process of collection development in a Prince Edward Island elementary school library. *MAI*. 2, 41 : 357.
- Greer, Ann T. (2002). A model for the *DAI-A*. 1, 61 : 15.e delivery and evaluation of asynchronous and interactive synchronous library services at Southern Adventist university. *DAI-A*. 4, 63 : 1169.
- heting, Chu. (2002). Library and information science schools In Canada and USA : a webometric perspective. *Journal of education for library & information Science*. 2, 43 : 110.
- Hood, William W. (2002). Solving problem in library and information science using fuzzy set theory. *Library trends*. 3, 50 : 393.
- Jacso, Peter. (2001). Electronic shoe for the Cobbler's Children : treatment of digital journals in library and information science databases. *Online*. 4, 25 : 46.
- Jurkowski, Odin Lech. (2004). An analysis of library web sites at colleges and universities serving distance education students. *DAI-A*. 8, 40 : 2583.
- Kim, Yunkeum. (2004). Measuring and assessing internet service quality at public libraries. *DAI-A*. 8, 64 : 2689.
- Lavoie, David Robert. (2000). Eclipsing dystopia : the public library as an Internet service provider to invert the panoptic paradigm of the internet. *DAI-A*. 9, 60 : 3229.
- Liu, Xiaoming. (2003). Federating heterogeneous digital libraries by metadata harvesting. *DAI-B*. 1, 64 : 288.
- Lokey, Patricia Kile. (2003). Analysis of the effectiveness of library instruction among remote users of online database. *DAI-A*. 3, 64 : 705.
- Lui, Yan Quan. (2000). Analytical comparison of usefulness of the national public library statistics in the United States and People's Republic of China. *DAI-A*. 9, 60 : 3183.
- Masqueda, Brabara Ray. (1999). *The perceptions of the role of the library media program and the library media specialist in selected National Blue Ribbon Schools in Florida*. *DAI-A*. 3, 60 : 577.
- Miksa, Shawen D. (2002). Pigeonholes and punchcards : identifying t he division between library classification research and information retrieval research, 1952-1970. *DAI-A*. 6, 63 : 807.

- Minishi-Majanja K. (2003). Mapping and auditing information and communication technologies in library and information science education in Africa. **Education for Information**. 2/3, 21 : 159.
- Paustenbaugh, Jennifer Ford. (1999). ARL academic library participation in capital/comprehensive fund-raising campaigns : analysis of effectiveness and capacity. **DAI-A**. 6, 60 : 1811.
- Praputum, Korapat. (2003). The experience of Saint John university library staff members with technology in workplace. **DAI-A**. 4, 41 : 878
- Riedewald, Mirek. (2003). Efficient aggregation for data warehouses and digital libraries. **DAI-B**. 9, 63 : 4253.
- Roe, Sherese Lynae. (2003). A librarian's insights on three library media programs. **MAI**. 2, 41 : 337.
- Seavers, Victoria Ann Bilz. (2003). Extent of collaboration between the school library media specialist and the school-level technology specialist within the state of Florida. **DAI-A**. 11, 63 : 3919.
- Shuler, John. (2003). On and off the grid : geographic information science & technology and academic libraries. **Journal of academic librarianship**. 5, 29 : 327.
- Thomas, Owen. (2000). Webometric analysis of departments of librarianship and information science. **Journal of information science**. 6, 26 : 421.
- Van Lill, Cecilia Francina Martina. (2000). A model for user needs and information use studies in library and information services. **DAI-A**. 1, 61 : 15.
- Yu, Hong Heather. (1999). Digital multimedia library indexing and retrieval. **DAI-B**. 2, 60 : 779.

5. ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

- Abdallah, Fawz S. (2002). Service quality in the reference services of the Lebanese American University (LAU) libraries : gap analysis. **DAI-A**. 2, 63 : 396.
- Abels, Eileen. (2001). Measuring service quality : by Martha Kyrillidou and Frea M. Heath. **Library trend**. 3, 24 : 303.
- Aho, Jon Arvid. (2004). Using reference in the work of eusebius of Caesarea (ca.260-339) to understand the collection of the library of Caesarea. **DAI-A**. 10, 64 : 3519.
- Al-Harbi, Abdulmohsin Hasan. (2002). Internet use by graduate student in the communication department of Florida state university and its impact on the use of FSU academic libraries. **DAI-A**. 5, 63 : 919.
- Alzamil, Mansour A. (2002). Perceptions of Internet use academic library services delivery medium for web-based courses. **DAI-A**. 11, 62 : 3609.
- Carlson, Sharon Lee. (2003). Ladies' library associations of Michigan : women reform and use of public space. **DAI-A**. 7, 63 : 2666.
- Davis, Darlena. (2002). Library/information science education, placement and salaries. guide to employment sources in the library and information. **Bowker annual library and book trade almanac**. 47, 2000 : 361-424.

- Du Toit, Jaqueline Susann. (2004). The organization and use of documentary deposits in the Near East from ancient to medieval time : libraries archives book collections and genizas. *DAI-A*. 11, 64 : 3887.
- Goodall, Deborah Lynne. (2000). Research activities in public libraries. *DAI-C*. 1, 61 : 7.
- argentine librarians. *DAI-A*. 5, 60 : 1376.
- Harrell, JoAnne Patricia. (2000). Independent readers increase library use. *MAI*. 2, 38 : 322.
- Haynes, Dorothy Elizabeth. (2000). The Texas library connection network : Usage by school library media specialists related to the stages of concern. *DAI-A*. 12, 60 : 4229.
- Hildenbrnd, Suzanne. (1999). The information age versus gender equity? technology and values in education for library and information science. *Library trends*. 4, 47 : 669.
- Kell Deyo, Karin Amelia. (2002). The use of service responses in selected northern New England public libraries. *DAI-A*. 3, 63 : 805.
- Kholief, Mohamed Hamed. (2004). Event-based retrieval from digital libraries containing data streams. *DAI-B*. 11, 64 : 5067.
- Kiball, Malanie Ann. (2003). Youth service at St. Louis public library 1909–1933 : a narrative case study. *DAI-A*. 3, 64 : 705.
- Kohrman, Rita Ann. (2003). When you aren't in Kansas any more : computer, research and library anxieties graduate education student. *MAI*. 2, 41 : 374.
- Ladner, Pamela Ann Kindja. (2004). Mississippi public community and junior college distance education students' perceptions of library supper services. *DAI-A*. 9, 64 : 3215.
- Landrum, Hollis Taylor, Jr. (2001). An analysis of the ability of an instrument to measure quality of library service and library success. *DAI-A*. 10, 61 : 3811
- Rho, Jin-Ja. (2003). An investigation of the perceived information needs, information-seeking behaviors and the use of community public libraries among first-generation about Korean immigrants living in the Dallas, Texas, area. *DAI-A*. 7, 63 : 2004.
- Rhodes, Deborah LaVonne. (1999). The cost-effectiveness of public library service in metropolitan areas : A comparative analysis of consolidated multiple jurisdictional public libraries and single jurisdictional public libraries in six metropolitan counties in the state of Ohio. *DAI-A*. 4, 60 : 919.
- Trosow, Samuel E. (2001). Standpoint epistemology as an alternative methodology for library and information science. *Library quarterly*. 3, 71 : 630.

6. การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

- Adboler-Shroyer, Katherine. (1999). A Study of the scheduling of classes in the library media centers of Missouri combined K-12 schools serving their student population with one library media center. *MAI*. 6, 37 : 1549.

- Arman, Mohammed M. (2000). Library and Information science Education at University of Pretoria, South Africa. **Journal of education for library & information science.** 3, 41 : 233.
- Barron, Dan. (2002). Distance education in library and information science : A long Rode Traveled. **Journal of education for library & information Science.** 1, 43 : 3.
- Bensman, Stephen J. (2000). Probability distribution in library and information science : a historical and practitioner. **Journal of the American society for information science.** 9, 51 : 816.
- Besant, Michele. (1999). Perception of difference : a grounded theory study with white lesbian librarians. **DAI-A.** 6, 60 : 1810.
- Butdisuwan, Sujin. (2002). Library and information science education in Thai public universities. **Education for information.** 3/4, 20 : 169.
- Clabo, Carrie Anna. (2002). A study of the library use practices of high school students in three east Tennessee counties. **DAI-A.** 2, 63 : 396.
- Conrad, Clifton. (2002). Positioning Master's program in library and information science : a template for avoiding pitfalls and seizing opportunities in light of key external and internal forces. **Journal of education for information science.** 2, 43 : 92.
- Cook, Daniel J. (2000). East African school of library and information science. **Journal of education for library & information Science.** 4, 41 : 362.
- Crumley, Ellen Terese. (1999). How managers and librarians evaluated provincial government department libraries in Nova Scotia. **DAI-A.** 6, 38 : 1403.
- Elgohary, Jane. (2004). Educational preparation of entry-level professional librarians employed by Florida research libraries. **DAI-A.** 10, 64 : 3520.
- Ellen, Bonnevoe. (2001). Dretske's semantic information theory and meta-theories in library and information science. **Journal of documentation.** 4, 57 : 519.
- Esser, Linda Gerling. (2000). In Each other's memory : stories of elementary teacher librarians and their work. **DAI-A.** 11, 60 : 3830.
- Gibbins, Robin Denise. (1999). A core curriculum? master's degree catalog course offerings at universities and colleges with NCATE-approved school library media specialist programs. **MAI-A.** 5, 37 : 1279.
- Gregory, Vivki L. (2002). Planning for the internationalization of a postgraduate professional degree programme in library and information science. **Higher education in Europe.** 3, 27 : 261.
- Hibberson, Ruth Anne. (2003). Information literacy and library support in distributed learning at Royal Roads university. **MAI.** 2, 41 : 363.
- Jefferson, Malvice E. (2000). Ghanaian volunteer librarians : transformative participation in communities of practice. **DAI-A.** 11, 60 : 3870.

- Karim, Noor Hurun Abdul. (2000). Library performance improvement in the low school accreditation process : investigating the relationship between the attributes of the accreditation-related library self-study process and perceived library performance improvement. **DAI-A**. 7, 60 : 2269.
- Kigongo-Bukenya, M. (2003). Towards a viable curriculum : A Comparative study of curricula at the East African school of library and information science and universities of Wales, Botswana and Capetown. **Education for information**. 2/3, 21 : 113.
- Lawley, Elizabeth lane. (2000). Making sense of doctoral student attrition in library and information science. **DAI-A**. 1, 61 : 11.
- Marinko, Irena. (1999). Introduction to library and information science education in Slovenia. **Journal of education for library & information science**. 4, 40 : 299.
- McElrath, Rebecca Eileen. (2000). Perceptions held by academic library directors and chief academic officers about challenges experienced by current academic library directors as an indication of cognitive dissonance. **DAI-A**. 12, 60 : 4230.
- McKechnie, Lynne. (2002). Surveying the use of theory in library and information science. **Library trends**. 3, 50 : 406.
- Millard, Sandra Karin. (1999). How delaware education and policy leaders define a successful university/state K-12 education partnership : state K-12/university library online resource partnership. **DAI-A**. 4, 60 : 962.
- Minishi-Majanja Mable K. (2003). Information and communication technologies in library and information science education in Kenya. **Education for information**. 4, 21 : 243.
- Raju, J. (2003). The core in library and/or information science education and training. **Education for information**. 4, 21 : 229.
- Ringgen, Diane Elizabeth. (2004). Charter school libraries in Kansas. **MAI**. 1, 42 : 12.
- Robins, David. (2002). Information architecture in library and information science curricula. **Bulletin of the American society for information science and technology**. 2, 28 : 2002.
- Roy, Loriene. (2001). Diversity in the Classroom : incorporating service-learning experience in the library and information science curriculum. **Journal of library administration**. 3/4, 33 : 213.
- Roy, Loriene and Lee, Seung-ah. (2002). Continuing professional library and information science education or advancing equity of access. **Online**. 2002. 50 : 245.
- Shelton, Patricia B. Washington. (2002). Perceptions of the changing role of the library media specialist. **DAI-A**. 4, 63 : 1171.
- Shen, Xiangxing. (2001). Library and information science education and laboratory construction in China. **Journal of education for library & information science**. 1, 42 : 63.

- Small, Ruth V. (1999). A comparison of the resident and distance learning experience in library and information science. *Journal of education for library & information science*. 1, 40 : 27.
- Small, Ruth v. (2002). The evolution of a distance learning program in library and information science : a follow-up study. *Journal of education for library & information science*. 1, 43 : 47.
- Trosow, Samuel E. (2000). Organizational theory in library and information science education. *Journal of education for library & information science*. 2, 41 : 129.
- Trosow, Samuel E. (2001). Standpoint epistemology as an alternative methodology for library and information science. *Library quarterly*. 3, 71 : 630.
- Tyler, Alyson. (2001). Survey of distance learning library and information science courses delivered via the internet. *Education for information*. 1, 19 : 47.
- Ur Rehman, Sajjad. (2002). A survey of the schools of library and information science in the GCC member nations. *Education for information*. 1, 20 : 11.
- Wagner, Gulden S. (2000). Future of education for library and information science : views from Australia. *Education for information*. 2/3, 18 : 123.
- Walpole, MaryBeth. (2000). Under construction : identity and isomorphism in the merger of a library and information Science. *Library quarterly*. 4, 70 : 423.
- Wallace, Debra. (2002). Curriculum development in library and information science programs : a design model. *Journal of education for library & information science*. 4, 43 : 283.
- Wozniczka-Paruzal, Bronislaw. (2003). Experiences of library and information science (LIS) studies accreditation in the context of quality assurance system in Poland. *Education for information*. 1, 21 : 49.
- Xu, Hongl. (2003). Information technology courses and their relationship to faculty in different professional ranks in library and information science programs. *Library & information science research*. 2, 25 : 207

ฐานข้อมูล Social Science Citation Index (SSCI)

1. การบริหาร

- Abalkhail, Abdulwahab Mohammed. (2001). Testing for difference between factors affecting job satisfaction measures of librarians at King Abdulaziz Public Library and Al-Imam Muhammad ibn Saud Islamic university library in Riyadh, Saudi Arabia. *DAI-A*. 10, 61 : 3810.
- Anghelescu, Hermina Georgeta-Benedicta. (2001). Public libraries in modern and contemporary Romania : Legacy of French patterns and Soviet influences, 1830-1990. *DAI-A*. 11, 61 : 4214.
- Baruchson-Arbib, Shifra and Bronstein, Jenny. (2002). A view to the future of the library and information science profession : a Delphi study. *Journal of the America society for information science*. 5, 53 : 397.

- Baule, Steven Michael. (2002). One hundred years of school library and educational technology development : a case study of the New Trier Township high school district. **DAI-A.** 6, 63 : 346.
- Beaied, Marilyn Miller. (2001). The effect of increased collaboration among the library media specialist and school personnel on perceptions of the role and responsibilities of the library media specialist. **DAI-A.** 9, 61 : 140.
- Becker, Patti Clayton. (2002). Up the hill opportunity : American public libraries and ALA during world war II. **DAI-A.** 4, 63 : 1171.
- Boden, Dana Wayne Rippy. (2002). Department chair faculty development activities and leadership practices : University libraries faculty perceptions. **DAI-A.** 3, 63 : 804.
- Brockmeyer-Klebaum, Donna. (2001). Education to nurture the soul : an interpretive study of a professional leadership institute for librarians. **DAI-A.** 12, 61 : 4640.
- Bull, Sharon Lyleen. (2002). Managerial styles of library directors in institutions of the council for christian colleges and universities. **DAI-A.** 8, 62 : 2616.
- Burd, Barbara Anne. (2002). Work values of librarians in academic libraries : exploring the relationships between values job satisfaction commitment and intent to leave. **DAI-A.** 6, 63 : 2034.
- Burns, Elizabeth Chalmers. (2001). Board member practice and knowledge : students' first amendment rights in library selections. **DAI-A.** 6, 62 : 1992.
- Carson, Janet Diane. (2003). The professional labour process in the academic library : apolitical economic analysis. **DAI-A.** 9, 63 : 3360.
- Chan, Donna Camille. (2003). Maintaining professional competence : impact of organizational and individual factors on the updating activities of public reference librarians. **DAI-A.** 12, 63 : 4136.
- Chanchani, Samiran. (2002). Architecture and central public libraries in America, 1887-1925 : A study of conflicting and mediated designs. **DAI-A.** 3, 63 : 791.
- Chambers, Paula Haver. (2001). The effect of the process of collaboration among elementary school library media specialists, teacher and principals on student achievement in Georgia. **DAI-A.** 2, 62 : 374.
- Chao, Hungyune. (2001). The development and testing of criteria of assessing the quality of academic libraries on the Web. **DAI-A.** 12, 61 : 4596.
- Clark, Patricia. (2003). The politics of information : libraries and librarianship in the Western Cape South Africa 1930s-1960s. **DAI-A.** 11, 63 : 4051.
- Crawford, Christine A. (2000). Intergroup bias within the library profession : exploring the attitudes of public library administrators. **DAI-A.** 8, 60 : 2722.
- Crumley, Ellen Terese. (2000). How managers and librarians evaluate provincial government department libraries in Nova Scotia. **MAI.** 6, 38 : 1403
- Darden, Barbara Simpson. (2003). Career paths of African woman academic library administrators. **DAI-A.** 1, 64 : 11.

- Davis, Darlena Terrell. (2002). Library/information science education, placement and salaries guide to employment sources in the library and information professions; placements and salaries 2000 : plenty to jobs, salaries flat; accredited master's programs in librarian and information studies; library sources; library scholarship and award recipients. **Annual library and book trade almanac**. 47 : 361.
- Denton, Vivienne. (2003). Leadership in the library and information science professions. **Felicitier**. 2, 49 : 96.
- Dey, Judith and Grawford, Gregory A. (2000). Foundations of library and information science. **Reference & user service quarterly**. 3, 39 : 315.
- Drake, Miriam A. (2003). National commission on, libraries and information science. **Searcher**. 2, 11 : 32.
- El Bennani, Fauzia Khalil. (2003). Librarianship as a profession : an investigation of libyan librarians' attitudes. **DAI-A**. 7, 63 : 2400.
- Esser, Linda Gerling. (2000). In each other's memory : stories of elementary teacher and their work. **DAI-A**. 11, 60 : 3830.
- Garrett, Linda Joyce. (2001). A survey of the application of American library association school library standards in the facilities of secondary school constructed in Dallas county, Texas after 1990. **DAI-A**. 4, 62 : 1257.
- Greer, Ann T. (2002). A model for the delivery and evaluation of asynchronous and interactive synchronous library service at Southern Adventist university. **DAI-A**. 4, 63 : 1169.
- Gregory, Vicki L. (2002). Planning for the internationalization of a postgraduate professional degree professional degree programme in library and information science. **Education in Europe**. 3, 27 : 261.
- Harer, John Bardy. (2001). Performance measures of quality for academic libraries implementing continuous quality improvement programs : A Delphi study. **DAI-A**. 4, 62 : 1257.
- Howrey, Marry M. (2001). A case study of library community agency coordination and health information partnering practices : the teen CARE network. **DAI-A**. 9, 61 : 3525.
- Hommerding, Leroy. (2002). Thinking style preferences among the public library directors of Florida. **DAI-B**. 11, 63 : 5545.
- Hunter, Marsha Trentham. (2002). The school media specialist the social studies teacher and collaboration : Their roles in teaching primary sources in the secondary classroom. **DAI-A**. 11, 63 : 3774.
- Jefferson, Malvice E. (2000). Ghanaian volunteer librarians : transformative participation in communities of practice. **DAI-A**. 11, 60 : 3870
- Johnson, Teresa A. (2002). A Textual analysis of librarians work : conflicts in service and management practices. **MAI**. 5, 40 : 1097.

- Kolencik, Patricia Liotta. (2001). Principles and teacher-librarians : building collaborative partnerships in the learning community. *DAI-A*. 5, 62 : 1784.
- Landrum, Hollis Taylor. (2001). An analysis of the ability of an instrument to measure quality of service and library success. *DAI-A*. 10, 61 : 3811.
- Landry, Marie Broussard. (2000). Perceptions of public library directors regarding job satisfaction of reference librarians. *DAI-A*. 12, 60 : 2148.
- Lee, Soyeon. (2001). Organizational culture of an academic library. *DAI-A*. 8, 61 : 2968.
- Li, Ai-Tzu. (2002). Librarians learning in the workplace. *DAI-A*. 11, 62 : 3658.
- Lin, Chih-feng P. (2000). Changes in stated job requirements of director positions of academic libraries in United States : a content analysis of qualifications and job expectations as advertised in selected professional periodicals. *DAI-A*. 4, 61 : 1207.
- Lippincott, Joan Kalikman. (2000). Collaboration between librarians and information technologists : a case study employing Kolb's learning theory. *DAI-A*. 12, 60 : 4344.
- Lui, Yan Quan. (2000). Analytical comparison of usefulness of the national public library statistics in the United States and people's Republic of China. *DAI-A*. 9, 60 : 3138.
- Mattern, Shannon Christine. (2002). Building ideologies : A case study of the Seattle Public library building and its embodied ideas, ideas and values. *DAI-A*. 3, 63 : 807.
- McCormick, Catherine A. (2000). A study of the job attitudes (job satisfaction, organizational commitment and career commitment) and career adaptability of members of the library and information science profession. *DAI-A*. 4, 61 : 1308.
- McElrath, Rebecca Eileen. (2000). Perceptions held by academic library directors and chief academic officers about challenges experienced by current academic library director as an indication of cognitive dissonance. *DAI-A*. 12, 60 : 4230.
- McKinney, William Allen. (2002). Policy and Power : The role of the neighborhood library in the community and the forces that add to or detract from its efficacy. *DAI-A*. 1, 63 : 253.
- Mikalishen, Wendy Eleanor. (2001). The role of the teacher-librarian in the teaching of information literacy in the intermediate grades. *MAI*. 6, 39 : 1471.
- Miller, Joan P. (2002). Teacher-librarians perceptions of resource centre volunteers in Regina's public elementary school : a qualitative Study. *DAI-A*. 2, 41 : 3774.
- Praditteera, Malivan. (2002). ISO 9000 implementation in Thai academic libraries. *DAI-A*. 1, 63 : 111.
- Oberg, Steven J. (2002). Jump state your career in library information science. *Serials librarian*. 3/4, 42 : 291.
- Praputom, Korapat. (2003). The experience of Saint John University library staff members with technology in the workplace. *MAI*. 4, 41 : 878.

- Robinson, Alice Annmarie. (2000). The queen public library adult learning center's role in providing literacy services to adult population. **DAI-A**. 6, 61 : 2148.
- Slygh, Gyneth Liljeblad. (2001). Shake, rattle and role! the effects of professional community on the collaborative role of the school librarian. **DAI-A**. 8, 61 : 2969.
- Seavers, Victoria Anne Bilz. (2002). Extent of collaboration between the school library media specialist and the school level technology specialist within the state of Florida. **DAI-A**. 11, 63 : 3919.
- Spring-Gifford, Christine Marie. The development of school libraries in Alberta. **DAI-A**. 5, 61 : 1797.
- Suleman, Hussein. (2003). Open digital libraries. **DAI-B**. 10, 63 : 4777.
- Taylor, Shauna Marylee. (2002). The impact of downsizing strategies and processes on Ontario academic research libraries. **DAI-A**. 11, 62 : 3610.
- Virkus, Sirje. (2002). The internationalisation of Baltic library and information science education with emphasis on the cooperation with Nordic Partners. **Education of information**. 3/4, 20 : 217.
- Walton, Graham. (2003). Investigating in impact of multi-layered aspects of flexibility on higher education libraries and their institutions. **DAI-A**. 4, 64 : 788.

2. กระบวนการทางเทคนิค

- Afsharzanjani, Ebrahim. (2001). Strategic planning for collection development : application to a monograph collection at the State Library of New South Wales. **DAI-A**. 1, 62 : 10.
- Bates, Douglas K. (2002). Implementing an integrated library system : the research, development and validation of an implementation handbook. **DAI-A**. 5, 63 : 245.
- Chandler, Yvonne J. (2001). Reference in library and information science education. **Library trends**. 2, 50 : 245.
- Edgar, William B. Jr. (2001). Corporate library resource selection and corporate core competencies : exploring the connections. **DAI-A**. 12, 61 : 4596.
- Goldberg, Kenneth I. (2001). Organizational learning in the public sector : a study of the university of Arizona library learning organization. **DAI-A**. 9, 61 : 3438.
- Jacso, Peter. (2001). Electronic shoes for the cobbler's children : treatment of digital journals in library and information science databases. **Online**. 4, 25 : 46.
- Mann, Thomas. The importance of book, free access and librarians as places and the dangerous inadequacy of the information science paradigm. **Journal of academic librarianship**. 4, 27 : 268.
- McKechnie, Lynne. (2002). Surveying the use of theory in library and information science research : a disciplinary perspective. **Library trends**. 3, 50 : 406.
- Mengxioung, Lui. (2001). Contribution of Chinese-American librarians to library and information science. **Chinese studies in history**. 3, 34 : 44.

- Miksa, Shawne D. (2002). Pigeonholes and punchcards : Identifying the division between library classification research and information retrieval research 1952-1970. *DAI-A*. 6, 63 : 2034.
- Oppenheim, Charles. (2003). LISLEX : legal issues of concern to the library and information science sector. *Journal of Information science*. 3, 29 : 211.
- Trosow, Samuel E. (2001). Standpoint epistemology as an alternative methodology for library and information science. *Library quarterly*. 3, 71 : 360.
- Uzun, Ali. (200). Library and information science research in development countries and Eastern European countries : a brief bibliometric perspective. *International information & library review*. 1, 34 : 21.

3. ทรัพยากรและแหล่งสารสนเทศ

- Afsharzanjani, Ebrahim. (2001). Strategic planning for collection development : application to a monograph collection at the State Library of New South Wales. *DAI-A*. 1, 62 : 10.
- Al-Ghamdi, Ali Saad Al-Ali. (2003). Factors associated with research and publication productivity of library and information studies faculty in Saudi-Arabian university. *DAI-A*. 12, 63 : 4136.
- Arns, Jennifer Well. (2003). The geography of access : The impact off governance and insltitutional factors on the purchase of controversial materials by United States public libraries. *DAI-A*. 3, 64 : 704.
- Bensman, Stephen J. (2000). Probability distribution in library and information science : a historical and practitioner. *Journal of the America society for information science*. 9, 51 : 816.
- Bonnevie, Ellen. (2003). A multifaceted portrait of library and information science journal : the case of the journal of Information Science. *Journal of Information Science*. 1, 29 : 11.
- Brafford, Clyde Benjamin. (2002). The origins performance and dissemination of the African-America spiritual : personal papers scores and media in special collections of selected libraries in Chapel Hill, Durham and Salisbury, North Carolina. *DAI-A*. 4, 63 : 1177.
- Britz, Johannes. and Bothma, Theo. (2003). From library science to information science : a matter of survival and natural evolution - a case study at the university of Pretoria. *Journal of education for eibrary & information Science*. 1,44 : 72.
- Brody, Fren Elise. (2001). Planning for the balance between print and electronic journals in the hybrid digital library : Lessons learned from large ARL libraries. *DAI-A*. 5, 62 : 1620.
- Budd, John M. (2001). Instances of ideology in discursive practice implications for library and information science. *Library quarterly*. 4, 71 : 498.
- Buddy, Juanita Warren. (2003). Perceptions and stages of concern of selected high school media specialists about GALILEO a statewide virtual library. *DAI-A*. 11, 63 : 3773.
- Case, Donald O. (2003). Current theory in library and information science. *Journal of the American society for information science & technology*. 4, 54 : 358.

- Chang, Durk Hyun. (2001). Knowledge, culture and identity : American influence on the development of library and information science in South Korea since 1945. **DAI-A**. 8, 61 : 2968.
- Chu, Clara M. (2002). Ethnic diversity in library and information science. **Library quarterly**. 1, 72 : 136.
- Cook, Carol Colleen. (2002). A mixed-methods approach to the identification and measurement of academic library service quality constructs : LibQUAL+(TM). **DAI-A**. 7, 62 : 1369.
- Cole, Jim. (2003). Dictionary of Librarianship : Including a selection from the terminology of information science, bibliography, reprography, higher education and data processing; German-English, English-German. **Serials librarian**. 3, 45 : 129.
- Coleman, Jr. Sterling. (2003). Librarianship and information science in Nigeria 1966-1999. **International information & library review**. 1, 35 : 51.
- Cox, Richard J. (2001). Archival education in North American library and information science school. **Library quarterly**. 2, 71 : 141.
- Cox, Richard J. (2001). Education archivists in library and information science schools. **Journal of education for library & information science**. 3, 42 : 228.
- Davis, Darlena. Library/information science education, placement and salaries. **Bowker annual library and book tread almanac**. 47 : 361.
- Davis, Donal G. (2000). Library and information science annual. **Libraries & culture**. 3, 35 : 495.
- Dye, Judith and Crawford, Gregory A. (2000). Foundations of library and information science. **Reference & user service quarterly**. 3, 39 : 315.
- Ellen, Bonnevie. (2001). Dretske's semantic information theory and meta-theories in library and information science. **Journal of documentation**. 4, 57 : 519.
- Elmborg, James. (2002). Knowledge and Knowing in Library and Information Science. **Libraries & the Academy**. 3, 2 : 492.
- Figa, Elizabeth Gremore. (2003). Mapping and storytelling an information system : an historical and ethnographic case study of the first circuit rider medical library program. **DAI-A**. 11, 63 : 3773.
- Fischer, Audrey. (2002). Federal agency and federal library report. library of congress; center for the book; federal library and information center committee; national commission on libraries and information science; national agricultural library; national library of medicine; United State government printing office; national technical information service; national archives and records administration; national center for education statistics library statistics program; national library of education educational resources information center. **Bowker annual library and book trade almanac**. 47 : 27.
- Florodi, Luciano. (2002). On defining library and information science as applied philosophy of information. **Social epistemology**. 1, 16 : 1.

- Fountain, Joanna F. (2002). *Manheimer's cataloging and classification*. 4th ed. rev. and expanded : Jerry D. Saye with April J. Bohannon; books in library and information science. **Library collections, acquisitions & technical Service**. 1, 26 : 90.
- Graarup, Kasper. (2003). Knowledge and knowing on library information science. **Journal of the American society for information science & technology**. 2, 54 : 182.
- Greenan, Elizabeth Anne. (2003). Together we're better : the process of collection development in a Prince Edward Island elementary school library. **MAI**. 2, 41 : 357.
- Hamburger, Susan. (2003). The state of digital preservation : an international perspective : conference proceeding documentation abstracts inc. institutes for information science, Washington, DC. April 24-25 2002. Washington DC : council on library and information resources. **Library collection acquisition & technical service**. 3, 27 : 373.
- Helsby, Nathan Edward. (2003). Schenker's Brahms : analyses in the oster collection of the New York public library. **DAI-C**. 3, 64 : 512.
- Jenkins, Lawrence. (2001). Issues for libraries and information science in the internet age. **Community & junior college libraries**. 4, 10 : 77.
- Kidrick, Valerie Anne. (2000). Many goodly and pleasant books : the library of Henry VII . **DAI-A**. 6, 61 : 2078.
- LaGuardia, Chery. (2003). *Encyclopedia of library and information science*. **Library journal**. 16, 128 : 127.
- Libraries unlimited releases new library and information science titles. **Computers in libraries**. 2, 20 : 16.
- Lokey, Patricia Kile. (2003). Analysis of the effectiveness of library instruction among remote users of online databases. **DAI-A**. 3, 64 : 705.
- Marley, Judith L. (2000). Education for music librarianship within the United States : Content analysis of selected documentation and structured interviews with selected practitioners. **DAI-A**. 12, 61 : 4597.
- McCarthy, Cheryl A. (2000). Journals of the century in library and information science. **Serials librarian**. 2, 39 : 121.
- McGown, Kathleen A. (2001). Knowledge management in the twenty-first century : the role of the academic librarian. **DAI-A**. 7, 61 : 2503.
- Mestre, Lori S. (2000). Latinos libraries and electronic resource. **DAI-A**. 2, 61 : 481.
- Mitchell, W. Bede. (2002). Leadership in the library and information science professions. **College & research libraries**. 5, 63 : 476.
- Moore, Lara Jennifer. (2001). Restoring order : the ecole des chartes and the organization of archives and librarians in France 1820-1870. **DAI-A**. 1, 62 : 291.

- Moorman, John A. (2002). Combined school/public libraries in the United States : three comparative case studies. *DAI-A*. 2, 63 : 397.
- Morgan, Peter. (2001). Harrod's librarians glossary and reference book concise dictionary of library and information science. *Health information & libraries journal*. 2, 18 : 133.
- Nelson, Frances Joanne Gholson. (2000). Librarians role in the section acquisition and maintenance of library collections : the case of African ancestry materials and resources. *DAI-A*. 2, 61 : 409.
- Nickum, Lisa S. (2002). Preliminary assessment of the proposed closure of the national technical information service (NTIS) : a report to the president and the congress : us nation commission on libraries and information science. *Journal of government information*. 1, 29 : 70
- Oppenheim, Charles. (2002). LISLEX : legal issues of concern to the library and information science sector. *Journal of information science*. 5, 28 : 423.
- Panizo Santos, June Lgnacio. (2001). Education and Navarrese bibliographical patrimony in the political joint of XIXth century and first third of the XXth : the library of the secondary education institute of Pamplona. *DAI-A*. 11, 62 : 4597.
- Porell, Ronald R. (2002). Library and information science practitioners and research. *Library & information science research*. 1, 24 : 49.
- Powell, Katherine. (2002). Kids and the internet : the promise and perils : an NCLIS hearing in arlington Virginia November 10, 1998 : U.S. national commission on libraries and information science. *Journal of government information*. 1, 29 : 73.
- Powell, Ronald R. (2002). Library and information science practitioners and research. *Library & information science research*. 1, 24 : 49.
- Rhodes, Kelly C. (2001). Ethnic diversity in library and information science. *College & research libraries*. 5, 62 : 489.
- Roggia, Sally Cruz. (2000). William James Barrow : a biographical study of his formative years and his role in the history of library and archives conservation from 1931 to 1941. *DAI-A*. 10, 60 : 3566.
- Salvatore, Cecilia Lizama. (2001). Community, institution and identity in the Chamorro speech community : an ethnographic study of how they shape information-seeking discourse in the library. *DAI-A*. 8, 61 : 2965.
- Seavey, Charles A. (2003). Current theory in library and information science. *Journal of academic librarianship*. 2, 29 : 122.
- Shim, Wonsik. (2000). A novel approach to the evaluation of research libraries in the United States. *DAI-A*. 10, 61 : 3567.
- Shuler, John. (2003). On and the grid : geographic information science & technology and academic libraries. *Journal of Academic Librarianship*. 5, 29 : 327.

- Smith, Allen and Reiner, Laura. (2000). Information sources in library and information science doctoral research. **Journal of academic librarianship**. 1, 26 : 76.
- Stabler, Karen. (2001). Issues for libraries and information science in the internet age. **Reference & user service quarterly**. 2, 41 : 201.
- Stabler, Karen and Dey, Judith. (2001). Issues for librarian and information science in the internet age. **Reference & user service quarterly**. 2, 41 : 201.
- Stewart, Douglas. Knowledge and knowing in library and information science. **Journal of academic librarianship**. 2, 29 : 213.
- Sturm, Brian and Allen Bryce. (2000). Folkloristic approaches in library and information science. **Journal of education for library & information science**. 1, 41 : 69.
- Terblanche, Fransie. (2000). The utilization of human resources in public libraries in South Africa. **DAI-A**. 3, 61 : 805.
- Uzun, Ali. (2002). Library and information science research in developing countries and Eastern European countries : a Brief bibliometric perspective. **International information & library review**. 1, 34 : 21.
- Walpole, MaryBeth. Under construction : identity and isomorphism in the merger of a library and information science. **Library quarterly**. 4, 70 : 423.
- Weaver, Maggie. (2002). Theme issue : library and information science research in Canada. **Felicitier**. 5, 48 : 220.
- Williams, Wilda W. (2001). Issues for libraries and information science in the internet age. **Library journal**. 19, 26 : 103.
- Wing, Carol Moen. (2003). Many goodly pleasaunt books : the Royal Library of Henry VII. **DAI-A**. 2, 41 : 337.
- Wynar, Bohdan S. (2000). Libraries unlimited releases new library and information science titles. **Computers in libraries**. 2, 20 : 16.

4. เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้

- Abbas, June Marie. (2003). Smoothing the information seeking path : removing representational obstacles in the middle school digital library environment. **DAI-A**. 2, 64 : 320.
- Alhomoudy, Ali A. (2002). The organizational technological and cultural factors accounting for the diffusion of DOBIS/LIBIS in Saudi Arabian academic libraries. **DAI-A**. 11, 62 : 3608.
- Al-Harbi, Abdulmohsin Hasan. (2002). Internet use by graduate students in the communication department of Florida state university and its impact on the use of FSU academic libraries. **DAI-A**. 5, 63 : 1603.
- Al-Zahrain Said. (2000). Perceptions concerning information technology (IT) innovations and IT training in university libraries in Saudi Arabia. **DAI-A**. 5, 61 : 1661.

- Alzamil, Mansour A. (2002). Perceptions of internet use as academic library services' delivery medium for web-based courses. *DAI-A*. 11, 62 : 3609.
- Barnard, John Phillip. (2000). A study of internet and library use in an academic setting. *DAI-A*. 7, 61 : 2503.
- Benoit, G. (2003). Emerging frameworks and methods : proceedings of the fourth international conference on conceptions of library and information science. *Library quarterly*. 3, 73 : 349.
- Brown, Jerry R. (2002). An evaluation of Missouri high school library web pages. *MAI*. 5, 40 : 1097.
- Caidi, Nadia. (2002). The information infrastructure as a discursive space : a case study of the library community in Central and Eastern Europe. *DAI-A*. 11, 62 : 3609.
- Carlson, Sharon Lee. (2003). Ladies' library association of Michigan : women reform and use of public space. *DAI-A*. 7, 63 : 2666.
- Clark, Kimberly Samantha Adams. (2001). Internet use to perform collection development among independent school librarians in the Pacific Northwest. *DAI-A*. 1, 63 : 13.
- Cochrane, Lynn Scott. (2000). The presidential library system : a quiescent policy subsystem. *DAI-A*. 9, 60 : 3521.
- Cross, Douglas D. (2002). Determining standards for sources of free information on the internet for inclusion in academic library holdings by 2010. *DAI-A*. 3, 64 : 705.
- Cuban, Sondra. (1999). Before days : women in library literacy program in Hilo, Hawaii. *DAI-A*. 9, 60 : 3183.
- Delgado, Carlos R. (2002). Cooperative exchange of digital documents among electronic libraries. The case of Latin America : Model and cost analysis. *DAI-A*. 2, 63 : 369.
- Derman, Lona Susan. (2001). Accessible design for library Web sites : An online handbook and technology guide. *MAI*. 1, 39 : 9.
- Ellen, Bonnevie. (2001). Dretske's semantic information theory and meta-theories in library and information science. *Journal of documentation*. 4, 57 : 519.
- Enujioke, Emmanuel Anayochukwu. (2002). Perceptions of adult public library users and librarians of the roles and responsibilities of public libraries in the age of technology. *DAI-A*. 8, 62 : 2617.
- Fulton, Tara Lynn. (2002). Integrating academic libraries and computer centers : A phenomenological study of leader sensemaking about organizational restructuring. *DAI-A*. 12, 62 : 4085.
- Gardieff, Cheryl Perkins. (2002). An analysis of multiple means of providing library media orientation to sixth-grade student. *DAI-A*. 11, 63 : 3774.
- Gedeon, Lulie Ann. (2003). The development of an instrument to measure projected attributions in performance assessments for library professional. *DAI-A*. 12, 63 : 4137.
- Germann, Karl. (2001). Teacher-librarians and technology : An action research study. *MAI*. 3, 39 : 638.

- Gohlke, William Richard. (2001). Using project controls to update a university library's automated system. *MAI*. 5, 39 : 1273.
- Haynes, Dorothy Elizabeth. (2000). The Texas library connection network : usage by school library media specialists related to the stages of concern. *DAI-I*. 12, 60 : 4229.
- Heting, Chu. (2002). Library and Information Science Schools in Canada and USA. : a webometric perspective. *Journal of education for library & information Science*. 2, 43 : 110.
- Avoiding Pitfalls and Seizing Opportunities in Light of Key External and Internal. *Journal of education for library & information science*. 2, 43 : 92.
- Hess, Andrew Joseph. (2001). Born-digital : information technology discourse and the transformation of Czech public library roles. *DAI-A*. 10, 61 : 3808.
- Hey, Jessie Margaret Nancy. (2003). Evaluating GIGA : resource discovery agents for digital libraries. *DAI-C*. 1, 64 : 5.
- Hibberson, Ruth Anne. (2002). Information literacy and library support in distributed learning at Royal Roads university. *MAI*. 2, 41 : 363.
- Jaeso, Peter. (2001). Electronic shoes for the cobbler's children : treatment of digital journal in library and information science databases. *Online*. 4, 25 : 46
- Jenkins, Carolyn Sue Ottinger. (2002). Empowering agent for Oklahoma school learning communities : An examination of the Oklahoma library improvement program. *DAI-A*. 2, 63 : 369.
- Kim, Kyunghye. (2002). A model of digital library information seeking process as a frame for classifying usability problems. *DAI-A*. 5, 63 : 1604.
- Kohrman, Rita Ann. (2002). When you aren't Kansas any more : computer, research and library anxieties of
- Lavoie, David Robert. (2000). Eclipsing dystopia : the public library as an internet service provider to invert the panoptic of the internet. *DAI-A*. 9, 60 : 3329.
- Lui, Xiaoming. (2003). Federating heterogeneous digital libraries by metadata harvesting. *DAI-A*. 1, 64 : 3774.
- Mann, Thomas. (2001). The importance of books, tree access and librarians as places and the dangerous inadequacy of the information science [aradigm. *Journal of academic librarianship*. 4, 27 : 268.
- Martins, Ellen Caroline. (2002). The influence of organizational culture on creativity and innovation in a university library. *MAI*. 4, 40 : 808.
- McCracken, Anne. (2000). Perceptions of school library media specialists regarding their roles and practices. *DAI-A*. 4, 61 : 1369.
- McDonald, Anthony Alonzo Earl. (2003). Library media program influence on a large urban school system standardized test results : A baseline study. *DAI-A*. 4, 64 : 788.
- McKiel, Allen William. (2001). The transition of the Ivy Tech State college library system from tradition to electronic. *DAI-A*. 12, 62 : 412.

- Miniashi-Majanja, Mabel K. (2003). Information and communication technologies in library and information science education in Kenya. **Education for Information**. 4, 21 : 243.
- Nelson, Michael Llyod. (2000). Buckets : smart objects for digital libraries. **DAI-A**. 10, 61 : 5411.
- Paque, Diana Reimer. (2003). The California library networking project : decision-making and stakeholder participation and satisfaction. **DAI-A**. 9, 63 : 3353
- Prestamo, Anne M. (2001). A comprehensive inventory of technology and computer skills for academic reference librarians. **DAI-A**. 9, 61 : 3401.
- Ray, Bernice. (2003). An assessment of burnout in academic librarians in American using the maslach burnout inventory. **DAI-A**. 10, 63 : 3405.
- Ray, Michael Stephen. (2000). Shifting sands : the jurisdiction of librarians in scholar communication. **DAI-A**. 2, 61 : 528.
- Rayaprolu, Sainvas. (2003). Using COM object programming for enhanced library search applications. **DAI-A**. 41, 60 : 1757.
- Rho, Jin-Ja. (2003). An investigation of the perceived information needs, information-seeking behaviors and the use of community public libraries among first-generation adult Korean immigrants living the Dallas, Texas area. **DAI-A**. 7, 63 : 2400.
- Riedewald, Mirek. (2003). Efficient aggregation for data warehouses and digital libraries. **DAI-B**. 9, 63 :
- Roe, Sherese Lynae. (2003). A librarian's insights on three library media program. **MAI**. 2, 41 : 337.
- Roy, Loriene amd Lee, Seung-ah. (2002). Continuing professional library and information science education for advancing equity of access. **Information & technology**. 3, 71 : 141..
- Ruksasuk, Narumol. (2000). Effects of learning styles and participatory interaction modes on achievement of thai students involved in web-based instruction in library and information science distance education. **DAI-A**. 6, 61 : 2088.
- Sandhu, Tahir Sohail. Beyond American memory : technologies of library and office automation and their impact on multimedia computing for public education in the United States. **DAI-A**. 2, 62 : 493.
- Slygh, Gyneth Liljebblad. (2001). Shake, rattle and role! the effects of professional community on the collaborative role of the school librarian. **DAI-A**. 8, 61 : 2969.
- Small, Ruth V. The Evolution of a distance learning program in library and information science : a follow-up study. **Journal of education for library & information science**. 1, 43 : 47.
- Smith, Donald Scott. (2000). An annotated computer catalog of selected items housed in the Rafael Mendez library. **DAI-A**. 2, 61 : 421.
- Sornil, Ohm. (2003). Parallel inverted index for large-scale, dynamic digital libraries. **DAI-B**. 12, 63 : 5941.
- Storm, Bryce and Allen, Bryce. (2000). Folkloristic approaches in library and information science. **Journal of education for library & information science**. 1, 41 : 69.

Thomas, Owen. (2000). Webometric analysis of departments of librarianship and information science.

Journal of Information Science. 6, 26 : 421.

Tuominen, Kommo. (2002). Knowledge formation and digital library design : a constructionist analysis.

DAI-C. 2, 63 : 177.

Zhao, Shuyuan. (2000). Use-based virtual reorganization of library collection : an empirical study. **DAI-A.**

6, 61 : 2086.

5. ผู้ใช้ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ

Adballah, Fawz S. (2002). Service quality in the reference service of the lebanese American university

(LAU) libraries : gap analysis. **DAI-A.** 2, 63 : 396.

Adkins, Denice Christine. (2000). The effect of hispanic population proportion on Arizona public library

services to the Spanish-speaking. **DAI-A.** 3, 61 : 804.

Aluslaiman, Abdulhameed M. (2002). Academic libraries in Saudi Arabia : a comparative study of the

performance of their information service and support facilities. **DAI-A.** 9, 62 : 2916.

Arishee, Jebreel H. (2001). Personal and cultural values as factors in user satisfaction : a comparative study of

users of library service. **DAI-A.** 12, 61 : 4596.

Aseery, Saeed Saad S. (2001). Factors impacting the availability of library use instruction services in

university libraries in Saudi Arabia. **DAI-A.** 1, 62 : 12.

Ben Omran, Abdulaziz Ibrhheem. (2001). Library anxiety and Internet anxiety among graduate student of a

major research university. **DAI-A.** 5, 62 : 1260.

Botha, Deonie Francesca. (2001). Mentoring as a method of human resource development : with special

reference to the application thereof at the National Library of South Africa. **MAI.** 3, 39 : 620.

Buddy, Juanity Warren. (2003). Perceptions and stages of concern of selected high school library media

specialists about GALILEO a statewide virtual library. **DAI-A.** 11, 63 : 3773.

Cammack, Ann Klinovsky. (2002). An exploration of the impact of scheduling on public secondary school

library use. **DAI-A.** 8, 62 : 2617.

Clabo, Carrie Anna. (2002). A study of the library use practices of high school students in three east

Tennessee countries. **DAI-A.** 3, 62 : 369.

Cooper, Linda C. (2001). The socialization of information behavior : a study of the move from personal

typification towards intersubjectivity in children's understanding of library information. **DAI-A.** 10,

61 :3808.

Dempsey, Paula R. (2002). Interactive service and professional culture : academic reference librarians in an

emerging context. **MAI.** 4, 40 : 914.

Dom, Kaye Lynn. (2002). The story of a librarian contributing to seventh grade students' reading. **MAI.** 2,

40 : 290.

- Ferguson, Anthony Walter. (2002). The library and information needs of Chinese undergraduate radio and television university distance education student. *DAI-A*. 5, 63 : 1669.
- Gibson, Ian Eric. (2002). Data mining analysis of digital library database usage patterns as a tool facilitating efficient user navigation. *DAI-A*. 3, 63 : 802.
- Harrell, JoAnne Patricia. (2000). Independent readers increase library use. *MAI*. 2, 38 : 322.
- Kell, Deyo Karin Amelia. (2002). The use of service responses in selected northern New England public libraries. *DAI-A*. 3, 63 : 805.
- Kimball, Melanie Ann. (2003). Youth services at St. Louios Library, 1909-1933 : a narrative case study. *DAI-A*. 3, 64 : 705.
- Lawley, Elizabeth Lane. (2002). Making of doctoral student attrition in library and information science. *DAI-A*. 1, 61 : 11.
- Lu, Cathy Anne. (2000). Indochinese students' behavior in using academic libraries : A case study. *MAI*. 6, 38 : 1404.
- McNeely, Bonnie Michaels. (2001). Longitudinal study of the collection development pattern of libraries in the association of research libraries and the online computer library center, and Texas academic libraries using the OCLC/amigos collection analysis compact disc to assess strengths weaknesses and overlap for 1985-1995. *DAI-A*. 4, 62 : 1258.
- McFadden, Kevin Michael. (2001). Overdue : an investigation and exploration of grade 10 student's perceptions of a teacher-librarian and media centre. *MAI*. 2, 39 : 312.
- Saxton, Matthew Locke. (2001). Evaluation of reference service in public libraries using a hierarchical linear model : applying multiple regression analysis to a multi-level research design. *DAI-A*. 7, 61 : 2503.
- Slone, Debra Jean. (2001). Road maneuvers : information-seeking behaviors of public library users on the Internet. *DAI-A*. 3, 62 : 818.
- Straessle, Gretchen Anne. (2001). Teacher and administrators perceptions and expectations of the instructional consultation role of the library media specialist. *MAI*. 1, 39 : 10.
- Thomas, Margie Klink. (2001). School library media services and the integration of the vocational education and academic curriculum in three Florida high schools : a comparative case study. *DAI-A*. 7, 61 :
- Tipton, Carol Johnson. (2003). Academic libraries and distance learners : a study of graduate student perceptions of the effectiveness of library support for distance learning. *DAI-A*. 8, 63 : 2766.
- Van Lill, Cecilia Francina Martina. (2000). A model for user needs and information use studies in library and information services. *DAI-A*. 1, 61 :15.
- White, Larry Nash. (2002). Does counting count : an evaluation study of the use and impact of performance measurement in Florida public libraries. *DAI-A*. 3, 63 : 805.
- Whitmire, Ethelene. (2001). The influence of academic library experiences on undergraduates critical thinking during three years of college. *DAI-A*. 1, 62 : 102.

6. การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์

- Arman, Mohammed. (2000). Library and information science education at the university of Pretoria, South Africa. **Journal of education for library & information science.** 3, 41 : 233.
- Barron, Dan. (2002). Distance education in library and information science : a long road traveled. **Journal of education for library & information science.** 1, 43 : 3.
- Baruchson-Arbib, Shifra. (2002). A view to the future of the library and information science profession : A Delphi Study. **Journal of the American society for information science & technology.** 5, 53 : 397.
- Bensman, Stephen J. (2000). Probability distributions in library and information science : a historical and practitioner. **Journal of the American society for information science.** 9, 51 : 816.
- Butdisuwan, Sujin. (2002). Library and Information Science Education in Thai Public University. **Education for Information.** 3/4, 20 : 169.
- Carlin, Andrew P. (2003). Disciplinary debates and bases of interdisciplinary studies : the place of research ethics in library and information science. **Library & information science research.** 1, 25 : 3.
- Chandler, Yvinne. (2001). Reference in library and information science education. **Library trend.** 2, 50 : 245.
- Cook, Daniel J. and Aman, Nohammed M. (2000). East African school of library and information science. **Journal of education for library & information science.** 4, 41 : 362.
- Conrad, Clifton F. (2002). Positioning master's program in library and information science : a template for avoiding pitfalls and seizing opportunities in light of key external forces. **Journal of education for library & information science.** 2, 43 : 92.
- Cox, Richard J. (2001). Archival education in North American library and information science schools. **Library quarterly.** 2, 71 : 141.
- Cox, Richard J. (2001). Education archivists in library and information science schools. **Journal of education for library & information science.** 3, 42 : 228.
- Hood, Conception S. and Wilson, Concepcion S. (2002). Solving problems in library and information science using fuzzy set theory. **Library trends.** 3, 50 : 393.
- Kigongo-Bukenya, I. (2003). Towards a viable curriculum : a comparative study of curricula at the East African school of library and information science and the departments of library and information studies of the university of Wales, Botswana and Capetown. **Education for information.** 2/3, 21 : 113.
- McCoy, Brenda S. (2001). A survey of practicing school library media specialists to determine the job competencies that they value most. **DAI-A.** 3, 62 : 821.
- Minishi-Majanja, Mabel. (2003). Mapping and auditing information and communication technologies in library and information science education in Africa. **Education for information.** 2/3, 21 : 159.

- Parrish, Darlene Ann. (2001). The impact of leadership behavior on organizational commitment and job autonomy of information service librarians. **DAI-A**. 1, 62 : 13.
- Radford, Gray P. (2003). Trapped in our own discursive formation : toward an archaeology of library and information science. **Library quarterly**. 1, 73 : 1.
- Raju, J. (2003). The Core in library and/or information science education and training. **Education for information**. 4, 21 : 229.
- Rehman, Saiiad. (2002). A survey of the school of library and information science in the GCC member nations. **Education for information**. 1, 20 : 11.
- Robins, David. (2001). Information architecture in library and information science curricula. **Bulletin of the American society for information science technology**. 2, 28 : 20.
- Roy, Lorie. (2001). Diversity in the classroom : incorporating service-learning experiences in the library and information science curriculum. **Journal of library administration**. 3/4, 33 : 213.
- Saechan, Chumhit. (2001). The continuing education needs of academic librarians in the south of Thailand. **DAI-A**. 5, 62 : 1621.
- Shen, Xiangxing. (2001). Library and information science education and laboratory construction in China. **Journal of education for library & information Science**. 1, 42 : 63.
- Shelton, Patricia B. Washington. (2002). Perceptions of the changing role of the library media specialist. **DAI-A**. 4, 63 : 1171.
- Small, Ruth V. and Paling, Stephen. (2002). The evolution of a distance learning program in library and information science : a follow-up study. **Journal of education for library & information science**. 1, 43 : 47
- Thomas, Owen and Willett, Peter. (2000). Webometric analysis of departments of librarianship and information science. **Journal of information science**. 6, 26 : 421.
- Trosow, Samuel. (2000). Organizational theory in library and information science education. **Journal of education for library & information science**. 2, 41 : 129.
- Trosow, Samuel E. (2001). Standpoint epistemology as an alternative methodology for library and information science. **Library quarterly**. 3, 71 : 360.
- Tyler, Alyson. (2001). A survey of distance learning library and information science course delivered via the internet. **Education for information**. 1, 19 : 47.
- Ur, Rehamd Sajjad. (2002). A Survey of the library and information science in the GCC member nation. **Education for information**. 1, 20 : 11.
- Wagner, Gulten S. (2000). Future of education for library and information science : views from Australia. **Education for information**. 2/3, 18 : 123.
- Walpole, MaryBeth. (2000). Under construction : identity and isomorphism in the merger of a library and information science. **Library quarterly**. 4, 70 : 423.

- Wallace, Debra. (2002). Curriculum development in library and information science program : a design model. **Journal of education for library & information science.** 4, 43 : 283.
- Woniczka-Paruzal, Bronisawa. Experiences of library and information science (LIS) studies accreditation in the context of quality assurance system in Poland. **Education for information.** 9, 63 : 3360.
- Worrell, Diane Featherston. (2002). Patricia B. Knapp : pioneer in library instruction. **DAI-A.** 3, 63 : 805.
- Xu, Hong. (2003). Information technology courses and their relationship to faculty in different professional ranks in library and information science program. **Library & information science research.** 2, 25 : 207

ภาคผนวก ก.

รายการคำค้นงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ในฐานข้อมูล
ABI/INFOTRACK, Social Science Citation Index และ Science Citation Index
ที่เผยแพร่ระหว่างปี ค.ศ.1999-2003

abstract	สาระสังเขป , บทคัดย่อ
academic library	ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย
access	การเข้าถึงข้อมูล
acquisition	การจัดหา
administration	การบริหาร
annual	วารสารรายปี
archives	หอจดหมายเหตุ
bibliographic database	ฐานข้อมูลบรรณานุกรม
bibliography	บรรณานุกรม
book	หนังสือ
book classification	การจัดหมวดหมู่หนังสือ
budget control	งบประมาณ
cataloguing	การให้เลขหมู่หนังสือ
clipping	กฤตภาค
collaboration	ความร่วมมือ
collection maintenance	การบำรุงรักษา
contents analysis	การวิเคราะห์เนื้อหา
database	ฐานข้อมูล
database management system	ระบบจัดการฐานข้อมูล
database online	ฐานข้อมูลออนไลน์
digital library	ห้องสมุดดิจิทัล
doctoral	การควบคุมเอกสาร
document	เอกสาร
document center	ศูนย์เอกสาร
documentation	การรวบรวม จัดเก็บเอกสาร
education in library and information science	การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
index	ดัชนี
indexing	การกำหนดคำค้น
information	ข้อมูล ข่าวสาร
information literacy	การเรียนรู้สารสนเทศ

information retrieval	การค้นคืนเอกสาร
information science	สารสนเทศศาสตร์
information technology	เทคโนโลยีสารสนเทศ
interlibrary lending	การยืมระหว่างห้องสมุด
internet	อินเทอร์เน็ต
journal	วารสาร
knowledge management	การจัดการความรู้
librarian	บรรณารักษ์
librarianship	บรรณารักษศาสตร์
library	ห้องสมุด
library science	บรรณารักษศาสตร์
library statistics	สถิติห้องสมุด
library users	ผู้ใช้ห้องสมุด
management	การจัดการ
national library	หอสมุดแห่งชาติ
network	เครือข่าย
novel	นวนิยาย
online public access catalog	การค้นหาโดยระบบโอเพก
package software	โปรแกรมสำเร็จรูป
personal matters	งานบุคลากร
planning	การวางแผน
policy decision	นโยบาย
professional	บรรณารักษ์วิชาชีพ
public library	ห้องสมุดประชาชน
reference book	หนังสืออ้างอิง
reference database	ฐานข้อมูลอ้างอิง
reading service	บริการการอ่าน
reference service	บริการอ้างอิง
research	งานวิจัย
resource	แหล่งข้อมูล
special library	ห้องสมุดเฉพาะ

technical service

thesaurus

งานเทคนิค

บัญชีศัพท์สัมพันธ์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวกิตติยา สัตยวณิช
วัน เดือน ปีเกิด	1 กันยายน 2509
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	2/1 ถนนอมรเดช ซ. อมรเดช 2 ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรปราการ 10270
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนช่างตากวู้สศึกษา 144/1 ถนนเทศบาลสาย 1 แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	บรรณารักษ์ โรงเรียนช่างตากวู้สศึกษา
ประวัติการศึกษา	2525 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ 2527 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ 2532 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา